

**Ing. arch. Štefan Krušínský – autorizovaný architekt
1006 AA**

Ateliér: Dom stavbárov – blok A, Závodská cesta 4, 010 01 Žilina
Pošta: Nám. Fullu 1665/4, 010 08 Žilina
tel.: mob.:0903-512152, e-mail.: stefan@krusinsky.sk, www.archkru.sk

ÚPN – O)
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
Oravské Veselé

---

návrh

A. TEXTOVÁ ČASŤ

Obstarávateľ: Obec Oravské Veselé
okres Námestovo

Žilina, september 2010

ČLENENIE DOKUMENTÁCIE

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

A.4. DOKLADOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ

ŠIRŠIE VZŤAHY _____ VÝKR.Č. 1.....1 : 50 000

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
_____ VÝKR.Č. 2 ..... 1 : 10 000

VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA _____ VÝKR.Č. 3 ..... 1 : 10 000

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE
(VODNÉ HOSPODÁRSTVO, ENERGETIKA) _____ VÝKR.Č. 4 ..... 1 : 10 000

VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY _____ VÝKR.Č. 5 ..... 1 : 10 000

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
_____ VÝKR.Č. 6A ..... 1 : 2 000

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
_____ VÝKR.Č. 6B ..... 1 : 2 000

VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA _____ VÝKR.Č. 7A..... 1 : 2 000

VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA _____ VÝKR.Č. 7B.....1 : 2 000

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA (VODNÉ HOSPODÁRSTVO, ENERGETIKA)
_____ VÝKR.Č. 8A..... 1 : 2 000

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA (VODNÉ HOSPODÁRSTVO, ENERGETIKA)
_____ VÝKR.Č. 8B..... 1 : 2 000

VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA
POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE _____ VÝKR.Č. 9A ..... 1 : 2 000

VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA
POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE _____ VÝKR.Č. 9A ..... 1 : 2 000

RIEŠITEL'SKÝ KOLEKTÍV SPRACOVATEĽA ÚZEMNÉHO PLÁNU:

Hlavný riešiteľ	Ing. Arch. Štefan Krušínský, autorizovaný architekt
Urbanizmus	Ing. Arch. Štefan Krušínský, autorizovaný architekt
Demografia	Ing. Arch. Štefan Krušínský
Doprava	Ing. Danica Síkorová, autorizovaný stavebný inžinier
Elektrická energia, telekomunikácie, pošta	Ing. Jozef Vršínský, autorizovaný stavebný inžinier
Vodné hospodárstvo	Július Leštach, odborne spôsobilý technik vo výstavbe
Teplo a plyn	Július Leštach, odborne spôsobilý technik vo výstavbe
Spoje a telekomunikačné zariadenia	Ing. Jozef Vršínský, autorizovaný stavebný inžinier
Poľnohospodárska pôda a lesná pôda	p. Marta Kučerová
Ochrana prírody	RNDr. Pavol Auxt, Ing. arch. Štefan Krušínský p. Marta Kučerová
Životné prostredie	RNDr. Pavol Auxt, Ing. arch. Štefan Krušínský p. Marta Kučerová
Grafické práce a digitalizácia	p. Marta Kučerová

OBSAH

A. TEXTOVÁ ČASŤ	Strana
A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšej ÚPD	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním	7
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	
2.1 Vymedzenie a opis riešeného územia	8
2.2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí ÚPN – R (VÚC)	10
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	16
2.4 Riešenie záujmového územia obce, širšie vzťahy	19
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	21
2.6 Návrh funkčné usporiadanie územia obce	26
2.7 Riešenie bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie	27
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	33
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	35
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	36
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	38
2.12 Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia	41
Doprava	41
Vodné hospodárstvo	46
Energetika	51
Zásobovanie elektrickou energiou	51
Zásobovanie plynom, teplom	52
Telekomunikácie	53
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	53
2.14 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	57
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	57
2.16 Vyhodnotenie budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy	57
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia	60
2.18 Návrh záväznej časti	61
A.3. DOKLADOVÁ ČASŤ	
Bude priložená po skončení prerokovania návrhu ÚPN – O Zubrohľava k dokumentácii o prerokovaní	

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1 Hlavné ciele a problémy

Dôvody obstarania ÚPD

Absencia platného základného územnoplánovacieho nástroja, ktorý komplexne rieši územný rozvoj a starostlivosť o životné prostredie obce, priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia je hlavným dôvodom pre obstaranie Územného plánu obce (ÚPN – O) Oravské Veselé.

Vypracovaním územného plánu sa získa základný nástroj územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce a okrem uvedených problémov bude zosúlaďovať záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Zadanie, ktoré bolo vypracované na základe prieskumov a rozborov územia ako I. fázy prípravy územného plánu a schválené Obecným zastupiteľstvom Oravské Veselé, tvorí rozhodujúci záväzný podklad pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé.

• Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi ÚPN – O Oravské Veselé

Obstarávateľ: Obec Oravské Veselé, okr. Námestovo,
zastúpená starostom obce

Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo Oravské Veselé
Odborne spôsobilá osoba (pre výkon obstarávateľských činností v zmysle §2a zák.č. 237/200 Z.z. v platnom znení):
Ing. Arch. Vladimír Barčiak, autorizovaný architekt, 0913 AA,
Gerlachovská 9, 010 08 Žilina

Spracovateľ ÚPN – O: Ing. Arch. Štefan Krušínský, autorizovaný architekt, 1006 AA
Nám. Ľudovíta Fullu 1665/4, 010 08 Žilina

Riešiteľský kolektív:

Urbanizmus: Ing. arch. Štefan Krušínský, 1006 AA

Demografia: Ing. arch. Štefan Krušínský, 1006 AA

Doprava: Ing. Danica Síkorová,
autorizovaný stavebný inžinier

Vodné hospodárstvo: Július Leštach,
odborne spôsobilý technik vo výstavbe

Elektrická energia, elektronické komunikačné siete:

Ing. Jozef Vršanský,
autorizovaný stavebný inžinier

Životné prostredie, ochrana prírody a tvorba krajiny:

Ing. arch. Štefan Krušínský, 1006 AA

RNDr. Pavol Auxt,

Marta Kučerová

Poľnohospodárska pôda a lesná pôda:

Marta Kučerová

Hlavné ciele riešenia

V súčasnosti obec Oravské Veselé nemá vypracovaný územnoplánovací dokument, ktorý by komplexne riešil rozvoj obce, jej funkčnopriestorové usporiadanie, problémy dopravy, technickú infraštruktúru a ochranu a tvorbu životného prostredia.

Hlavné ciele a problémy riešenia územného plánu sú formulované v schválenom pre **zadaní** pre vypracovanie ÚPN – O, ktoré v zásade akceptuje a odráža záväzné výstupy z ÚPD vyššieho stupňa – aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja (Záväzné časti aktualizovaného ÚPN – VÚC sú však viac záväznými zásadami a pravidlami, ktoré treba v riešení ÚPN – O aplikovať):

- * obec chce byť vidieckym sídlom štandardnej obecnej veľkosti (počet obyvateľov, vybavenosť) v zázemí osídlenia mesta Námestovo so všetkým štandardom základnej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia mesta Námestovo a vyššou kvalitou životného prostredia, ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované územia miest k r. 2020,
- * obec chce byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Euroregión Beskydy a Euroregión Tatry), do ktorých vkladá okrem iného svoj potenciál pre cestovný ruch, turistiku ako svoj kultúrohistorický rozmer,
- * na území obce treba viac zohľadniť kultúrohistorickú dimenziu obce, ktorej „u živateľom“ bude nielen trvale bývať obyvatelstvo, ale aj návštevník, turista či prechodne bývajúci klient chalúp, chát, penziónov,
- * treba mať v území viac pracovných príležitostí na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch,
- * ochrana a tvorba prírodného prostredia ako súčasť kvalitného životného prostredia je podkladom pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu,
- * rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu musí byť systematický a koordinovaný s okolím (región, susediace obce).

Z prezentovaného prehľadu je zrejmé, že primárnou funkciou územia obce i naďalej zostane funkcia bývania, ku ktorej sa pridruží v území funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia a funkcia rekreácie, CR, turizmu, ktorá však môže na vhodných miestach prevládať nad obytnou funkciou ako odraz využívania dochovaného či doplneného stavebného fondu či prírodných daností.

Rozvoj rekreačnej funkcie vo výhľadovom období by mohol výraznejšie pozitívne ovplyvniť ekonomický profil obce najmä v oblasti podnikateľských aktivít, čo by v konečnom dôsledku malo mať za následok tvorbu nových pracovných príležitostí a následne rast zamestnanosti.

Rozvoj diverzifikovaného výrobného potenciálu asi neprekročí rámec sekundárneho postavenia funkcie výroby v podmienkach obce.

Vo návrhovom období sa nepredpokladá zásadný rozvoj výrobného potenciálu a i naďalej si ponechá sekundárne postavenie v obci.

Obecne sa obstarávateľ stotožňuje so zásadami a základnými regulatívmi ÚPN – VÚC Žilinského kraja, v zadaní sú však formulované ďalšie parciálne ciele, vyjadrujúce rozvojový program obce, ktoré ÚPN – O bude riešiť:

- * do ÚPN – O Oravské Veselé premietnuť koncepčné princípy z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja a rešpektovať jeho základné požiadavky,
- * riešeným územím ÚPN – O Oravské Veselé je celé katastrálne obce,
- * riešiť optimálny spôsob využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- * odstrániť funkčné a priestorové disproporcie,
- * regulovať a koordinovať investičné činnosti a záujmy,
- * vhodným riešením vytvoriť podmienky pre skvalitnenie životného prostredia,

- * navrhnúť opatrenia na ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- * na základe záverov P a R navrhnúť dobudovanie verejnej dopravnej, občianskej a technickej vybavenosť obce,
- * vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby intenzifikáciou zastavaného územia, ale aj návrhom nových plôch, vhodných pre rozvoj uvedenej funkcie pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany PPF,
- * stanoviť podmienky pre rozvoj občianskej vybavenosti,
- * stanoviť podmienky pre rozvoj výroby,
- * určiť nové hranice zastavaného územia,
- * rekreačnú funkciu rozvíjať na plochách, ktoré nie sú v rozpore so záujmami CHKO Horná Orava,
- * v návrhu územného plánu sprievodnú rešpektovať sprievodnú brehovú vegetáciu toku Veselianky a jej prítokov a túto chápať ako možné prvky (biokoridory) miestneho územného systému ekologickej stability, plochu s plošnou rozptýlenou krajinou vegetáciou v južnej časti sídla chápať ako biocentrum miestneho významu,
- * definovať verejnoprospešné stavby v súlade so zadaním.

A.1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠEJ ÚPD

Oravské Veselé nemá vypracovaný platný územný plán obce.

V súčasnosti jediným platným územným plánom vzťahujúcim sa na katastrálne územie Oravského Veselého je ÚPN – VÚC Žilinského kraja – jeho aktualizácia, ktorý vzhľadom na svoju podrobnosť zameranú na rozvoj Žilinského kraja nemôže byť relevantným územnoplánovacím nástrojom na stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce, ale je základným ÚP dokumentom určujúcim základné princípy pre riešenie ÚPN – O.

Záväzné časti aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinský kraj v zmysle VZN ŽSK č.6/2005 sú v ÚPN – O Or. Veselé akceptované.

Ďalšie dokumenty, ktoré súžili ako základné podklady pre vypracovanie ÚPN – O Or. Veselé boli Prieskumy a rozboru a Zadanie.

- Prieskumy a rozboru – spracoval Ing. Arch. Š. Krušínský a kol. (2005),
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé – vypracoval Ing. Arch. V. Barčiak (2005).

A.1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

• Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPN – O Oravské Veselé

a) oznámenie o začatí obstarávania ÚPN – O (§19 (b) SZ)	15.07.2004
b) ukončenie prípravných prác obstarávateľa ÚPN – O	30.06.2005
c) odovzdanie výsledkov prípravných prác spracovateľovi	31.07.2005
d) prieskumy a rozboru pre vypracovanie ÚPN - O a krajinno-ekologický plán - ukončenie	10 - 2005
e) zadanie pre vypracovanie ÚPN – O - vypracované	16.12-2005
f) prerokovávanie zadania pre ÚPN – O	28.12.2005 – 28.01.2006
g) stanovisko Krajského úradu OÚ ŽP Žilina (§20 ods.(5) SZ).....	30.01.2006
h) schválenie zadania pre vypracovanie ÚPN – O (uznesenie OZ Oravské Veselé -u.č.1/2006)	24.02.2006
i) zaslание schváleného zadanie spracovateľovi	03.2006
j) vypracovanie konceptu ÚPN - O Or. Veselé	02-2007
k) prerokovávanie konceptu ÚPN – O Or. Veselé	09.05.2007
l) súborného stanoviska odovzdané spracovateľovi	03.04.2009

1. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Územný plán je vypracovaný v súlade so zadaním; sú akceptované základné ciele a požiadavky na riešenie.

V priebehu spracovania bola koncepcia ÚP konzultovaná a prerokovaná s vedením obce. Zásadné pripomienky z konzultácií boli zapracované do územnoplánovacej dokumentácie.

• Výsledky variantných riešení

Po prerokovaní konceptu riešenia a vyhodnotení pripomienkového konania podľa súborného stanoviska obstarávateľ požaduje dopracovať rozvoj funkcie bývania podľa variantu **A**.

• Súpis použitých ÚPP a iných podkladov, zhodnotenie ich použitia

Pri vypracovaní konceptu riešenia ÚPN – O Oravské Veselé okrem aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinský kraj, prieskumov a rozborov (včítane KRP) a zadania pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé boli ďalej použité:

- Prieskumy a rozborov – spracoval Ing. Arch. Š. Krušínský a kol. (2005),
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé – vypracoval Ing. arch. V. Barčiak (2005).
- Vyhodnotenie pripomienok (dotknutých obcí, samosprávneho kraja...) k návrhu zadania pre vypracovanie územného plánu obce Or. Veselé,
- Štúdia centra obce Or. Veselé (Doc. Ing. arch. V. Lichardová, Ing. arch. Pavel Lichard, 2003),
- Chata Pilsko Or. Veselé (AŠ, Architektonický ateliér Gam, Ružomberok, 2005),
- PD Oravské Veselé – obecná prepojavacia komunikácia (prepojenie medzi obcou Or. Veselé a štátnou hranicou s Poľskou republikou, ECOLINES IPC, s.r.o. Košice),
- Urbanistická štúdia MODERNIZÁCIA CENTRÁLNEJ OBECNEJ ZÓNY Oravské Veselé (vypracoval Ing. arch. Miroslav Petrů, 02-2009),
- Zámer umiestnenia prevádzky Plasto-Ban v areáli dvora družstva Dakna (Enviconsult, 08/2006),
- PD „Prístavba telocvične ZŠ Oravské Veselé“ (A-Projekt, Ružomberok, 02/2008),
- PD Domov sociálnych služieb v Or. Veselom (GAM, Ružomberok, 03 /2009),
- Projekt Zber a úprava separovaných zložiek komunálneho odpadu v regióne Orava (Združenie Biela Orava – pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava, január 2007).

A.2 RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.2.1 VYMEDZENIE A GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA

• Vymedzenie riešeného územia obce a záujmového územia

Riešené územie podľa schváleného Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé je vymedzené v rozsahu celého katastrálneho územia obce Or. Veselé. Obec Or. Veselé tvorí len jedno katastrálne územie, ktoré

- na **severe** susedí „bodovo“ cez štátnu hranicu s Poľskom a s katastrálnym územím Námestovské Pilsko, ktoré patrí do obce Sihelné,
- na **východe** má spoločnú hranicu s obcami Sihelné, Rabča a Klin,
- na **juhu** susedí s katastrálnym územím mesta Námestovo a obcí Oravská Jasenica a Beňadovo,

- **západným** susedom katastrálneho územia Or. Veselé je katastrálne územie obce Mútne.

Katastrálna hranica obce je väčšinou vedená hrebeňovými úsekmi lesných masívov, oddeľujúcich osídlené doliny.

Vymedzené riešené územie má výmeru 4121,7 ha. Predmetom riešenia nie je len koncentrované osídlenie ústredia obce, ale aj rozptýlenejšia osadnícka štruktúra so svojim prináležiacim okolím ako aj prírodné poľnohospodárskolesné územie ohraničené hranicou katastrálneho územia Oravské Veselé.

Územie vymedzené katastrálnou hranicou obce je v územnom pláne obce riešené v mierke 1:10 000.

Zastavané územie obce a prilahlé územie k zastavanému územiu obce je riešené v mierke 1:2 000.

• **Geológia, geomorfológia a klimatológia**

Obec Oravské Veselé leží v nadmorskej výške cca 755 m n.m., v údolí toku Veseliansky. Katastrálne územie obce zaberá veľkú časť Pobeskydskej brázdy a jej ohraničenie je výrazne nie len od severu, od masívu Pilska, ale aj na juhu, oproti Pobeskydskej vrchovine. Svojou rozlohou zasahuje do troch horopisných celkov vonkajších Západných Karpát: Masív Pilska do Oravských Beskýd, Veselovianska kotlina do Podbeskydskej brázdy a južná časť katastrálneho územia do Podbeskydskej vrchoviny. Najvyšší bod reprezentuje vrch Pilsko (1556,9 m n.m.) a dolná – južná časť katastrálneho územia s nadmorskou výškou 755 m n.m.

Charakteristickým a typickým prvkom krajiny štruktúry sú plochy so súkromným hospodárením na poľnohospodárskej pôde /záhumienky, záhrady, sady, trvalo trávne porasty, krajinná vegetácia/. Zaberajú podstatnú časť katastra, viazané sú na sídlo, rozšírené do okolitej krajiny. Okrem iného predstavujú kvalitný estetický prvok v krajine. V južnej časti sídla /ľavá strana v smere toku/ je výrazná plocha s rozptýlenou krajinnou vegetáciou, naväzujúcou na sprievodnú /líniovú/ vegetáciu toku. Vodné toky sprevádzajú súvislé línie vegetácie. Vo voľnej krajine sa nachádza menšie množstvo plôch s rozptýlenou vegetáciou v krajine /plošná/. Severnú časť katastra zaberajú súvislé lesné komplexy až po vrchol Pilska.

Nakoľko súčasná organizácia krajiny katastra v zásade rešpektuje krajinoekologický potenciál územia, výsledky „krajinoekologického plánu“ len potvrdzujú túto skutočnosť a formou krajinoekologických opatrení optimálne usmerňujú, korigujú konkrétne aktivity v katastrálnom území.

Z geologického hľadiska podstatná časť katastra je budovaná flyšovými sedimentmi a ich zvetralinami s prevahou pieskocov, zlepcov a pod. Aluviálne nivy vodných tokov /Veselianska, Mútnik, Rakovec a Vahanový potok/ zaplňajú aluviálne sedimenty /štrky, piesky, hliny/. Nepatrnú časť katastrálneho územia tvoria bližšie neurčené substráty.

Reliéf územia nie je výrazne členitý, Prevládajúce priemerné sklony svahov dosahujú najčastejšie hodnoty 3,1 - 7⁰, ojedinále 15,1 – 200. Najnižšie hodnoty (do 10) prevládajú v doline potoka Mútnik a v doline Veseliansky (v strednej a dolnej časti katastra) a na lokalite Trhovec.

Hornatý charakter krajiny nemá bizarné dominanty, ktoré by bolo potrebné zvlášť preferovať pred ostatným územím. Vzhľadom na súvislo zalesnené hrebeňové partie výhľadové body, z ktorých je príjemný a ukludňujúcimi pohľad na obec a panorámu sú veľmi obmedzené. Miesta s dobrým výhľadom na okolitú krajinu sú z vrcholu Pilska. Pohľady zvlášť na horský masív Pilska a obec sa nachádzajú v nižších polohách na nezalesnených pahorkoch po oboch stranách Oravského Veselého.

Hydrologicky leží územie v povodí rieky Biela Orava, ktorá napája Oravskú priehradu. Hydrologickú os riešeného územia tvorí potok Veselianska so svojimi obojstrannými prítokmi /Mútnik, Rakovec, Vahanový potok/. Zdrojom vodnatosti sú výlučne dažďové a snehové zrážky, Povrchový odtok z povodia je veľký, no značne nevyrovnaný. Orografické, geomorfologické a geologické pomery povodia zapríčiňujú dosť vysokú veľkosť odtoku, možnú vodnú eróziu a prudký priebeh povodňových vln.

Klimaticky patrí územie do chladnej klimatickej oblasti /nad 600 m n. m./. Priemerné teploty najteplejšieho mesiaca /júl/ sú 12 - 16°C, najchladnejšieho /január/ do -7°C. Dĺžka snehovej prikrývky sa pohybuje v rozmedzí od 90 – 120 dní.

Výrazne členité územie katastra má zásadný vplyv na rozmiestnenie klimatickogeografických typov. V území katastra sú vyčlenené tieto typy /Tarábek, K., 1980/:

1. Horská klíma mierne chladná s malou inverziou teplôt, vlhká až veľmi vlhká s teplotami v januári - 4° až -6°C a teplotami v júli 16 až 17°C a ročnými úhrnmi zrážok 800 – 900 mm.
2. Horská klíma chladná s malou inverziou teplôt vlhká až veľmi vlhká s teplotami v januári - 5° až -6,5°C, s teplotami v júli 13,5° až 16°C a s ročnými úhrnmi zrážok 1000 – 1400 mm.

Hornatý charakter riešeného územia i okolitej krajiny širšieho záujmového územia nie je bohatý na atraktívne prírodné dominanty. Zaujímavé výhľady poskytuje vrchol masívu Pilsko (1557 m n.m.), Mechy (1466) a „neďaleká“ Babia hora (1723). Pre svoje krajinné – estetické hodnoty sú zaujímavé údolia i hrebeňové partie, ktoré z aspektu rozvoja rekreácie a cestovného ruchu tvoria príťažlivé prostredie a je ich možné preferovať pred ostatným územím.

Celkovo hornatý charakter krajiny s atraktívnym reliéfom v severnej časti katastra má prírodnú scenériu s významnými krajinné-estetickými a ekologickými hodnotami. V mierne zvlhnom krajinnom reliéfe po oboch stranách obce sú zvlášť esteticky pôsobivé lesné enklávy a potoky lemované stromovou zeleňou.

• **Vymedzenie územia s použitím vybraných regulatívov zóny**

Vzhľadom na lineárny charakter obce so sústredenou zástavbou v centrálnej časti, v okolí kostola a obecného úradu a neorganizovanou zástavbou, predstavujúcou zárodok nových ulíc, vznikajúcich po oboch stranách zastavaného územia, vymedzuje sa v rámci riešenia ÚPN – O Oravské Veselé územie, ktoré je riešené s použitím vybraných regulatívov zóny. Vybrané územie v podstate predstavuje celé súčasné zastavané územie obce, ktoré je v grafickej časti spracované v merítku M 1 : 2000.

A.2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚPN – R

• **Záväzná časť ÚPN – VÚC Žilinského kraja (aktualizovaného) a ich spôsob zapracovania do konceptu ÚPN – O**

Na riešené územie územného plánu obce Oravské Veselé sa bezprostredne vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia:

Záväzná regulatíva funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.6 *podporovať rozvoj sídelných centier Žilinského kraja, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako aj pre priliehajúce zázemie, tak aj pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom,*

- 1.6.4 *podporovať rozvoj mesta Dolný Kubín ako centra tretej skupiny, jej prvej podskupiny s regionálnym až nadregionálnym významom a centier druhej podskupiny ako centier regionálneho významu so špecifickými funkciami: Bytča, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Hrádok, Námestovo, Turčianske Teplice a Tvrdošín. V nich podporovať rozvoj týchto zariadení:*
- a) *správy okresného významu,*
  - b) *stredné školy a maturitou a špeciálne školy,*
  - c) *inštitúty vzdelávania dospelých,*
  - d) *zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia,*
  - e) *kultúrnych zariadení okresného (regionálneho) a nadregionálneho významu,*
  - f) *nákupných a obchodných stredísk,*
  - g) *voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,*
  - h) *priemyslu.*
- 1.6.7 *podporovať rozvoj centier osídlenia šiestej skupiny, ktoré majú funkciu lokálnych centier s plnením niektorých subregionálnych funkcií. V jednotlivých okresoch Žilinského kraja sú to:*
- e) *v okrese Námestovo: Rabča a Zakamenné.*
- 1.10 *podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji:*
- 1.10.2 *tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny,*
- 1.11 *podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,*
- 1.16 *vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry*
- 1.16.3 *podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:*
    - c) *kysucko – oravskú rozvojovú os: Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica - Námestovo – Oravská Polhora,*
- 1.17 *napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:*
- 1.17.1 *vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,*
  - 1.17.2 *podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,*
  - 1.17.3 *zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,*
  - 1.17.4 *vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,*
- 1.20 *rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území*

v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).

Spôsob zapracovania

Obec Oravské Veselé nachádza sa v *okrajovom pásme ťažiska osídlenia tretej úrovne druhej skupiny*. Koncepčné princípy územného plánu podporujú - rešpektujú regulatívy ÚPN – VÚC Žilinského kraja v oblasti rozvoja vidieckeho osídlenia a zachovania jeho špecifického rázu návrhom funkčno - priestorového usporiadania pri zohľadnení všetkých urbanisticko-architektonických prvkov charakterizujúcich identitu obce.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

2.6 *podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území kraja,*

2.10 *podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,*

2.12 *riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,*

2.14 *podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.*

Spôsob zapracovania

Územný plán posilňuje rozvoj všetkých zložiek sociálnej infraštruktúry v rozsahu predpokladaných výhľadových potrieb obce, a to najmä návrhom nových plôch ako aj návrhom intenzifikácie a revitalizácie existujúcich plôch a priestorov.

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:

3.1 *vytvoriť...regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov...,*

3.4 *preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokošandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a **Horná Orava** podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistikú v mestách a vidieckych sídlach,*

3.6 *využiť polohu Kysúc a **Oravy**, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a v Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť so športovým a relaxačným zameraním plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach.*

Spôsob zapracovania

V podmienkach katastrálneho územia obce územný plán využíva a posilňuje existujúci potenciál kvalitného prírodného prostredia, čím vytvára predpoklady pre vytvorenie subsystému turistiky a rekreácie v súlade so zásadami platnými v CHKO Horná Orava.

Rekreačné a turistické služby navrhované v územnom pláne obce Or. Veselé umožňujú predpokladať, že sa v zmysle záväzných častí ÚPN - VÚC ŽK podporí aj

požiadavka na kvantitatívny rozvoj budovania tohto druhu vybavenosti aj vo vidieckych sídlach Hornej Oravy.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva:

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách,
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
  - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.2 rešpektovať navrhované podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
  - 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
  - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
  - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
  - 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
  - 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany.
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les-bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)
- 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce sídla, tak chrániť pred optickým znečisťovaním lokality tvoriace charakteristické krajinné panorámy,
  - 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniivom zábere krajiny, alebo inom technickom diele:
    - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu – krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť)
    - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
    - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií alebo ich zmenu,
    - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
    - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov.
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja..., osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu (hydromelioračné zariadenia)...

4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese:

4.16.7 Námestovo pre...Oravské Veselé...

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov,

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového u sporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

Spôsob zapracovania

Návrh ÚPN O plne rešpektuje prvky ÚSES, veľkoplošne i maloplošne chránené územie a zohľadňuje príslušnosť územia obce k zoznamu chránených vtáčích území Európskeho významu. Potok Veselianka (včítane prítokov) si ponecháva svoj prirodzený charakter. Jeho sprievodná vegetácia sa navrhuje na doplnenie. Rázovitosť krajiny bude zachovaná. Rozvoj podnikateľských plôch v západnej časti územia bude podmienený rešpektovaním regulatívov.

Nová výstavba v obci je viazaná len na jestvujúce sídelné zoskupenia, čomu zodpovedá zmena hraníc zastavaných území.

Nové strediská turizmu, rekreácie sa nezakladajú.

Hranice zátopového územia sú vymedzené .

Pamiatkové územia sa navrhujú na primerané funkčné využitie.

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

Na riešené územie sa bezprostredne nevzťahujú záväzné regulatívy.

6. V oblasti vodného hospodárstva:

6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,

6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV,

6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:

6.7.3 ostatné významné stavby:

f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novoť, Zakamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo,

6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií.

Spôsob zapracovania

Návrh ÚPN – O rešpektuje ochranné pásma vodných zdrojov, prináležiace územie CHKO Horná Orava, územie obce ako súčasť povodia rieky Orava.

V návrhovom období (do r. 2015) predpokladá odkanalizovanie zastavaných území obce splaškovou kanalizáciou, ktorej kanalizačný zberač bude trasovaný popri trase cesty Or. Veselé – Or. Jasenica – Námestovo (Osou jestvujúceho komunikačného systému je prietiah cesty III/52010 a III/52021 obcou Oravské Veselé.) do ČOV Námestovo.

Úprava toku Veselianska môže byť len za predpokladu zachovania jeho ekostabilizačných funkcií.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry:

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb,

7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do r.2005,

8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.4 prednostne riešiť zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne.

Spôsob zapracovania

Aj keď v rámci prieskumov a rozborov celého katastrálneho územia Or. Veselé neboli zistené výraznejšie environmentálne záťaže, ÚPN – O cez kapitolu „Konceptia ochrany a tvorby životného prostredia“, ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Oravské Veselé.

Nezávisle na ÚPD obec postupuje v plnení úloh programu odpadového hospodárstva.

9. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja:

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

Spôsob zapracovania

ÚPN – O Oravské Veselé rieši primerane výrobné územie s predpokladom vzniku vyše 150 nových pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom sektore. Ďalší prírastok pracovných príležitostí sa predpokladá cestou poskytovania služieb v oblasti rekreácie, turizmu a cestovného ruchu,

II. Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc /stanovíšť/ v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

3. Technická infraštruktúra

3.1 vodohospodárske stavby

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby

bb) verejné vodovody a s nimi súvisiace stavby v obciach a ich miestnych častiach mimo dosahu SKV

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:

3.1.3.3 ostatné významné stavby:

f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novot', Zakamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo.

Spôsob zapracovania

Verejnoprospešné stavby spojené s realizovaním záväzných regulatívov aktualizovaného ÚPN – VUC Žilinského kraja sú premietnuté do zoznamu verejnoprospešných stavieb spojených s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN – O Oravské Veselé.

A.2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografia

- Charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov

Z demografických údajov Žilinského kraja vyplýva, že miera prirodzeného prírastku obyvateľov je už dlhodobo najvyššia v severnej časti Žilinského kraja (okresy Námestovo a Tvrdošín).

1. Základné údaje o obyvateľstve (SODB r. 2001)

Prítomné obyvateľstvo			Podiel žien z trvalo bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel obyvateľstva		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych (v%)
spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvalo bývajúcich	spolu	muži	ženy	
2 661	1 351	1 310	49,2	2 558	961	1238	694	544	46,5

2. Obyvateľstvo podľa druhu bytu a pohlavia (r. 2001)

Pohlavie	Bývajúce obyvateľstvo	Dočasne neprítomné obyvateľstvo	Bývajúce prítomné obyvateľstvo	Dočasne prítomné obyvateľstvo	Prítomné obyvateľstvo
muži	1 351	84	1 267	7	1 274
ženy	1 310	29	1 281	3	1 284
spolu	2 661	113	2 548	10	2 558

3. Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa veku (r.2001)

Trvalo bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvalo bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
spolu	vo veku								
	0 -14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	nezistenom			
2661	806	824	671	129	231	0	30,3	56,2	13,5

4. Základné údaje o obyvateľstve obce (31.12.2003):

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov		
Muži	Ženy	Celkom	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
1375	1337	2712	801	1555	356
50,7 %	49,3%	100 %	29,5 %	57,3 %	13,2 %

V roku 2003 bolo v obci 1555 ekonomicky aktívnych osôb, z ktorých 207 bolo nezamestnaných.

Podľa Štatistického úradu počet obyvateľov v obci Oravské Veselé k 31.12.2006 bol 2 778.

Index vitality (r.2003) = počet obyvateľov v predproduktívnom veku: počet obyvateľov v poproduktívnom veku x 100 = 801 : 356 x 100 = 225

Údaje o počtoch obyv., domov a bytov – 31-12-2006 (podľa ŠÚSR):

- počet obyvateľov 2778
- počet domov - obývaných 613
- neobývaných 134
- počet bytových domov- 7
- počet bytov 47
- chaty 2

5. Vekové zloženie obyvateľstva podľa pohlavia k 31.12.2004

Vek, vek. skupina, ukazovateľ	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
Spolu	1 384	1 354	2 738
0 - 14	399	400	799
15 - 59M/54Ž	858	710	1 568
60 ⁺ M/55 ⁺ Ž	127	244	371
15 - 49 Ž		649	
Štruktúra v %			
0 - 14	28,83	29,54	29,18
15 - 59M/54Ž	61,99	52,44	57,27
60 ⁺ M/55 ⁺ Ž	9,18	18,02	13,55
Priemerný vek	30,08	31,78	30,92
Index starnutia	31,83	61,00	46,43

Index vitality (r.2004) = počet obyvateľov v predproduktívnom veku : počet obyvateľov v poproduktívnom veku x 100 = 799 : 371 x 100 = 215

Na základe výpočtu indexu vitality je zrejmé, že obec má silno progresívny typ populácie, ktorá je schopná narastať prirodzenou menou. Túto skutočnosť potvrdzuje aj sledovaný vývoj počtu obyvateľov v obci, ktorý sa od roku 2001 neustále zvyšuje.

6. Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2001- 2006 (podľa Štatistického úradu SR)

Rok	Stav k 1.1	Narodenie	Úmrtie	Prihlásený	Odhlásený	Stav 31.12.
2000	2620	56	20	15	29	2642
2001	2642	43	28	18	19	2656
2002	2656	53	24	26	24	2687
2003	2687	39	32	27	16	2705
2004	2705	49	23	20	29	2722
2005	2722	32	22	29	24	2737
2006	2737	35	24	36	29	2778

7. Index rastu od roku 2001 (podľa Štatistického úradu SR)

Rok	Počet obyvateľov	Index rastu
2001	2642	100,0
2002	2656	100,5
2003 (31.12.)	2687	101,7
2004 (31.12.)	2705	102,4
2005 (31.12.)	2722	103,0
2006 (31.12.)	2778	105,1

Z demografických údajov vyplýva, že miera prirodzeného prírastku je pomerne vysoká. I napriek miernemu poklesu prírastku progresívny potenciál by sa mal prejavíť počas celého návrhového obdobia. Regresívny typ populácie sa v návrhovom období nepredpokladá.

Z uvedených prehľadov je zrejmé, že potenciál pracovných síl bude dostatočný aj v návrhovom období.

- **Prognóza demografického vývoja**

Nové územné a správne členenie Slovenska vyvolalo vytváranie nových priestorových vzťahov. Zaujímavé je formovanie vzťahov medzi centrom a jeho zázemím, čiže medzi sídlom okresu a ostatnou časťou okresu.

Ekonomické a sociálne zmeny sa dotýkajú aj sťahovania obyvateľstva. Súčasný pomerne priaznivý stav v Oravskom Veselom je možné ešte zlepšiť vytvorením podmienok pre rozvoj IBV na nových plochách, postupným dobudovaním technickej infraštruktúry a najmä rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, pre ktoré má riešené územie veľmi dobré podmienky. Uvedené aspekty môžu sekundárne zvýšiť atraktivitu obce, umožnia vytvoriť podmienky pre nové pracovné príležitosti, čím sa posilnia predpoklady pre migráciu obyvateľstva do obce resp. znížia odchádzku za zamestnanosťou.

ÚP VÚC Žilinského kraja v ďalšom období predpokladá spomalenie vývoja sídiel, ale aj tak bude intenzívnejší ako v ostatných obciach Žilinského kraja. Obce, nachádzajúce sa v únosnej časovej dostupnosti od miest, majú predpoklad intenzívnejšieho rozvoja obyvateľstva ako ostatné obce riešeného územia. Nárast obyvateľstva sa predpokladá aj v obciach s prevládajúcou rekreačnou funkciou.

Na základe analýzy demografických výsledkov bola urobená demografická prognóza, ktorá poukazuje na progresívny charakter populácie, schopnej narastať nie len na základe prirodzeného prírastku (prirodzenou menou), ale aj vplyvom migračného prírastku.

Na základe uvedených štatistických údajov a predpokladov je možné predpokladať, že v Oravskom Veselom i naďalej bude pokračovať rast počtu obyvateľov v návrhovom období k čomu môže prispieť aj relatívne malá dochádzková vzdialenosť (cca 15 km) do centra zamestnanosti Námestova.

V návrhovom období, t. j. do roku 2025 sa predpokladá, že sa hospodárska základňa obcelepší čo bude mať za následok zníženie odchádzky za prácou.

Sledovanie aspektov zamestnanosti a vývoja migrácie umožňuje vysloviť predpoklad zvýšeného záujmu o výstavbu. Situácia v migrácii obyvateľstva je priaznivá, keď sa do obce prisťahovalo viac ľudí ako vysťahovalo. Na základe uvedeného je možné predpokladať, že tento trend bude pokračovať i naďalej.

Z tohto dôvodu pri vývoji počtu obyvateľov pre návrhové obdobie sa vychádzalo z posledných demografických údajov poskytnutých obecným úradom Oravské Veselé, kde sa brala do úvahy aj narastajúca „pozitívna“ migrácia – záujem o výstavbu občanov, ktorí nebývajú v obci.

8. Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce Oravské Veselé do roku 2025

Predpoklady	Počet obyvateľov
počet obyvateľov k 31.12.2006	2778 (podľa ŠÚ SR)
prirodený prírastok v r. 2007-2025	300
migračné prírastky (predpoklad)	200
celkový prírastok	470
stav k r. 2025	3758
urbanistická rezerva 10%	372
predpokladaný počet obyvateľov k r.2025	4097

Bytový fond

1. Vývoj domového a bytového fondu (r. 1971 – 2001)

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
1971 - 1980	106	0	0	106
1981 - 1990	102	4	1	107
1991 - 2001	71	9	0	80
spolu	552	36	4	592
%	93,2	6,1	0,7	100
Úhrn - z toho 1996 - 2001	33	0	0	33

Priemerný vek domu v r. 2001 bol u rodinných domov 33 rokov, bytových domov 30 rokov.

2. Charakteristika domového a bytového fondu (r. 2001)

Počet	Rodinné	Bytové	Ostatné	Domový fond
	domy	domy	budovy	spolu
Neobývaných domov	132	0	0	132
z toho: určených na rekreáciu	39	0	0	39
Priemerný vek domu	33	30	38	33
Bytov spolu	684	37	6	727
v tom: trvale obývané	552	36	4	592
v %	93,2	6,1	0,7	100
z toho družstevné	0	9	0	9
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	0	16	0	16
neobývané	132	1	2	135
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	29	1	2	32
neobývané, určené na rekreáciu	39	0	0	39
neobývané, uvoľnené na prestavbu	12	0	0	12
neobývané, nespôsobilé na bývanie	35	0	0	35
neobývané po kolaudácii	7	0	0	7
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	6	0	0	6
neobývané z iných dôvodov	4	0	0	4
nezistené	-	-	-	-

Z prehľadu je zrejmé, že najvyšší podiel neobývaných bytov tvoria byty určené na rekreáciu (39) a nespôsobilé na bývanie (35).

3. Vývoj domového a bytového fondu (r. 2001 a 2006)

Byty spolu	Trvalo obývané byty				Neobývané byty
	Bytové domy	Rodinné domy	Domy spolu		
2001	36	552	592	100%	135
2006 (údaj z Obecného úradu)	47	613	660	111,5%	134

Obývanosť 2001 cca 4,48/1byt – podľa SODB 2001

Obývanosť 2006 cca 4,17/1byt

Vzhľadom na predpokladaný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je možné predpokladať, že potreba bytového fondu mierne narastie aj z toho dôvodu, že stúpa záujem o výstavbu v obci aj občania z externého prostredia (ktorí nemajú trvalý pobyt v obci).

Nová bytová výstavba sumarizuje potreby nárastu počtu bytov vo výhľadovom období a potreby náhrady za odpad bytového fondu.

Potreba novej bytovej výstavby sa predpokladá :

- formou doplnenia existujúcej zástavby (v prelukách, na nezastavaných parcelách a pod.)
- na nových plochách
- v rámci existujúcich stavebných fondov, a to najmä zbytnením neobývaných bytov, ako aj využívaním nových foriem získavania bytov (nadstavby, podkrovné byty a pod.)
- obnova existujúceho stavebného fondu formou prestavby, rekonštrukcie a modernizácie.

V návrhovom období je možné predpokladať odpad bytového fondu v počte cca 50 bytov z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu, zmena funkcie (na rekreačné účely), z iných dôvodov.

Zo štatistického prehľadu je zrejmé, že výraznejší odpad z bytového fondu je možné očakávať zmenou využívania obytných domov na rekreačné účely. Pôjde v prvom rade o staršie zrubové a murované jednotraktové rodinné domy na úzkych pozemkoch, bez možností podstatného rozšírenia, ktoré svojim dispozičným riešením nemôžu plnohodnotne spĺňať nároky na trvalé bývanie, na rekreačné účely však môžu vyhovovať.

V obci sa v súčasnosti priemerne ročne vydá cca 15 stavebných povolení. Za predpokladu, že tento trend bude pokračovať i naďalej a migračný prírastok bude cca 200 obyv., tak v návrhovom období (do r.2025) bude potrebné zabezpečiť plochy pre min. 270 R.D., t.j. cca 190 000 m².

Tieto prognózy sa netýkajú modernizácií, stavebných úprav atď., kde sa nepredpokladá úbytok počtu bytov.

4. Navrhovaný počet bytov

Lokalita	Rodinné domy (IBV) - skupiny)	Bytové domy	Preluky (IBV)	Byty spolu
Južne od školy – východne od cintorína	20	-	-	20
pri ceste do Mútneho (pri byt. domoch)	6	-	-	6
západne od starého cintorína (medzi zástavbou a potokom)	47	-	-	47

Žajovka	75	-	-	
Severozápadne od šport areálu	64	-	-	64
Šterbatov grúň	76	-	-	76
bytové domy pri ceste do Mútneho (2x 12 b. j.)	-	24	-	24
Po oboch stranách hl. cesty smer Randová	-	-	30	30
Okolo miestnych komunikácií – začiatok a stred obce	-	-	37	37
Vyšný koniec okolo miestnej komunikácie	-	-	35	35
Grapa	-	-	9	9
Spolu	288	24	111	423

A.2.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

- **Poloha a význam obce v štruktúre osídlenia, funkčnoprevádzkové usporiadanie širšieho územia**

Pri riešení územia majú významnú – aj keď nie rozhodujúcu – úlohu širšie vzťahy, najmä zapojenie obce do štruktúry osídlenia a vzájomné interakcie v rámci širšieho urbanistického priestoru.

Z hľadiska širších (medzinárodných) väzieb Oravské Veselé leží v prihraničnej oblasti ako súčasť formujúceho Euroregiónu Beskydy (s Poľskom a ČR), v ktorom by sa v budúcnosti mal aktívne ovplyvňovať aj sídelný a priestorový rozvoj. Do Euroregiónu „Beskydy“ patria okresy Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Žilina, **Námestovo**.

V sídelnej sieti Slovenska sa navrhuje podporovať vytváranie ťažísk osídlenia v niekoľkých úrovniach.

V rámci ťažísk osídlenia na území Slovenska možno na základe ich diferenciácií a špecifik rozlíšiť niekoľko skupín aglomerácií.

Sídelné systémy vytvárajú siete ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel tvoriacich sídelnú štruktúru.

Na území Žilinského kraja sa nachádzajú tri ťažiská osídlenia:

- žilinsko - martinské s celoštátnym až medzinárodným významom
- liptovskomikulášsko - ružomersko - dolnokubínske s nadregionálnym až celoštátnym významom
- **tvrdošínsko - námestovské s miestnym významom**

Urbanizácia Oravy sa historicky formovala morfológickými podmienkami a založením sídiel na križovatkách historických ciest. Osídlenie sa výraznejšie formovalo v kotlinách pozdĺž Oravy a jej prítokov, kde boli vedené cesty zabezpečujúce dopravnú obsluhu a v niektorých prípadoch tvoria kostru sídelných rozvojových osí.

Ako už bolo spomínané **Oravské Veselé** patrí do okresu Námestovo, ktoré je zaradené medzi ťažiská osídlenia „tretej úrovne do druhej skupiny“ – **tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia**.

Tvrdošínsko - **námestovské** ťažisko miestneho významu zasahuje do okresov Tvrdošín a **Námestovo**. Zahŕňa tieto **sídelné centrá** spolu s ich suburbánnymi pásmami : Tvrdošín, Trstená a **Námestovo**.

Okolo sídelných centier sa nachádzajú suburbánne pásma predstavujúce územia okolo sídelných centier, v ktorých sa predpokladá intenzívnejší rozvoj bytovej výstavby a technickej infraštruktúry ako v okrajových častiach kraja.

Oravské Veselé patrí do okresu Námestovo, ktoré je zaradená do **tretej skupiny centier** a v nej do **druhej podskupiny centier**. Mestá tejto podskupiny sa chápu ako centrá regionálneho významu.

Pre informáciu uvádzame prehľad centier tretej skupiny podľa ÚP VÚC Žilinský kraj – zmeny a doplnky:

Centrá tretej skupiny

Na území Slovenska je 47 centier rozdelených do dvoch podskupín. V prvej podskupine je zaradených 19 centier, v druhej 28 centier.

Prvá podskupina je tvorená mestami, ktoré sú sídlami súčasných okresov a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 000 až 25 000 obyvateľov. V Žilinskom kraji je do tejto podskupiny centier zaradené centrum **Dolný Kubín**.

V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40 % obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu. Na území Žilinského kraja sú to centrá : Bytča, Kysucké Nové Mesto a Liptovský Hrádok a **Námestovo**.

Ťažiská osídlenia tretej úrovne (VÚC Žilinský kraj)

Ťažiská osídlenia tretej úrovne sú zložené z dvoch skupín. **V prvej skupine** ide o ťažiská osídlenia, ktoré sú vytvorené v zásade na základe dostredivých účinkov jadrového mesta, alebo aglomeračných vzťahov medzi malými mestami (spravidla dvojicami) jadrami v menšom rozsahu.

Na území Slovenska je vytypovaných 7 takýchto ťažísk. V Žilinskom kraji sa ťažisko takejto úrovne nenachádza.

K druhej skupine ťažísk osídlenia v tejto úrovni sa radia ťažiská osídlenia menšieho rozsahu, pri ktorých sa **prejavuje iba dostredivé pôsobenie centra** voči svojmu najbližšiemu okoliu.

Na území Slovenska je vytypovaných 18 takýchto ťažísk. V Žilinskom kraji je to :

- **tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia.**

Pri skúmaní širších vzťahov je potrebný pohľad na obec Oravské Veselé ako na vidiecke sídlo a jej začlenenie do rozvoja sídelnej štruktúry SR aj z hľadiska populačnej vitality. Vo všeobecnosti sa konštatuje, že veková skladba obyvateľstva je priaznivá v mestách a nepriaznivá na vidieku. V prípade Oravského Veselého je veková skladba obyvateľstva veľmi priaznivá, čo je zrejmé aj zo štatistického prehľadu v kapitole A. 2.3.

Oravské Veselé nachádza sa v **okrajovom pásme ťažiska osídlenia tretej úrovne druhej skupiny**. V okrajovom pásme sú sledované väzby na jadro ťažiska osídlenia predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou, pričom ich vzťah môže byť sprostredkovaný cez menšie mestá tvoriace polycentrický systém ťažiska osídlenia. V našom prípade obec prirodzene gravituje do sídla okresu – Námestovo.

Obec Oravské Veselé leží cca 15 km severozápadne od **Námestova** pod svahmi masívu Pilska, vo Veselovskej kotline, ktorú tvorí plytká zníženina, s úzkymi chrbtami a širokými dolinami

Pre rozvoj obce z pohľadu možností využívania jej územia má stúpajúci význam kvalitné životné prostredie. Katastrálne územie obce ako i širšie územia sú bez negatívnych vplyvov, preto je jeho priestor vhodný pre rozvoj bývania a rekreačných aktivít.

V riešenom území sa nachádza len cestná automobilová doprava, ktorá je reprezentovaná v katastrálnom území obce Oravské Veselé cestou III/52010, ktorá je napojená na cestu I/78 a II/520 v Oravskej Jasenici a druhé napojenie II/52010 na II/520 je cez obec Mútne na území medzi obcami Breza a Krušetnica. Obcou O. Veselé vedie aj III/52021, ktorá je napojená na III/52010 a ďalej pokračuje lesnou cestou k poľskej hranici.

Najbližšia možnosť využitia železničnej dopravy je v meste Tvrdošín s dostupnosťou cca 32 km s návaznosťou na trať medzinárodného významu č. 180 Žilina – Košice v Kraľovanoch a trať č. 120 Žilina – Bratislava.

Z hľadiska leteckej dopravy pre obec má význam regionálne verejné letisko pre medzinárodnú dopravu situované v k.ú. Dolný Hričov vzdialené cca 110 km a dostupné napojením z cesty I/18 v Žiline.

Poloha obce v na okraji žilinského regiónu a pomerne dobré komunikačné napojenia na relatívne blízke centrá zamestnanosti Námestovo, Tvrdošín a Dolný Kubín a najmä veľmi kvalitné prírodné podmienky pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu a turizmu, môžu byť tými dôležitými aspektmi, ktoré v budúcnosti budú pozitívne ovplyvňovať aj jej komplexný rozvoj s funkciou rekreačného zázemia aj pre uvedené centrá.

Na základe analýzy širších vzťahov a štruktúry osídlenia je možné konštatovať, že obec Oravské Veselé bude plniť predovšetkým funkciu obytného a rekreačného zázemia bližších sídiel hornooravského regiónu.

• **Zájmové územie obce**

Zájmové územie obce sa vo všeobecnosti chápe ako územie, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci, a ktorého usporiadanie musí byť riešené vo vzájomnej funkčnej a technickej závislosti s obcou aj keď nie v takej miere podrobnosti ako vlastné riešené územie. Znamená to, že ide o územie mimo riešeného územia obce, mimo jeho kataster.

V prípade územného plánu obce Oravské Veselé obstarávateľ považuje za zájmové územie obce nasledovné územie:

Časť územia obce Mútne, predovšetkým z titulu zabezpečenia koordinácie komplexného rozvoja obytných území v lokalite Uboč a výrobných území (dvor – Farma - Dakna), a zachovania krajinárskych a prírodnoekologických hodnôt. Riešiť len jednu zložku, prislúchajúcu do obce Oravské Veselé by bolo nelogické.

• **Územný priemet ekologickej stability územia**

Riešené katastrálne územie, jeho využívanie je v dostatočnom súlade s krajinnoekologickým potenciálom, nevznikajú výrazné kolízne plochy. Spoločenské záujmy sú orientované skôr v pozitívnom zmysle, prevládajú poľnohospodárske záujmy bez výraznejších negatív a záujmy ochrany prírody a krajiny.

Územný priemet ekologickej stability vychádzal z nasledovných zdrojov: R – ÚSES okresu Dolný Kubín, VÚC Žilinského kraja a zo Štátnej ochrany prírody a krajiny, Správa CHKO Horná Orava.

Z R – ÚSES okresu D. Kubín:

- 4 Pilsko – biocentrum nadregionálneho významu s jadrom
  - 33 Vahanov vrch – navrhované regionálne biocentrum
  - 34 Mišovka – navrhované regionálne biocentrum
  - 36 Náveterný – navrhované regionálne biocentrum
  - 56 Hájka – navrhované regionálne biocentrum
  - 66 Kohutiari – navrhované regionálne biocentrum
  - 123 Veselské hájiky – navrhované regionálne biocentrum
  - 128 Brezový vrch – navrhované regionálne biocentrum
- biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.

Okrem toho sa v riešenom území nachádzajú genofondová lokalita a vtáčie územie, ktoré sú v územnom pláne rešpektované.

A.2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

• **Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce**

Východiská formovania urbanistickej koncepcie

Pre stanovenie základnej urbanistickej koncepcie obce sa vychádzalo z nasledovných východísk:

- * aktualizovaný územný plán ÚPN – VÚC Žilinského kraja,
- * Štátnej ochrany prírody a krajiny
- * R – ÚSES okresu Dolný Kubín,

- * Správa CHKO Horná Orava
- * Schválené zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Oravské Veselé s požiadavkami:
  - hlavnú kompozičnú os bude i naďalej tvoriť cesta prechádzajúca stredom obce a potok Veselianka, ktorý ho takmer po celej dĺžke sleduje,
  - za vedľajšiu kompozičnú os bude považovať sa bude považovať cesta do obce Mútne,
  - na hlavnú komunikáciu sa po oboch stranách budú napájať obslužné komunikácie,
  - za ťažiskový bod obce treba považovať priestor v centrálnej časti v okolí kostola a obecného úradu, ktorého jadro tvorí miestny parčík,
  - výška zástavby zostane priemerne jednopodlažná,
  - rešpektovať kultúrne pamiatky,
- * predpoklady demografického vývoja,
- * prírodnokrajinárske danosti katastrálneho územia a jeho okolia,
- * pozitívne prvky urbanistického rozvoja:
  - plošné rezervy pre všetky zložky urbanistického rozvoja (bývanie, rekreácia...),
  - kvalitné životné prostredie s perspektívou ďalšieho zlepšovania (kanalizácia, plynofikácia),
  - bezprostredná väzba na prírodné kvality,
  - kultúrnohistorický potenciál vychádzajúci z tradícií,
  - vyhovujúca poloha sídla, dostupnosť k jadrú ťažiska osídlenia,
  - priaznivé klimatické pomery,
- * predpoklady demografického vývoja,
- * negatívne prvky urbanistického rozvoja:
  - súčasný nedostatok pracovných príležitostí,
  - nedostatočné podpora služieb v cestovnom ruchu,
  - celková podkapitalizácia obce,
  - absencia kanalizácie a plynofikácie,
  - absencia konkrétnych predstáv o zameraní výrobnéj základne,

V koncepcii územného plánu je akceptovaná rozdielnosť v charaktere /využívaní/ severnej a južnej časti krajiny katastrálneho územia – rekreačný a sídelno – poľnohospodársky typ.

Súčasný stav

Oravské Veselé sa rozkladá pozdĺž potoka Veselianka v Podbeskydskej vrchovine. Lokalizované je v smere toku Veselianka. Katastrálne má mnohotvárný reliéf so značnou nadmorskou výškou 755 m n. m. (stred), Vyšný koniec 780 m n. m.

Druhá polovica dvadsiateho storočia výrazne ovplyvnila spôsob života obyvateľov, čo sa prejavilo aj na urbanistickom obraze obce. Tradičným spôsobom stavané zrubové dvoj a trojpriestorové domy boli nahradené izolovanými budovami, najmä rodinných domov nových architektonických foriem. Tieto v súčasnosti predstavujú prevládajúcu formu zástavby. Postupná prestavba obce zásadne zmenila jej pôvodný vidiecky obraz s drevenými zrubovými domami. Novú prevládajúcu výstavbu tvoria murované rodinné domy, čím jednoznačne zanikol jej typický charakter. Zásadná prestavba murovanými domami súčasných architektonických foriem mala za následok stratu pôvodnej identity, pričom sa zachoval vidiecky charakter osídlenia. Novú identitu obce charakterizuje obstavaná komunikácia, na ktorú sa pripájajú obslužné – prístupové cesty k vznikajúcim skupinám rodinných domov a rodiacim sa výrobným prevádzkam. V centrálnej časti, v okolí kostola sa vytvoril kultivovaný centrálny priestor obce.

Základ urbanistického pôdorysu obce tvorí novodobá urbanistická štruktúra, ktorú predstavuje voľná reťazová zástavba pozdĺž miestnej komunikácie v dotyku potoka Veselianka.

Štruktúru bytového fondu prednostne reprezentuje individuálna bytová výstavba formou izolovaných rodinných domov (v celom historickom profile), ktorých bonitácia zahŕňa komplexnú škálu stavebno-technického hodnotenia (od nevyhovujúcich po veľmi dobré), pričom najväčší podiel tvoria objekty veľmi dobré a dobré.

Absencia územného plánu bez pregnantne formulovaných koncepčných zámerov má za následok určitú živelnosť v rozvoji obce.

• **Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania**

Riešené územie už má stabilizovanú urbanistickú koncepciu

a) historicky založenú,

b) doplnenú o nové plochy s dominantnou obytnou funkciou,

Uvedené aspekty mali významný vplyv na konfiguráciu urbanistického pôdorysu obce.

Súčasný urbanistický pôdorys Oravského Veselého je logickou výslednicou jeho doterajšieho vývoja, ktorý sa rozvíjal po oboch stranách cesty prechádzajúcej stredom obce a cesty vedúcej do obce Mútne. Aditívnym rozvojom zástavby okolo vedľajších komunikácií sa formoval pôdorysný tvar obce využívajúc najpriaznivejšie geomorfologické a vlastnícke vzťahy.

Hlavnú kompozičnú os tvorí cesta prechádzajúca stredom obce a potok Veselianka, ktorý ju takmer v celej dĺžke paralelne sleduje za zastavaným územím. Za vedľajšiu kompozičnú os môžeme považovať cestu do obce Mútne. Na hlavnú komunikáciu sa po oboch stranách napájajú obslužné komunikácie, okolo ktorých sa rozprestiera nová zástavba formou rodinných domov, ktorá z rovinných polôh prechádza do mierne svahovitého terénu. Obec nemá výrazný centrálny priestor charakteru námestia obstaného občianskou vybavenosťou. Občianska vybavenosť je dislokovaná väčšinou pozdĺž hlavnej komunikácie podľa miestnych podmienok a požiadaviek.

Za ťažiskový bod obce sa považuje priestor v centrálnej časti v okolí kostola a obecného úradu, kde sa vytvoril kultivovaný priestor obce, ktorého jadro tvorí miestny parčík. Reprezentuje ho obecný úrad, kostol s príľahlým cintorínom, tri trojpodlažné štvorbytové domy, základná škola a objekty občianskej vybavenosti.

Dnešný pomerne kompaktný urbanistický obraz líniovej obce je výslednicou extenzívnej formy rozvoja, a to obstaním cesty. V obci jednoznačne dominuje zástavba formou individuálnej bytovej výstavby rodinných domov.

Výška zástavby je priemerne jednopodlažná a tvoria ju prevažne rodinné domy okrem niekoľkých objektov, ktoré v panoráme obce predstavujú výškové akcenty. Vertikálnou dominantou urbanistickej štruktúry je kostol sv. Alžbety a obecný úrad.

Z hľadiska funkčného členenia obec Oravské Veselé predstavuje monofunkčný urbanistický útvar, rozprestierajúci sa po oboch stranách riečky Veselianky, v ktorom jednoznačne dominuje obytná funkcia so zanedbateľným podielom občianskej a rekreačnej vybavenosti, a výrobných objektov, ktoré sa začínajú formovať najmä v západnej časti obce.

V kontexte urbanisticko-architektonického vývoja obec si ponecháva svoj pôvodný vidiecky charakter.

Nosnou myšlienkou územného plánu je integrovať živelné rozširovanie zastavaného územia do organizmu obce a posilniť centrálnu časť s cieľom dať základ pre vytvorenie kompaktného sídla. Nová bytová výstavba je navrhnutá v nadväznosti na už rozostavané ulice a urbanisticky neorganizované skupiny rodinných domov

Prírodné krajinnno-estetické a ekologické faktory celého katastrálneho územia ako aj priaznivé klimatické pomery sú predpokladom pre zvýšenie záujmu o celoročné rekreačné a turistické využite.

V oblasti Or. Veselého sú dobré podmienky pre čistý vidiecky turizmus spojený s agro a ekorekreáciou, vhodný hlavne pre rodinné prázdninové pobyty. V okolí sú veľmi dobré podmienky pre horskú pešiu a cykloturistiku, pre cestnú moto a cykloturistiku a v budúcnosti aj pre hipoturistiku. Turisticky atraktívne sú trasy na legendárne horské masívy Pilsko a Babia Hora.

Pripravované vybudovanie odvádzania a čistenia odpadových vôd sa zvýši ekologická hodnota celého územia.

V záujme ochrany poľnohospodárskej pôdy pre ďalšiu zástavbu sa prednostne využívajú voľné plochy v zastavanom území obce a v jeho tesnej blízkosti. Taktiež je žiadúce dokompletovať a urbanisticky doriešiť vznikajúce obytné skupiny resp. ulice.

Z uvedených dôvodov v prvom rade navrhujeme intenzifikovať zástavbu pozdĺž cesty. Rozptyl zástavby do iných okrajových častí nie je žiadúci z viacerých dôvodov, najmä však z dôvodu dostatočného počtu navrhovaných rodinných domov a tiež neprimeraných nárokov na dopravnú a technickú infraštruktúru.

Výber lokalít ovplyvnili dva aspekty, a to záber poľnohospodárskej pôdy nižšej bonity a, ako už bolo spomínané v predchádzajúcich kapitolách, zámer územného plánu vytvoriť štruktúru individuálnej bytovej výstavby vhodne napojenú na dopravný skelet obce a vybavenú adekvátnou technickou infraštruktúrou, čím sa zároveň vytvorí urbanisticky kompaktné sídlo.

Pri výbere nových lokalít pre navrhovanú bytovú výstavbu sa okrem uvedených aspektov zohľadňovali sklonitosť terénu, záplavové územie ako aj ich integrácia do jestvujúcej urbanistickej štruktúry a tiež celkové náklady na výstavbu (výkup PPF, dopravná a technická infraštruktúra ...).

Vo svojom výhľadovom programe obec Oravské Veselé nemá ambície ani podmienky zásadne zmeniť svoj doterajší urbanistický charakter a i naďalej ostane vidieckym sídlom. V návrhu sa uvažuje s čiastočnou prestavbou a úpravou ťažiskového priestoru obce.

Vzhľadom na to, že nie je možné uvažovať o plošných asanáciách a prestavbe obytného územia neboli v urbanistickej koncepcii navrhnuté rigorózne zásahy do organizmu obce. Predpokladá sa však, že prestavba a obnova staršieho a nevyhovujúceho bytového fondu v návrhovom období bude prebiehať prirodzenou cestou.

Výhľadová vitalita obce môže byť posilnená turizmom, ktorého rozvoj je o.i. závislý aj na intenzívnej propagácii a propagačnej aktivite manažmentu obce. Tento zámer môže posilniť aj komunikačné prepojenie obce s hraničným do Poľska cez hraničný prechod Oravská Polhora - Korbielow.

Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, výroby

B ý v a n i e

Celková potreba nových bytov vychádza z demografického vývoja a predpokladaného prirodzeného odpadu – dožitého domového resp. bytového fondu ako aj zmenou funkcie.

Požiadavky na riešenie bývania uvedené v *zadaní*:

- v súvislosti s predpokladanou potrebou bytového fondu riešiť výstavbu cca 300 nových rodinných domov v obci a na nových plochách,
- v súčasne zastavanom území využiť nezastavané plochy na území obce vhodné pre potreby IBV zväčša pozdĺž miestnej komunikácie,
- dokompletovať a urbanisticky doriešiť vznikajúce obytné skupiny resp. ulice,
- v rámci novonavrhovaných plôch IBV riešiť novú komunikačnú sieť s možnosťou obojstrannej zástavby spolu s inžinierskymi sieťami.

Navrhované riešenie bývania počíta hlavne s rozvojom individuálnej bytovej výstavby, v menšej miere aj s formou zobytnovania podkroví prípadne s realizáciou nových podkroví resp. s prístavbami jestvujúcich rodinných domov a doplnkovo aj výstavbou bytových domov pri ceste do Mútneho v rozsahu 2x 12 b.j. pre sociálne účely, prípadne pre stabilizáciu potrebných pracovníkov pre napĺňanie záujmov obce (učitelia, zdravotníci apod.). Nová výstavba rodinných domov bude rozvíjaná predovšetkým vo väzbe na súčasné zastavané územie. Potreby obce ovplyvnené prejavom záujmu o výstavbu rodinných domov sa k roku 2025 predpokladajú na úrovni cca 350 b.j.

Návrh riešenia bývania sa opiera o evidované požiadavky na obci, o proklamované zámery z externého obecného prostredia. Zohľadňuje sa demografická miestna determinovanosť, očakávaná korekcia funkčného využívania územia (výroba, rekreácia).

Pri návrhu funkčných plôch bývania sa prioritne zohľadňovala filiácia k zastavanému územiu pri akceptovaní bezproblémového dopravného prístupu.

Občianska vybavenosť

Rozsah potrieb občianskej vybavenosti sa vymedzuje v rozsahu potrieb trvale bývajúceho obyvateľstva (výhľad - 3725 obyvateľov) a očakávanej návštevnosti, vychádzajúcej z disponibilnosti územia, kde priemerná denná návštevnosť v letnej t.j. hlavnej sezóne sa predpokladá na úrovni 1500 návštevníkov (voľný a viazaný CR a pasanti).

V princípe je občianska vybavenosť lokalizovaná v ťažiskovej polohe obce a pozdĺž hlavnej kompozičnej osi.

Južne od areálu základnej školy je navrhnutý Dom sociálnych služieb, v ktorom budú poskytované komplexné služby.

Rekreácia

Základným predpokladom poskytovania rekreačných služieb je vhodné prírodné prostredie, v ktorom sa môžu rekreačné aktivity uskutočňovať. Poloha obce vzhľadom na urbanizované územie severného Slovenska, na blízkosť silne urbanizovaných území Poľskej republiky, príslušnosť k pohoriu Oravských Beskýd, (na riešenom území reprezentuje vrch Pilsko - 1556,9 m n. m.) s nenarušeným prírodným resp. životným prostredím, už založený a rozvíjajúci sa rekreačný potenciál, dochovaný obytný fond ako aj čiastočne disponibilné ľudské zdroje vytvárajú základný rámec pre možnosti rozvoja cestovného ruchu v obci.

Potreby rekreácie vychádzajú z požiadaviek zdaní v rozsahu predpokladaných 3725 obyvateľov trvale žijúcich v obci, predovšetkým v rozsahu požiadaviek na možnosti každodennej rekreácie, ďalej v rozsahu potrieb obyvateľstva z oblasti viazaného cestovného ruchu (chalupy, chaty, hromadné ubytovanie) a pasantov, čo predstavuje v súčte v letnej sezóne cca 1500 návštevníkov denne.

Výroba

Územný plán obce v zmysle požiadaviek zadania vytvára územnoplánovacie predpoklady pre rozvoj sekundárneho sektoru hospodárstva. V súlade so zadaním územný plán navrhuje nové výrobné územia v západnej časti obce (smerom na obec Mútne). Konkrétna výrobná náplň sa striktno nepredpisuje vzhľadom na nedostatok reálnych údajov. Vo všeobecnosti sa predpokladajú výroby založené na využívaní dostupných regionálnych zdrojov.

Na nových územiach výroby sa predpokladajú možnosti zamestnania v rozsahu cca 100 nových pracovných miest.

Zeleň

Zeleň ako dôležitá súčasť životného prostredia je vymedzená nielen z hľadiska požiadaviek predpokladaného počtu obyvateľov a rekreatantov, ale aj z hľadiska požiadaviek ochrany prírody a vodohospodárskych hodnôt na území.

Zeleň územný plán vníma komplexne v celom katastrálnom území t. z. v zastavanom území (vyhradená zeleň súkromná, líniová vegetácia sprevádzajúca komunikácie a vodné toky, zeleň v okolí občianskej vybavenosti – okolie kostola, cintoríny,...) a mimo zastavaného územia v otvorenej krajine.

Doprava

Základné potreby dopravy boli formulované v zadaní a v urbanistickej koncepcii bol dopravný systém korigovaný a doplnený o nové komunikácie v navrhovanom zastavanom území, statické plochy, cyklistické trasy pešie komunikácie.

V záujme výhodnejšieho napojenia obce na Poľskú republiku je navrhnutá prepojujúca dopravná komunikácia vedená severným okrajom obce Sihelné, ktorá je napojená na štátnu cestu č.521 Námestovo – Oravská Polhora – štátna hranica s Poľskou republikou.

• Zásady ochrany a využitia kultúrohistorických a prírodných hodnôt

Oravské Veselé sa nachádzajú objekty, ktoré je potrebné chrániť ako významné kultúrne dedičstvo.

Predmetom záujmu pamiatkovej ochrany sú:

- plastika sv. Anton Pad. pri ceste do Mútneho, ľudový charakter, ÚZPF č. 2663 0,
- plastika sv. M. Magdaléna pri kostole, barok, ÚZPF č. 2660 1,
- plastika sv. Pavol, pri kostole, barok, ÚZPF č. 2660 2
- plastika sv. Ján Nepomuk, barok, ÚZPF č. 2660 3

Do kultúrno-historického potenciálu obce môžeme zaradiť kostol sv. Alžbety (aj keď nepatrí medzi evidované kultúrne pamiatky), ktorý spolu s obecným úradom zaujíma dominantné postavenie v urbanistickom priestore obce.

Zásadná prestavba obce hoci podstatne zasiahla do historického obrazu obce, predsa len urbanistická štruktúra tvorená voľnou reťazovou zástavbou pozdĺž miestnej komunikácie v okolí riečky Veselianka si ponechala svoj vidiecky charakter.

Do kultúrno-historického potenciálu obce môžeme tiež zaradiť aj niektoré objekty charakterizujúce pôvodnú historickú architektúru. V obci sa nachádza niekoľko objektov predstavujúcich relikty pôvodnej zrubovej architektúry. Niektoré objekty sú neudržiavané, niektoré prešli stavebnými úpravami. Je na škodu obce, že mnohé z nich boli pomerne znehodnotené nevhodnými úpravami s použitím plechovej krytiny. V prípade vykonávania stavebných úprav neudržiavaných objektov odporúčame ich zachovať v takom hmotovom prevedení (bez nadstavieb, prípadne inými zásahmi), aby sa zásadne nezmenil ich charakter. Vylučuje sa eklektizmus pri rekonštrukciách objektov ľudovej architektúry.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú chránené stromy „*brest horský – Ulmus glabra Huds.*“ na cintoríne a „*lipa malolistá – Tilia cordata Mill*“ na súkromnom pozemku.

Územný plán považuje za prírodné hodnoty v území predovšetkým veľkoplošne i maloplošne chránené územia, všetky prvky územného systému ekologickej stability územia obce ako i všetku stromovú vegetáciu verejných i vyhradených priestranstiev vrátane zelene historickej. Zásady ich ochrany sú upravené príslušnou legislatívou, ktorú urbanistická koncepcia plne rešpektuje.

Za najvýznamnejšie prírodné hodnoty ÚPN – O považuje:

- * Podľa súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo v katastrálnom území Oravského Veselého je navrhované územie európskeho významu Pilsko s piatym stupňom ochrany.
- * Podľa zónovania CHKO Horná Orava v okrese Námestovo je zaradené Pilsko v Oravskom Veselom do zóny **A** a **B** s piatym stupňom ochrany, Oravské Beskydy (aj v katastri Or. Veselé) zaradené do zóny **C** s tretím stupňom ochrany.
- * V katastrálnom území Or. Veselého sa nachádza chránené vtáčie územie.
- * Z R – ÚSES okresu Dolný Kubín sa tu uplatňujú nasledovné prvky ÚSES:
  - 4 *Pilsko – biocentrum nadregionálneho významu*
  - 35 *Vahanov vrch – navrhované regionálne biocentrum*
  - 36 *Mišovka – navrhované regionálne biocentrum*
  - 37 *Náveterný – navrhované regionálne biocentrum*
  - 57 *Hájka – navrhované regionálne biocentrum*
  - 67 *Kohutiari – navrhované regionálne biocentrum*
  - 124 *Veselské hájiky – navrhované regionálne biocentrum*
  - 129 *Brezový vrch – navrhované regionálne biocentrum*
 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.
- * Za najvýznamnejšie prírodné hodnoty ÚPN – O tiež považuje:
  - genofondové lokality (vyznačené vo výkrese č.2),
  - biokoridory (vyznačené vo výkrese č.2),
  - potoky Veselianska a Mútnik a ich prítoky,
  - významné stromové porasty: **brešt na cintoríne** (chránený strom, ev.č. s 42, 2. st. ochrany), stromová zeleň pozdĺž miestnych potokov, historická zeleň v obci (stromová zeleň pri kostole, obecnom úrade, v okolí školského areálu).

Zásady pri využívaní prírodných hodnôt:

- obnova imisne zaťažených porastov výberom vhodných druhov drevín,
- znižovanie znečisťovania ovzdušia emisiami z lokálnych zdrojov,
- znižovanie znečisťovania podzemných vôd,
- znižovanie znečisťovania vodných tokov,
- zachovanie a stromovej vegetácie v okolí miestnych tokov,
- zachovanie prirodzeného charakteru riečnych ekosystémov.

A.2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

• Základné rozvrhnutie funkcií

Z hľadiska funkčného členenia obec Oravské Veselé predstavuje monofunkčný urbanistický útvar, rozprestierajúci sa po oboch stranách riečky Veselianska, v ktorom jednoznačne dominuje obytná funkcia so zanedbateľným podielom občianskej vybavenosti a výrobných objektov. V severnej časti zastavaného územia je rozvinutá funkcia rekreácie. Základné rozvrhnutie funkčných plôch obce je už dlhodobo stabilizované, pričom vlastné zastavané územie v centrálnej časti obce možno charakterizovať ako čiastočne viacúčelové.

Návrh ÚPN – O definuje resp. vymedzuje v riešenom území nasledovné funkčné plochy v závislosti na intenzite prevládajúcej funkcie vo vymedzenom parciálnom území obce:

- A** – obytné územia včítane občianskej vybavenosti
- B** – územia športu

- C** – územia cintorínov
- D** – územia výroby
- E** – rekreačné územia
- F** – územia voľnej prevážne poľnohospodárskej krajiny
- G** – územia biokoridorov

Vzhľadom na stabilizované funkčné členenie obce, pri zohľadnení požiadaviek zadania a nadradenej ÚPD (ÚPN – VÚC) územný plán obce Oravské Veselé neuvažuje s principiálnou zmenou súčasného základného rozvrhnutia funkčných plôch celého katastrálneho územia.

Súčasnú zastavanú územie vlastnej obce bude rozšírené hlavne o obytné územia, výrobné plochy, športové plochy a rekreačné územia. Navrhované zastavané územie obce sa rozširuje o plochy rodinných domov v priamej väzbe na súčasné zastavané územie, a to tak na východnom okraji ako aj na západnom okraji zastavaného územia.

• **Vymedzenie časti územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti**

V centrálnej časti obce sa nachádza pomerne kultivovaná urbanistická štruktúra naznačujúca centrum obce bez charakteru centrálného priestoru „námestia“

Súčasnú zoskupenie objektov poskytuje možnosť dotvorenia resp. vytvorenia verejného priestoru charakteru námestia ako centra obce, podporujúceho sociospoločenské kontakty. Územný plán v koncepte navrhoval upriamiť pozornosť manažmentu obce na tento aspekt v evolúcii sídla a dať vypracovať podrobnú urbanisticko-architektonickú štúdiu v M 1:500 resp. 1:250, ktorá by navrhla doriešenie a revitalizáciu tohoto priestoru. V súčasnosti obec už má vypracovanú podrobnú urbanisticko - architektonickú štúdiu tohto priestoru, ktorá bola zapracovaná do návrhu územného plánu.

Pri predpokladanom záujme o cestovný ruch a turizmus by tento počín zvýšil atraktivitu obce.

A.2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

Návrh riešenia bývania

Návrh riešenia bývania vychádza s evidovaných priemerných ročných požiadaviek obyvateľov na obci. Okrem extenzívneho rozvoja na nových plochách vo väzbe na súčasné zastavané územie sa prednostne navrhuje využiť neobývané domy hlavne z dôvodu zlého stavebnotechnického stavu (obnova formou rekonštrukcie, prestavby, prípadne nové domy ...) ako potenciálne plochy pre výstavbu.

1. Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce Oravské Veselé do roku 2025

Predpoklady	Počet obyvateľov
počet obyvateľov k 31.12.2006	2778 (podľa ŠÚ SR)
prirodený prírastok v r. 2007-2025	300
migračné prírastky (predpoklad)	200
celkový prírastok	470
stav k r. 2025	3725
urbanistická rezerva 10%	372
predpokladaný počet obyvateľov k r.2025	4097

2. Požiadavky na bytovú výstavbu do r.2025

počet bytov v roku 2001 (trvale obývaných)	592 b.j.
počet bytov v roku 09-2006 (trvale obývaných) – podľa údajov Ob.Ú. Oravské Veselé	660 b.j.
predpokladaný odpad z bytového fondu (2006 – 2025)	-50 b.j.
predpokladaný počet obyvateľov obce v r.2025	3 725 ob.
predpokladaný počet osôb (obložnosť) na 1 byt	3,50 ob/1 b.j.
predpokladaný počet (nárast) bytov	405 b.j.
predpokladaná celková potreba bytov v obci k r.2025 (jestvujúce + navrhované)	1065 b.j.
náhrada za predpokladaný odpad z bytového fondu	+ 50 b.j.
predpokladaná potreba nových bytov (405+ 50)	455b.j.
- z toho predpokladané byty v podkroviach, rekonštrukciách a prístavbách jestvujúcich rodinných domov	35 b.j.
- z toho byty v prelukách (nezastavané pozemky v zastavanom území)	94 b.j.
predpokladaná potreba nových bytov na nových stavebných pozemkoch	326 b.j.
urbanistická rezerva 10%	106 b.j.
Predpokladaná potreba nových bytov na nových pozemkoch včítane urbanistickej rezervy10%	432 b.j.

Pri výpočte potreby bytov sa vychádzalo okrem štatistických údajov aj z posledných údajov Obecného úradu Oravské Veselé.

Na základe aproximatívnych výpočtov sa ukazuje potreba nových, ďalších bytov v obci pre návrhové obdobie do roku 2025 v objeme 326 b.j. V roku 2025 by mohlo v Oravskom Veselom žiť cca 3725 obyvateľov v 1065 trvale obývaných bytoch pri predpokladanej obložnosti 3,50 obyv./1 b.j. (súčasť cca 4,17 obyv./b.j.).

3. Navrhovaný počet bytov

Lokalita	Rodinné domy (IBV) - skupiny)	Bytové domy	Preluky (IBV)	Byty spolu
Južne od školy – východne od cintorína	20	-	-	20
pri ceste do Mútneho (pri byt. domoch)	6	-	-	6
západne od starého cintorína (medzi zástavbou a potokom)	47	-	-	47
Žajovka	75	-	-	
Severozápadne od šport areálu	64	-	-	64
Šterbatov grúň	76	-	-	76
bytové domy pri ceste do Mútneho (2x 12 b. j.)	-	24	-	24
Po oboch stranách hl. cesty smer Randová	-	-	30	30
Okolo miestnych komunikácií – začiatok a stred obce	-	-	37	37
Vyšný koniec okolo miestnej komunikácie	-	-	35	35
Grapa	-	-	9	9
Spolu	288	24	111	423

Územný plán predpokladá, že do roku 2025 sa zrealizuje v nových lokalitách cca 288 b.j. IBV, 24 b.j. vznikne vo forme HBV (ako sociálne a stabilizačné byty) a zastavaním prelúk 111 b.j., a vo forme prestavieb jestvujúcich rodinných domov resp. rekonštrukciou (zobytnením) v súčasnosti neobývaných a modernizáciou jestvujúceho bytového fondu cca 35 b.j.

Uvedená prognóza pre návrhové obdobie (do roku 2025) je závislá na dobudovaní technickej infraštruktúry, využití ekonomického potenciálu obce, potenciáli súkromného kapitálu, na nadstavení štátnej bytovej politiky (podpore bývania) a na celkovej ekonomickej situácii regiónu Žilina resp. Orava, ako aj na propagácii (manažmentom obce) možnosti získania stavebných pozemkov v atraktívnom a kvalitnom prostredí so širokým spektrom rekreačného využitia občanom z externého prostredia.

Vytvorením podmienok pre rozvoj IBV na nových plochách, postupným dobudovaním technickej infraštruktúry, najmä rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, a tým aj výrazným zatraktívnením uvedeného sídla sa vytvoria podmienky pre migráciu obyvateľstva do obce a následné zmeny súčasnej vekovej štruktúry.

Uvedené údaje pre návrhové obdobie (do r.2025) sú smerné a závislé na dobudovaní urbanistickej štruktúry a ekonomickom potenciáli obce. V časovom horizonte 2025 by mali byť možnosti rozvoja obytnej funkcie vyčerpané. V prípade iného vývoja ako predpokladá územný plán je možné všetky hodnoty (predpokladané údaje i plošné požiadavky na rozvoj bývania navrhované ÚPN – O) v súlade s príslušným zákonom každé štyri roky aktualizovať a korigovať podľa nových rozvojových programov obce a súboru trendov v *regióne Horná Orava*.

Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

V riešenom území je v rôznych častiach obce lokalizovaná len základná občianska vybavenosť, ktorá zodpovedá v zásade súčasnému počtu a skladbe obyvateľstva.

Školstvo – výchova

Materská škola (cca 85 detí) - cca 40 detí je umiestnených v objekte základnej školy a cca 45 detí v viacúčelovom objekte. Územný plán hodnotí jej umiestnenie i kapacitné možnosti ako nedostatočné vzhľadom na predpokladaný nárast počtu obyvateľov pre návrhové obdobie (r. 2025). Z tohto dôvodu navrhuje adaptovať súčasný objekt hasičskej zbrojnice. Obchody v nej umiestnené by sa mohli premiestniť do navrhovaného obchodného centra.

Zo školských zariadení sa nachádza základná škola (500 detí) s telocvičňou a príslušnými ihriskami. Základná škola má plošnopriestorové predpoklady pre výhľadové obdobie. Základná škola (500 žiakov) – v súlade so zadaním územný plán navrhuje jej komplexnú modernizáciu (s možnosťou nadstavby bočných pavilónov). V areáli ZŠ sa pripravuje prístavba telocvične. Zvýšenie počtu žiakov pre návrhové obdobie v rámci súčasnej školskej a rodinnej politiky je problematické predpokladať. Akýkoľvek údaj môžeme považovať za imaginárny.

Kultúra a osвета

Existujúci – viacúčelový, viacúčelový objekt, v ktorom sa o i. nachádza aj knižnica a kino, bude postačovať potrebám obce pre návrhové obdobie. Treba však počítať s jeho komplexnou modernizáciou, aby sa posilnila jeho viacúčelnosť. Jeho nové dielčie časti potrebujú väčšie priestory. Súčasne by tam mali pribudnúť nové priestory (školský úrad, stavebný úrad, atď.). Kultúrny aspekt má aj zariadenie informačnej kancelárie, ktorú je možné umiestniť v navrhovanom „centre“ v blízkosti obecného úradu.

Telovýchova a šport

Územný plán navrhuje vybudovať nový komplexný športový areál východne od základnej školy, v ktorom by boli okrem tribúny s príslušným sociálnym vybavením (šatne, hygienické zariadenia, telocvičňa príp. ubytovanie, klubovne...) aj ďalšie ihriská, ktoré by mohli byť využívané aj v rámci cestovného ruchu. Ihriská v zimnom období môžu sa využívať ako ľadové plochy.

V obci sa nachádza športový areál so šatňami, v ktorom absentujú plochy menších hracích ihrísk ako tenis, volejbal a pod. Tento športový areál navrhujeme modernizovať najmä pre masovú telovýchovu (tréningové ihrisko a voľne prístupné ihriská pre širokú verejnosť). Areál by mohol poskytovať služby širokej verejnosti aj v rámci cestovného ruchu.

Ďalšie športové plochy sa nachádzajú pri ZŠ. Vzhľadom na blízkosť oboch športových areálov (existujúci aj navrhovaný) navrhujeme ich využívať na väčšie školské akcie.

Okrem týchto športovísk na Nižnom konci nachádza športová plocha, ktorú navrhujeme upraviť a dobudovať ako voľne dostupnú plochu pre širokú verejnosť.

Rozvoj cestovného ruchu a turizmu vyžaduje rozšírenie ponúk pre športové vyžitie aj v zimnom období. V súčasnosti sa v riešenom území na východnom svahu Síkorovka (Vyšný koniec) nachádza jeden krátky lyžiarsky vleč (350m) pre nenáročných lyžiarov. V súlade s požiadavkou zadania územný plán navrhuje v jeho blízkosti vybudovať ďalší lyžiarsky vleč (cca 650 m). V blízkosti budú vybudované sociálne zariadenia (hyg. zariadenia, šatne, bufet, požičovňa šport. potrieb, servis...) a parkoviská os. automobilov. Pre rekreačné vyžitie navrhuje doplniť turistické trasy, cyklotrasy.

Vzhľadom na to, že predmetné územie sa nachádza v CHKO Horná Orava územný plán neuvažuje budovať ďalšie zjazdovky, pretože by bolo pre ne potrebné vybudovať aj nové lyžiarske vleky, čo by bolo v kolízii so zámermi ochrany prírody.

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza

- samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých
- samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast
- samostatná ambulancia praktického lekára stomatóloga
- lekárňu

Zdravotnícke zariadenie územný plán ponecháva v dnešných priestoroch a v súčasnej ťažiskovej polohe obce.

Vzhľadom na predpokladaný rozvoj cestovného ruchu, turizmu a rekreácie navrhuje sa v severnej časti sídla na Vyšnom konci „posilnenie“ zdravotných služieb, ktoré sa môžu realizovať v navrhovanom rekreačnom ubytovacom zariadení – penzióne.

Počet ambulancii pre návrhové obdobie v súčasnosti nie možné prognózovať nakoľko nie je viazaný regulatívmi.

Sociálna starostlivosť

V súčasnosti táto činnosť v obci absentuje. Demografické prognózy naznačujú zvyšujúce sa zastúpenie obyvateľov postproduktívneho veku. Podľa zadania aktuálna sa ukazuje požiadavka na vybudovanie – zriadenie domova dôchodcov, ktorý je v tomto dokumente chápaný skôr ako *sociálna dom* v širšom kontexte.

Južne od areálu základnej školy je navrhnutý Dom sociálnych služieb (DSS), v ktorom budú poskytované komplexné sociálne služby. V súčasnosti sa pripravuje jeho realizácia.

Prevádzkovateľom objektu bude Spišská katolícka charita a bude poskytovať komplexné služby obyvateľom obce (ubytovanie, stravovanie, lekársku starostlivosť, rehabilitácie).

Kapacity DSS:

- počet lôžok 78
- počet zamestnancov 31

Maloobchodná sieť

V obci sa nachádza niekoľko predajní (predajne potravín (Jednota), predajne zmiešaného tovaru, predajne rozličného tovaru), ktoré sú rozmiestnené hlavne v ťažiskovom území zastavaného územia. Súčasný stav maloobchodnej siete je vyhovujúci.

V prípade naplnenia koncepčných zámerov územného plánu návrhovom období konštatujeme, že súčasný stav nebude postačovať z hľadiska nárokov rozvinutého cestovného ruchu a rastu počtu obyvateľov. Rozvoj maloobchodnej siete je však závislý na fungovaní trhového mechanizmu (dopyt – ponuka, ceny) a preto územný plán obce nie je schopný predpísať konkrétny druh a lokalizáciu tej ktorej prevádzky. Predajne potravín by sa mali umiestňovať pozdĺž hlavnej kompozičnej resp. dopravnej osi obce tak, aby obsluhovali celé územie zastavaného územia a podľa možnosti optimalizovali dochádzkové vzdialenosti. Ostatné maloobchodné prevádzky sústreďovať prednostne do ťažiskovej polohy obce.

Veľkoobchodné zariadenie sa v obci nenachádza.

V prípade záujmu o veľkoobchodné zariadenie treba ich orientovať do priestoru navrhovaného výrobného územia.

Skutočná potreba občianskej vybavenosti sa bude prispôsobovať požiadavkám, ktoré vzniknú počas napĺňania koncepčných zámerov formulovaných v územnom pláne pre návrhové obdobie.

Ubytovanie a verejné stravovanie

Ubytovanie

Ubytovacie zariadenia typu penziónového typu sa nachádzajú na severnom okraji zastavaného územia: chata Pilsko - 90 lôž., a chata OZ Kovo – 100 lôžok. Kapacita v objektoch individuálnej a chalupárskej rekreácie je len ťažko zistiteľná. Je možné predpokladať, že neobývané byty (min. 134 objektov – domov) podľa dôvodu neobývanosti slúžia na rekreáciu – ubytovanie a cca 60 objektov (v r.2001 bolo z 134 bytov 39 využívaných na rekreačné účely), plus 2 rekreačné chaty. Pri predpokladanej obložnosti 4 lôžka/1 objekt to predstavuje 438 lôžok pre potreby rekreačného ubytovania.

Z návrhu rozvoja rekreácie a cestovného ruchu (návrhové obdobie do r.2025) vyplýva potreba nárastu ubytovacích kapacít voľného cestovného ruchu najmä formou penziónov a ubytovaní v súkromí. ÚPN – O navrhuje vybudovať ďalšie ubytovacie zariadenie v severnej časti:

- chata Pilsko (návrh AŠ)	48 lôž.
- chata OZ Kovo	100 lôž.
- navrhovaný penzión pri vlekoch	80 lôž.
- ubytovanie v súkromí (odhad)	1000 lôž.
- ubytovňa v tribúne športového areálu	60 lôž.
<u>spolu</u>	<u>1288 lôž.</u>

Stravovanie

Klasické stravovacie zariadenia v obci absentujú. V obci sa nachádza len pohostinstvo (predajňa Jednota), Bar Goral.

Okrem týchto zariadení sa na území nachádzajú CHATA PILSKO a CHATA OZ KOVO. V súčasnosti sa uvažuje s rekonštrukciou CHATY PILSKO, kde sa uvažuje s jedálňou - 78 stolič.

Územný plán tieto prevádzky ponecháva v existujúcich polohách, pričom predpokladá úpravu ich kapacít.

Nárast počtu obyvateľov a rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu si vyžaduje aj adekvátne doplnenie – vybudovanie stravovacích služieb s kompletným stravovaním. ÚPN – O navrhuje doplniť min. jedno kompletné stravovacie zariadenie v centrálnej časti obce ako súčasť navrhovaného „Obchodného centra“ s kapacitou cca 50 stoličiek. Ďalšie kompletné reštauračné zariadenie je navrhnuté pri vlekoch ako súčasť navrhovaného penziónu (odporúčaná kapacita reštaurácie cca 80 stoličiek).

Ďalšie prevádzky poskytujúce stravovacie služby môžu vzniknúť aj v iných polohách obce ako komplementárne funkcie pri ubytovacích, rekreačných, športových a i. zariadeniach.

Celkovo by mohlo byť min cca 130 stoličiek v reštauračnom stravovaní.

Služby (výrobné, nevýrobné)

Zastúpené sú protipožiarnou ochranou, opravou obuvi, pohrebnými službami (cintorínom s domom smútku), odvozom odpadu a cirkevnými službami.

Poloha i objekt hasičskej zbrojnice pre návrhové obdobie nevyhovuje. Vybudovanie novej hasičskej zbrojnice navrhujeme v blízkosti pily za potokom Veselianka.

Cintoríny v návrhovom období zostanú v pôvodných lokalitách. Vzhľadom na to, že sa kapacita súčasného cintorína v návrhovom období vyčerpá, navrhujeme jeho rozšírenie východným smerom.

V prípade požiadaviek na ďalšie umiestnenie služieb v priebehu návrhového obdobia tieto je treba prednostne umiestňovať v ťažiskovej polohe obce, pričom sa musí akceptovať zásada nezhodnocovania životného – obytného prostredia (hluk, prach...). V súvislosti s nárastom počtu obyvateľov obce je treba podporovať nielen vznik tradičných služieb (krajčírstvo, kaderníctvo, oprava spotrebičov, obuvi a i.), ktoré je možné umiestňovať v obytnom území (napr. v rodinných domoch), ale aj služby podporujúce rozvoj rozvojom rekreácie, turizmu a cestovného ruchu (fitnes, sauny, masáže, pedikúra ...). Prevádzky, ktoré sú náročné na zásobovanie a vyžadujú väčšie dopravné manipulačné plochy treba však umiestňovať v polohách mimo zastavaného územia, prednostne vo výrobnjej zóne.

Likvidácia odpadov sa vykonáva v súlade s projektom **Zber a úprava separovaných zložiek komunálneho odpadu v regióne Orava**, vypracovanom **Združením Biela Orava - pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava** v roku 2007. Projekt sa vo svojej činnosti zameriava predovšetkým na zber vybraných komodít a ich úpravu v záujme prepravy a konečného zhodnotenia. Orientuje predovšetkým na obce, v ktorých sa separovaný zber realizuje vo výrazne malej miere.

V okrese Námestovo vznikli dve združenia obcí:

- Združenie obcí **Biela Orava**, do ktorého patria obce: Babín, Beňadovo, Breza, Krušetnica, Lokca, Lomná, Mútne, Novot', Oravská Jasenica, Oravská Lesná, **Oravské Veselé**, Ťapešovo, Vasilov, Vavrečka, Zakamenné.
- Združenie obcí **Babia Hora**: Bobrov, Klin, Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné a Zubrohlava.

V obidvoch združeniach sú malé až stredné obce v počte obyvateľov, ktorých celkový počet za obidve združenia je 49 966 obyvateľov, čo predstavuje región s vysokým počtom obyvateľov. Obidve združenia sa v roku 2006 spojili v jedno „**Združenie Biela Orava**“.

Základnými východiskovými materiálmi, ktoré boli použité v projekte:

- Zákon 223/2001 Z. z. O odpadoch, v znení neskorších zmien a doplnkov
- Hlásenia o vzniku odpadu združení za rok 2006

POH obci nebol použitý, nakoľko pôsobnosť programu rokom 2005 skončila a pre prognostiku bola neaktuálna.

Združenie obcí sa dohodlo na nasledovnom separovaní zložiek komunálneho odpadu:

15 01 05	obaly z kovu	O
15 01 05	kompozitné obaly	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 01 33	batérie a akumulátory	N
20 01 36	vyradené elektronické zariadenia	N
20 01 39	plasty	O

Garantom projektu je Združenie obcí Biela Orava.

System separácie zberu komodít je navrhnutý tak, aby bola zapojenosť obyvateľstva čo najvyššia a efektivita čo najúčinnejšia.

V obciach je zabehnutý *kontajnerový zber*, kde sú umiestnené 1100 l nádoby pri nákupných strediskách a tam, kde je realizovaná komplexná bytová výstavba, ďalej vytvorené hniezda vzhľadom na vzdialenosť ku obyvateľovi, členitosť terénu obce, umiestnenia v regióne, pričom sa prihliada aj na počet klientely počas celého roka.

Predpokladaný *environmentálny a ekonomický prínos*

- Zníženie dopravných nákladov z dôvodu zníženia množstva objemu odvázaného komunálneho odpadu na skládku
- Zníženie nákladov na uloženie odpadu na skládku
- Zníženie miestneho poplatku za zber, prepravu a zneškodnenie komunálneho odpadu
- Zisk z predaja vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu
- Možnosť získania príspevku z Recyklačného fondu
- Zlepšenie životného prostredia

Predpokladané množstvo komodít na obyvateľa:

komodita	mn. komodita na obyv. (kg)
papier	0,5
sklo	3,8
plasty	1,9
viacvrst. komb. Materiál	0,2
obaly z kovu	0,2
spolu	6,6

Združenie predpokladá, že do roku 2011 sa zvýši nárast vyzbieraných separovaných zložiek od obyvateľa až o 33 %.

V obci Oravské Veselé sa uskutočňuje separovaný zber komunálneho odpadu. Kontajnery na bežný komunálny odpad sú umiestnené v blízkosti autobusových zastávok, pričom zber niektorých odpadových komodít (kovy, batérie a akumulátory, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, plasty apod.) sa uskutočňuje centrálnie vo dvore „Technických služieb obce“.

Predpokladá sa, že doterajší spôsob likvidácie odpadov v katastrálnom území obce v návrhovom období bude zachovaný. Budovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov v obci sa nepredpokladá.

Administratíva

Administratívne zariadenia v obci reprezentujú:

- obecný úrad
- farský úrad ,
- pobočka komerčnej banky
- pošta - s jej rozšírením sa v návrhovom období nepredpokladá.

Obecný úrad – sa nachádza vo viacúčelovom objekte. Pre návrhové obdobie je situovanie aj plošnopriestorové možnosti obecného úradu v podstate vyhovujúce. Vzhľadom na jeho stav, je potrebné objekt modernizovať, čím sa môžu získať primeranejšie priestory pre rozvoj služieb (služby, lekárň a i.),

Farský úrad – poloha objektu s príslušným zázemím je stabilizovaná a územný plán ho ponecháva v polohe in situ.

Pošta – priestorové zmeny poštovej prevádzky sa v návrhovom období nepredpokladajú.

Lokalizácia všetkých zariadení občianskej vybavenosti je poznačená evolučnou kontinuitou obce s vyhovujúcimi dochádzkovými vzdialenosťami resp. saturačným okruhom, ktorý mali obsluhovať v dobe ich vzniku. Územný plán navrhuje posilniť centrálnu časť obce o vybudovanie „nákupného centra“ - verejného priestoru charakteru námestia ako centra podporujúceho sociospoločenské kontakty

Vzhľadom na zložitý ekonomický vývojový proces je navrhovaná štruktúra i kvantifikácia občianskej vybavenosti len v rovine aproximatívnej.

Ďalšie budovanie zariadení občianskej vybavenosti nie je viazané na regulatívy, ale je treba vychádzať so záujmu, resp. ponuky a efektívnosti. Vo výhľadovom období bude potrebné mobilizovať aktivity obce a vytvárať podmienky na získanie investorov.

Nástup trhového mechanizmu a konkurenčného prostredia sa podieľajú na vzniku a zániku mnohých podnikateľských subjektov, prípadne na ich krátkodobej životnosti. Z tohoto dôvodu je pomerne komplikovaná ich evidencia a z urbanistického hľadiska sú najmä drobnopodnikateľské (živnostnícke) aktivity irelevantné.

V kontexte transformujúcej sa ekonomiky a vstupu SR do európskych štruktúr je akákoľvek interpretácia vypočítaných výhľadových parametrov v oblastiach zodpovedných za rozvoj obce (sektory primárny – sekundárny – terciárny) diskutabilná a problematická. Z pohľadu týchto aspektov v územnom pláne niektoré uvádzané údaje (kvantifikácia lôžok, stoličiek a pod.) sú orientačné a uvádzajú sa z dôvodu konfrontácie disponibilných plôch s ich možným využitím.

VÝROBNÉ ÚZEMIA

• Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

Oblasť výroby v podmienkach riešeného katastrálneho územia je zastúpená takmer výhradne poľnohospodárskou výrobou a lesným hospodárstvom. Sekundárny sektor sa v pomerne nevýrazne rozvinul v západnej časti katastrálneho územia adekvátne k podmienkam obce.

Poľnohospodárska výroba

Kataster Oravské Veselé zahŕňa najmenej priaznivé územie pre poľnohospodársku výrobu so zložitými klimatickými, pôdnymi a reliéfovými podmienkami. Nízky podiel ornej pôdy charakterizuje najnižšiu intenzitu poľnohospodárskej výroby.

Poľnohospodárska pôda v riešenom území Oravské Veselé je obhospodarovaná vlastníkami a užívateľmi pôdy formou záhumienok a poľnohospodárskym družstvom „DAKNA“ Námestovo. Poľnohospodárske družstvo obhospodaruje cca 1200 ha, ktoré sú využívané výlučne na krmovinovú základňu pre cca 700-800 ks býkov a cca 500-600 ks oviec, ktoré sú umiestnené na dvore v Oravskom Veselom.

Vzhľadom na potenciál poľnohospodárskej krajiny s rozšírením poľnohospodárskej veľkovýroby sa neuvažuje. PD DAKNA Námestovo plánuje prejsť na environmentálny spôsob výroby s využitím eurofondov.

V prípade ak by vo výhľadovom období došlo k útlmu poľnohospodárskej výroby a z toho dôvodu dôjde čiastočne k zníženiu stavov v chove jednotlivých hospodárskych zvierat a k zrušeniu niektorých výrobnohospodárskych činností v areáli hospodárskeho dvora, bude potrebné prehodnotiť funkciu častí objektov pre poľnohospodársku výrobu a niektoré po nevyhnutných adaptačných a stavebnotechnických úpravách využiť na iné výrobné činnosti, ktoré sú prípustné z hľadiska hygienických a veterinárnych predpisov.

Poľnohospodárstvo bude i naďalej nositeľom jednej z troch hlavných funkcií sídla Oravské Veselé.

Okrem PD poľnohospodársku pôdu obhospodaruje aj súkromné a právnické osoby. V oblasti poľnohospodárskej výroby sa v návrhovom zásadná zmena neočakáva.

Lesné hospodárstvo

Lesný fond obhospodarujú fyzické osoby, Štátne lesy (SPF), urbár a pasienkové spoločenstvá, pričom ťažba drevnej hmoty postupuje podľa lesohospodárskych plánov.

V návrhovom období sa z hľadiska organizácie hospodárenia neočakávajú zásadné zmeny.

Priemysel

Okrem poľnohospodárskej výroby v obci sa nachádzajú

- TS
- MATERASO (výroba matracov a bytových doplnkov)
- drevovýroba (píla)

Výrazný rozvoj týchto zariadení sa nepredpokladá.

V rámci hospodárskeho dvora družstva Dakna v bývalom objekte stolárskej dielne je vypracovaný zámer „Plasto-Ban, zhodnocovanie plastov Oravské Veselé“ (Enviconsult, 08/2006). Spoločnosť Plasto-Ban takto reagovala na nedostatok spracovateľských kapacít rôznych druhov plastov majúcich pôvod v priemyselnej výrobe regiónu Hornej Oravy.

Výrobný priestor bude využívaný na tieto účely:

- Prevádzkovanie drviča
- Prevádzkovanie zariadenia na delenie plastov (cirkulár)
- Skladovanie hotového výrobky (drte)

Drvič je možné použiť aj i na drvenie iných ako termoplastických látok (papier, guma, textil, kúsky dreva, penový polystyrén, molitan, PET fľaše a pd.).

V obci sa nepredpokladajú veľkoplošné tzv. priemyselné parky. Územný plán predpokladá vznik malých firiem. Z tohto dôvodu v západnej časti obce (západne od lokality Zajovka) je navrhnutá výrobná zóna, ktorá má výhodné napojenie na vyšší dopravný systém (št. cestu č III/52010 do Mútneho).

Nové malé výrobné prevádzky je možné zriaďovať aj v rámci obytnej zóny za predpokladu, že si nebudú vyžadovať intenzívne zásobovanie automobilovou dopravou, nebudú kontaminovať okolité prostredie hlukom, prachom, pachom a pod.). V každom prípade sa vylučuje ťažká automobilová doprava.

REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rekreácia plní dôležitú zdravotne - preventívnu funkciu v životnom režime obyvateľstva. Predstavuje druh odpočinku alebo činnosti vo voľnom čase, prispieva k fyzickej a psychickej obnove energie človeka i obohateniu jeho intelektu. Význam rekreácie rastie najmä z dôvodu skracovania pracovnej doby vplyvom zavádzania nových technológií v rôznych priemyselných odvetviach. Vyplnenie voľného času bude hrať stále významnejšiu úlohu v živote vyspelých kultúr a nároky populácie na ponuku rekreačných služieb budú narastať úmerne s rastom ekonomickej prosperity.

Svetový trend rekreáciu, cestovný ruch a turizmus považuje za významné „priemyselné“ odvetvie poskytujúce množstvo pracovných príležitostí s výrazným ekonomickým efektom.

Pretože záujem obyvateľstva o rekreáciu je ovplyvňovaný neustále sa meniacimi motiváciami náplne voľného času, ktoré sa ťažko predvídajú, je treba tomu čeliť viacúčelovosťou plôch a zariadení, ich flexibilitou a vzájomnou kooperáciou. Dnešné smery

sa orientujú aj na využívanie vidieckeho osídlenia pre CR a využívanie prírodných daností na letnú a zimnú turistiku. Na základe súčasného trendu sa dá očakávať, že sa objavia nové a dosiaľ neznáme formy rekreačných aktivít.

Okrem týchto aspektov, ktoré hovoria v prospech rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v obci, význam cestovného ruchu a turizmu v obci vzrastie aj z tých dôvodov, že primárny a sekundárny sektor (ako významný tvorca pracovných príležitostí) nemajú v priestore katastra obce dostatočne vhodné podmienky pre rozvoj. Budovanie priemyselných celkov a prevádzok sa koncentruje do centra regiónu Námestova.

ÚPD VÚC Žilinského kraja radí Oravské Veselé medzi sídelné strediská rekreácie a turizmu (v zastavanom území a na okraji sídla) regionálneho významu.

Na základe uvedeného je možné predpokladať, že perspektívne sa zvýši záujem o budovanie rekreačných zariadení v tejto oblasti, pričom obec môže slúžiť ako rekreačné záujmové územie.

Cestovný ruch v katastrálnom území obce nie je natoľko rozvinutý aby tvoril významnú zložku pri tvorbe pracovných príležitostí. V súčasnosti sa väčšinou orientuje na chatovú a chalupársku rekreáciu. Ako už bolo spomínané niektoré rodinné domy (najmä staršie) postupne menia svoju primárnu funkciu. Permanentne prebieha proces postupného prebudovania na rekreačnú funkciu.

Potenciál

Hornatý charakter riešeného územia i okolitej krajiny širšieho záujmového územia nie je bohatý na atraktívne prírodné dominanty. Zaujímavé výhľady poskytuje vrchol masívu Pilsko (1557 m n. m.) a „neďaleká“ Babia hora(1723). Pre svoje krajinné – estetické hodnoty sú zaujímavé údolia i hrebeňové partie, ktoré z aspektu rozvoja rekreácie a cestovného ruchu tvoria príťažlivé prostredie a je ich možné preferovať pred ostatným územím.

V oblasti Oravského Veselého sú dobré podmienky pre čistý vidiecky turizmus spojený s agro a ekorekreáciou, vhodný hlavne pre rodinné prázdninové pobyty. V okolí sú veľmi dobré podmienky pre horskú pešiu a cykloturistiku, pre cestnú moto a cykloturistiku a v budúcnosti aj pre hipoturistiku. Turisticky atraktívne sú trasy na legendárne horské výšiny Pilsko a Babiú Horu.

Rekreačný potenciál obce Oravské Veselé je pomerne rozsiahly, ale v súčasnosti nedostatočne málo využitý. Jeho danosti a aktivity majú miestny a regionálny význam. Umožňujú rozvíjať predovšetkým vidiecku podhorskú rekreáciu, všetky formy pešej turistiky a vo vyšších polohách aj zimné lyžiarske športy (najmä bežecké), obmedzene zjazdové (nachádza sa v CHKO Horná Orava).

Poloha obce Oravské Veselé vzhľadom na Poľskú republiku, príslušnosť k CHKO Horná Orava s nenarušeným prírodným resp. životným prostredím, čiastočne disponibilné ľudské zdroje ako aj pomerne neďaleké lyžiarske strediská (s dochádzkovou vzdialenosťou do cca 25 km) s dobrými snehovými podmienkami (Novoť a Zakamenné, Oravská Lesná, tiež Korbielow v Poľsku) vytvárajú základný rámec pre možnosti rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a turizmu v obci.

Návštevníci Oravského Veselého pre zimnú rekreáciu môžu využívať aj lyžiarske vleky a zjazdovky v cca 9 km vzdialenej Novoťi a Zakamennom (vzdialené cca 10 km) resp. Oravskej Lesnej.

Územie ponúka možnosť zachytenia tranzitného turizmu a to aj medzinárodného, podmienkou však je, vhodné dopravné napojenie na hraničný Oravská Polhora – Korbielow. Z hľadiska najmä rekreačnej využiteľnosti riešeného územia, dostupnosti a napojenia na Poľskú republiku stojí za pozornosť interesantný zámer, na ktorý je vypracovaná dokumentácia *OBEČNÁ PRIPOJOVACIA KOMUNIKÁCIA* (vypracoval EKOLINES IPC, s.r.o.Košice,09-2005), ktorá rieši rekonštrukciu poľnej cesty resp. dobudovanie obecnej pripojovacej komunikácie medzi obcou Oravské Veselé a štátnou komunikáciou č.521

Námestovo – Oravská Polhora – štátna hranica a Poľskou republikou. Projekt je súčasťou *Operačného programu Interreg III Poľsko – Slovenská republika.* Jedným z motivačných faktorov je aj celosvetový trend rozvoja cestovného ruchu. Cieľom projektu riešiť nedostatočnú dopravnú infraštruktúru v špecifikovanej prihraničnej oblasti. Zlepšenie dostupnosti územia obce Oravské Veselé priamym napojením na hraničný prechod vyrieši problém vnútornej integrácie územia tejto časti regiónu. Celkovým cieľom je oživenie prihraničnej oblasti s využitím miestneho potenciálu prírodných dispozícií na oboch stranách hranice s dôrazom na zlepšenie medziregionálnych kontaktov. Špecifickým cieľom je zvýšenie frekvencie návštevnosti na oboch stranách hranice medzi obyvateľmi, návštevníkmi a orgánmi verejnej správy, zlepšením a zjednodušením prístupu k cieľovým miestam. Realizáciou tohto zámeru sa nielen zlepšia dopravné podmienky obyvateľov na oboch stranách hranice, ale skvalitnením dopravy a skrátením doby prepravy sa vytvoria dobré podmienky na zvýšenú návštevnosť oboma smermi. Prezentovaný zámer môže mať pozitívny vplyv podnikateľskú činnosť oboch regiónov.

Územný plán tento zámer podporuje a v plnom rozsahu ho preberá do územnoplánovacej dokumentácie.

Na podporu tohto zámeru uvádzame, že na severnej strane Pilska (Piec Kopców v Poľsku) sa nachádza zimné rekreačné stredisko, prístupné cez Oravské Veselé na hraničný prechod Oravská Polhora – Korbielow. Nástup do strediska je z Korbielowa vzdialeného cca 25 km. Realizáciou prezentovaného zámeru je možné využívať toto stredisko aj návštevníkmi Oravského Veselého. Tento aspekt by sa mal stať aj súčasťou marketingovej kampane v rozvoji cestovného ruchu v prihraničných regiónov.

Cestovný ruch v katastrálnom území sa väčšinou orientuje na chatovú a chalupársku rekreáciu. Na severnom okraji zastavaného územia obce sa nachádzajú rekreačné objekty voľného cestovného ruchu:

- Chata Pilsko – stav 95 lôž. (AŠ návrh)	48 lôž.
- Chata OZ Kovo	100 lôž.
- Chata Klaudia	15 lôž.
- <u>Turistická ubytovňa Magurka .....</u>	<u>50 lôž.</u>
spolu	213 lôž.

Územný plán navrhuje rozšírenie ubytovacích

- navrhovaný penzión pri vlekoch	80 lôž.
- ubytovanie v súkromí (odhad)	1000 lôž.
- <u>ubytovňa v tribúne športového areálu .....</u>	<u>60 lôž.</u>
spolu	1140 lôž

V návrhovom období by celková kapacita lôžok voľného a viazaného cestovného ruchu činila 1353 lôž.

Ako už bolo spomínané v obci v súčasnosti prebieha proces postupnej prestavby pôvodne starších rodinných domov na novú funkciu – pre potreby chalupárskej rekreácie. V prvom rade ide o staršie zrubové a murované jednotraktové rodinné domy na úzkych pozemkoch, bez možností podstatného rozšírenia, ktoré svojim dispozičným riešením nemôžu plnohodnotne spĺňať nároky na trvalé bývanie, na rekreačné účely však vyhovujú.

Východne križovatky ciest Or. Veselé - Mútne v lokalite Grapa sa nachádza skupina pôvodných objektov (obytné aj hospodárske), ktoré územný plán navrhuje upraviť (adaptovať) na rekreačnú - chalupársku funkciu.

V priestore v blízkosti lyžiarskych vlekov, na Vyšnom konci ÚPN – O navrhuje sústrediť všetky rekreačné služby „obhospodarujúce“ celý rekreačný priestor v severnej časti katastrálneho územia (vyšný koniec). Vzhľadom na požadované zvýšenie kapacity ako aj z dôvodu technického stavu súčasný lyžiarsky vlek bude nutné rekonštruovať.

Na doplnenie ubytovacích kapacít a rekreačných služieb navrhuje menší penziónový typ ubytovania (80lôž.), parkovisko osobných automobilov, primerané stravovacie služby, čím by sa vytvoril akýsi východzí bod do rekreačnej krajiny v severnej časti katastra.

V súlade so zvolenými cieľmi obce však vzrastie význam funkcie cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, čo vyvolá rast zamestnanosti v tomto druhu služieb a aj budovanie materiálo-technických prostriedkov pre poskytovanie turisticko-rekreačných služieb („turistický priemysel“).

A.2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Katastrálne územie obce Oravské Veselé, ktoré je súčasne riešeným územím ÚPN – O Oravské Veselé, má výmeru 4 121,7 ha. Súčasnú zastavanú územie ako jeho súčasť má výmeru 179,9 ha.

Zastavané územie predstavuje obec Oravské Veselé. Súčasnú zastavanú územie je rozšírené o nové plochy (pozemky RD) v okrajových polohách vhodných pre rozvoj bytovej výstavby.

Výsledné navrhované zastavané územie je zrejmé z príslušnej výkresovej dokumentácie.

Oravské Veselé	Zastavané územie (v ha)			Územie spolu
	Zastavané územie k 1.1.1990	Skutočne zastavané územie	Návrh	
Zastavané územie spolu	165,61	174,75	57,65	232,40
Ostatné územie			-	3 889,30
Riešené územie			-	4 121,70

A.2.9 VYMEDZENIA OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny vo vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

Zákon rozlišuje 5 kategórií územnej ochrany:

- chránená krajinná oblasť (CHKO) - na území platí druhý stupeň ochrany
- národný park (NP) - na území platí tretí stupeň ochrany, na území ochranného pásma druhý stupeň ochrany
- chránený areál (CHA) - na území platí štvrtý stupeň ochrany, na území ochranného pásma platí tretí stupeň ochrany
- prírodná rezervácia (PR), resp. národná prírodná rezervácia (NPR) - na území oboch platí piaty stupeň ochrany, na území ochranného pásma štvrtý stupeň ochrany, ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené, je ním v zmysle zákona územie do vzdialenosti 100 m von od hranice - platí v ňom tretí stupeň ochrany
- prírodná pamiatka (PP), resp. národná prírodná pamiatka (NPP) - na území platí piaty stupeň ochrany, na území ochranného pásma štvrtý stupeň, pričom ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené, je ním územie do vzdialenosti 30 m smerom von od hranice - platí v ňom tretí stupeň ochrany.

Pre CHVO Horná Orava platí pásmo hygienickej ochrany II. stupňa.

V Žilinskom kraji sa nachádzajú lokality navrhovaných území európskeho významu. Tam, kde sa navrhované územie európskeho významu prekrýva s existujúcim chráneným územím alebo jeho ochranným pásmom, platí vo vzťahu k stupňom ochrany ustanovenie § 27 ods. 8 zákona, podľa ktorého, ak je stupeň ochrany v navrhovanom území európskeho významu, a vo vyhlásenom (existujúcom) ochrannom území a jeho ochrannom pásmo rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené vyšším stupňom ochrany.

Časť katastrálneho územia obce Oravské Veselé (okrem zastavaného územia) patrí do CHKO Horná Orava.

Územie CHKO Horná Orava sa podľa povahy prírodných hodnôt delí na zóny A,B,C a D, pričom územia, ktoré predstavujú pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho alebo biotopy národného významu, sa vyčleňujú do zóny **A** s piatym stupňom ochrany.

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle § 30 zákon a 543/2002 Z.z. zónovaním.

Podľa súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo v katastrálnom území Or. Veselého sa je navrhované územie európskeho významu *Pilsko s piatym stupňom ochrany*.

Podľa zónovania CHKO Horná Orava v okrese Námestovo je zaradené Pilsko v Oravskom Veselom do zóny **B** so štvrtým stupňom ochrany, Oravské Beskydy (aj v katastri Or. Veselé) zaradené do zóny **C** s tretím stupňom ochrany.

V katastrálnom území Or. Veselého sa nachádza aj chránené vtáčie územie.

Z hľadiska živočíšnej poľnohospodárskej výroby

Vzhľadom na to, že poľnohospodárske družstvo - areál DAKNA Námestovo sa nachádza cca 130 m od obytnej zástavby územný plán neuvažuje s vymedzením ochranného pásma.

Z hľadiska dopravy

- * od ciest III. triedy mimo zastavanom územie 20 m od osi vozovky na obe strany,
- * od ciest III. triedy v zastavanom území obce 6 m od okraja vozovky na obe strany,
- * od miestnych komunikácií mimo 15 m od okraja vozovky zastavané územie na obe strany,
- * od miestnych komunikácií v zastavanom území 6 m od okraja vozovky na obe strany.

Z hľadiska technickej infraštruktúry

- Ochranné pásma vonkajšieho vzdušného elektrického vedenia (zák.č.70/1998 Z.z.)

- * 400 kV vzdušné vedenie ..... 25 m od krajného vodiča na každú stranu
- * 220 kV vzdušné vedenie ..... 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- * 110 kV vzdušné vedenie ..... 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- * 22 kV vzdušné vedenie ..... 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- * TS 22/0,4kV stožiarová, stĺpová .. 10 m od okraja stožiaru v okruhu
- * 22 kV káblové vedenie (zemný kábel) ..... 1 m na obe strany
- * 22 kV závesný kábel (DISTRÍ) ..... 1,1 m na obe strany
- * 22 kV závesný kábel (samonosný) ..... 2 m na obe strany

- Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií

Pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák.č.442/2002 Z.z. ako i STN 736005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

- * Vodovod DN do 500 ..... 1,5 m od obrysu na obidve strany
- * Kanalizácia DN do 500 ..... 1,5 m od obrysu na obidve strany

- Ochranné pásma elektronických komunikačných vedení

Pre elektronické komunikačné vedenia platia ustanovenia zák.č.70/1998 Z.z. ako i STN 736005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

Z hľadiska lesných pozemkov

Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák.č.326/2005 Z.z. z 23.06.2005).

A.2.10. NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Návrh na riešenie záujmov civilnej ochrany

V riešenom území počas spracovania prieskumov a rozborov neboli známe žiadne zvláštne štátne záujmy, ktoré by bolo potrebné zapracovať do územného plánu. V širšom okolí mimo riešeného územia nie sú známe žiadne zdroje, ktoré by mohli byť príčinou mimoriadnych udalostí.

Zákon č.42/1998 Z.z o civilnej ochrane obyvateľstva ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky zo 4. júla 1966 č.222/1966Z.z.a zákonom zo 7. apríla 1998 č.117/1998 Z.z. v § 15 určuje pôsobnosť obce v procese ochrany obyvateľstva. Z uvedeného zákona vyplývajú napr. nasledovné povinnosti pre obec::

A - Obec

- a) vypracúva plán ochrany obyvateľstva, oboznamuje sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informuje obyvateľstvo o postupe pri mimoriadnej udalosti,
- b) koordinuje plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, podnikateľmi a ostatnými fyzickými osobami,
- c) riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce ak nepatria do pôsobnosti orgánov štátnej správy, právnických osôb alebo podnikateľov na území obce,
- d) uskladňuje, ošetruje a zabezpečuje výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadených obcou a prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstvu obce, pre ktoré tieto prostriedky nezabezpečujú právnické osoby alebo podnikatelia; prostriedkami individuálnej ochrany sa rozumejú prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí proti účinkom nebezpečných látok najmä počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu,
- e) podľa potreby určuje vhodné ochranné stavby použiteľné na verejné úkryty a zabezpečuje ich potrebné úpravy,
- f) vykonáva hlásnu službu na území obce a poskytuje nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc ¹⁷⁾ obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,
- g) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu osôb a vytvára základné podmienky na poskytnutie núdzového ubytovania a stravovania postihnutých a evakuovaných osôb z iných obcí,
- h) vytvára jednotky civilnej ochrany z obyvateľstva obce podľa rozhodnutia 16a) okresného úradu a zabezpečuje ich akcieschopnosť,
- i) zabezpečuje a vykonáva prípravu jednotiek civilnej ochrany obce a v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním ¹⁴⁾ zabezpečuje prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc,
- j) vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu a ustanovuje režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informuje okresný úrad,
- k) vedie evidenciu evakuovaných osôb a zoznamy evakuovaných osôb podliehajúcich brannej povinnosti s uvedením evakuačného miesta odovzdáva príslušnej vojenskej správe,
- l) hospodári s pridelenými finančnými prostriedkami na civilnú ochranu, 18),
- m) vyžaduje náhradu skutočných výdavkov vynaložených na civilnú ochranu, ktoré sa financujú zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu miestne príslušného okresného úradu.

B – Obec

je povinná uhrádzať z vlastných zdrojov výdavky spojené s uskladnením materiálu civilnej ochrany, s prípravou na civilnú ochranu a výdavky spojené s udržiavaním ochranných stavieb civilnej ochrany. Výdavky nezahŕňajú odmeny pre skladníka, lektora a výdavky na rekonštrukcie, prestavby ochranných stavieb, periodické revízie, obmeny technického zariadenia a odstraňovanie následkov ich poškodenia mimoriadnou udalosťou.

Doplnenie textu podľa požiadaviek KÚ v Žiline odbor CO obyvateľstva a obrany.

1) Spôsob obyvateľstva riešiť podľa:

— § 4 odstavec 3 zák. 42/1994: Pri spracúvaní územného plánu a územného projektu zóny ich obstarávatelia v spolupráci s ministerstvom vnútra určia rozsah povinnej stavby,

— § 15 odstavec 1 písmeno f) zák. 42/1994: vykonáva hlásnu službu na území obce a poskytuje nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,

2) Pri využívaní územia obce vychádzať zo zásady neumiestňovať nehnuteľnosti do hranice 50 a 100 ročnej vody z miestnych vodných tokov.**3) Pri využívaní územia obce na výstavbu priemyselných areálov vychádzať zo zásady umiestňovania mimo územia s individuálnou a hromadnou bytovou výstavbou.****Návrh na riešenie záujmov obrany štátu**

Podľa dostupných informácií obstarávateľa ako i spracovateľa na riešenie územie ÚPN – O Oravské Veselé (v M 1: 10 000 aj v M 1 : 2 000) neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR).

Návrh na riešenie záujmov požiarnej ochrany

V zmysle zákona č.314/2001 o ochrane pred požiarmi povinnosťou obce Oravské Veselé je najmä:

- Zriadiť obecný hasičský zbor na zdoľávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach. Treba udržiavať jeho akcieschopnosť a zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie.

- V súlade s touto požiadavkou v obci pracuje Dobrovoľný požiarny zbor ako i požiarna jednotka. Územný plán predpokladá, že takáto organizačná skladba bude pretrvávajúť aj v návrhovom období.

- Zabezpečiť údržbu hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov a ďalšie miesta, odkiaľ možno ohlásiť požiar. Základnou funkciou zariadení požiarnej ochrany je zabezpečiť ochranu

V obci je hasičská zbrojnica bez stálej služby. Hasičská zbrojnica v obci je v centrálnej ťažiskovej polohe obce s výjazdom na cestu hlavnú miestnu komunikáciu. Poloha i objekt hasičskej zbrojnice považujeme za stabilizovaný. Pre výhľadové obdobie sa navrhuje jeho komplexná prestavba (stavebné úpravy, prístavba, nadstavba).

Vo všeobecnosti, lokality sa budú napájať na hlavné rozvádzacie potrubia (DN 100), ktoré zabezpečí dostatočné množstvo požiarnej vody. Požiarna voda bude zabezpečovaná v súlade s STN 92 0400 a vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z..

Navrhovaná rozvodná vodovodná sieť bude v dimenziách DN 80 resp. 100. Na trasách budú osadené podzemné resp. nadzemné požiarne hydranty, dislokované podľa príslušných predpisov (dislokácia musí plniť aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť).

Ako zdroje vody, ktoré poskytujú vodu na hasenie požiarov nám budú slúžiť vodojemy.

Ochrana pred povodňami

Vodný režim na riešenom území, najmä jeho celkový charakter, je okrem iného ovplyvňovaný terénnym reliéfom (sklonom svahov, povrchovým krytom, skladbou pôdy, využívaním územia, hustotou zástavby a pod.).

Údolím riešeného územia preteká rieka Veselianka, do ktorej vtekajú miestne potoky, ktorých povodie tvorí celé katastrálne územie obce.

Územie obce pred povodňami nie je špeciálne chránené. V rámci protipovodňovej ochrany tok Veselianka nie je regulovaný.

Podľa stavu poznania je potrebná ochrana územia pred povodňami v zastavanom území - časti Veselianky. Vo výkrese č.5 sú vyznačené zaplavované územia, v ktorých je potrebné previesť protipovodňové opatrenia.

Okrem úpravy uvedených častí Veselianky je dôležité aj odstránenie erozívnych nánosov, naplavenín, odumretých drevín, rôzneho odpadu a pod. a prevedenie revitalizácie sprievodnej zelene (aj jej prítokov).

Návrh ÚPN – O z pohľadu historickej skúsenosti obce, za danej situácie, keď nie je k dispozícii žiadny odborný posudok (finančne náročný pre malú obec) o vplyve povodňových prietokov potoka Veselianka, na základe miestnych informácií vymedzuje tzv. inundačné územie obce, v niektorých častiach len skôr predpokladá ako odborne vymedzuje. V tejto etape môže sa len vysloviť imperatív dodržiavania maximálnej čistoty vlastného toku ako jeho prítokov.

A.2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Katastrálne územie obce Oravské veselé v súčasnosti nezaťažuje žiadny mimoriadne závažný zdroj znečisťovania životného prostredia. Riešené katastrálne územie, jeho využívanie je v dostatočnom súlade s krajinnoekologickým potenciálom, nevznikajú výrazné kolízne plochy. V riešenom území z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ale najmä z hľadiska územného systému ekologickej stability sú podstatné jeho základné prvky. V území sa nachádzajú biocentrá regionálneho i nadregionálneho významu, vtáčie územie, genofondová lokalita a biokoridory regionálneho i nadregionálneho významu.

Rozvojové programy obce sa musia prednostne orientovať do súčasného zastavaného územia a do najbližšieho okolia s priamou väzbou na zastavaného územia. Skelet ekologickej stability, všetky biokoridory, interakčné prvky krajiny, miestne i regionálne biokoridory, zeleň v miestnych parčíkoch musia byť v zásade rešpektované okrem dolného úseku, ktorý vedie zastavaným územím.

V Žilinskom kraji sa nachádzajú lokality navrhovaných území európskeho významu. Tam, kde sa navrhované územie európskeho významu prekrýva s existujúcim chráneným územím alebo jeho ochranným pásmom, platí vo vzťahu k stupňom ochrany ustanovenie § 27 ods. 8 zákona, podľa ktorého, ak je stupeň ochrany v navrhovanom území európskeho významu, a vo vyhlásenom (existujúcom) ochrannom území a jeho ochrannom pásme rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené vyšším stupňom ochrany.

Časť katastrálneho územia obce Oravské Veselé (okrem zastavaného územia) patrí do CHKO.

Územie CHKO Horná Orava sa podľa povahy prírodných hodnôt delí na zóny A,B,C a D, pričom územia, ktoré predstavujú pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho alebo biotopy národného významu, sa vyčleňujú do zóny **A** s piatym stupňom ochrany.

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle § 30 zákon a 543/2002 Z.z. zónovaním. Zároveň boli z územia CHKO vyňaté priestory – zastavaného územia a okolie väčšiny obcí, kde na rozdiel doterajšej právnej úpravy prestal platiť druhý stupeň ochrany a platí prvý stupeň ochrany. (Zubrohlava,

Bobrov, Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, **Oravské Veselé**, Mútne, Breza, Zákamenné, Krušetnica).

Podľa súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo v katastrálnom území Or. Veselého sa je navrhované územie európskeho významu *Pilsko s piatym stupňom ochrany*.

Podľa zónovania CHKO Horná Orava v okrese Námestovo je zaradené Pilsko v Oravskom Veselom do zóny **B** so štvrtým stupňom ochrany, Oravské Beskydy (aj v katastri Or. Veselé) zaradené do zóny **C** s tretím stupňom ochrany.

Pre CHVO Horná Orava platí pásma hygienickej ochrany II. stupňa.

Územný priemet ekologickej stability územia

Riešené katastrálne územie, jeho využívanie je v dostatočnom súlade s krajinnoekologickým potenciálom, nevznikajú výrazné kolízne plochy. Spoločenské záujmy sú orientované skôr v pozitívnom zmysle, prevládajú poľnohospodárske záujmy bez výraznejších negatív a záujmy ochrany prírody a krajiny.

Za najvýznamnejšie prírodné hodnoty sa považujú:

- * „Maloplošné chránené územie“ PILSKO kategórie NPR.
- * Podľa súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo v katastrálnom území Oravského Veselého je navrhované územie európskeho významu Pilsko s piatym stupňom ochrany.
- * Podľa zónovania CHKO Horná Orava v okrese Námestovo je zaradené Pilsko v Oravskom Veselom do zóny **B** so štvrtým stupňom ochrany, Oravské Beskydy (aj v katastri Or. Veselé) zaradené do zóny **C** s tretím stupňom ochrany.
- * V katastrálnom území Or. Veselého sa nachádza aj chránené vtáčie územie.
- * Z R – ÚSES okresu Dolný Kubín sa tu uplatňujú nasledovné prvky ÚSES:
  - 4 *Pilsko – biocentrum nadregionálneho významu*
  - 37 *Vahanov vrch – navrhované regionálne biocentrum*
  - 38 *Mišovka – navrhované regionálne biocentrum*
  - 37 *Náveterný – navrhované regionálne biocentrum*
  - 58 *Hájka – navrhované regionálne biocentrum*
  - 68 *Kohutiari – navrhované regionálne biocentrum*
  - 125 *Veselské hájiky – navrhované regionálne biocentrum*
  - 130 *Brezový vrch – navrhované regionálne biocentrum**biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.*
- * Za najvýznamnejšie prírodné hodnoty ÚPN – O tiež považuje:
  - genofondové lokality (vyznačené vo výkrese č.2),
  - biokoridory (vyznačené vo výkrese č.2),
  - potoky Veselianka a Mútnik s prítokmi,
  - významné stromové porasty: brest na cintoríne (chránený strom), lipa malolistá, stromová zeleň pozdĺž miestnych potokov, historická zeleň v obci (stromová zeleň pri kostole, obecnom úrade, v okolí školského areálu).

Z hľadiska ochrany prírody je potrebné:

- * riešiť zlepšenie súčasnej štruktúry časti biokoridorov, miestnych tokov, zachovať a doplniť brehové porasty,
- * pri návrhu na reguláciu vodných tokov rešpektovať potrebu vytvorenia priestoru pre príbrežnú vegetačnú zónu, zabezpečujúcu biotickú integritu a priaznivé existenčné podmienky riešeného ekosystému pre akvatickú a semiakvatickú biotu,

- * na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske rekreačné využitie, vylúčiť devastačné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov,
- * eliminovať pôsobenie stresových faktorov pozdĺž dopravného koridoru v trase miestnej komunikácie, tvoriacej základnú komunikačnú kostru obce.
- * meniť (dlhodobu) drevinové zloženie jestvujúcich monokultúr na porasty blízke štruktúrou a druhovou skladbou prirodzeným lesom s cieľom zvýšenia podielu odolnosti voči imisiám, zvýšiť podiel listnatých drevín domácej proveniencie,
- * obhospodarovať lesné pozemky so zreteľom na ochranu druhov fauny viažucich sa na staré odumreté stromy, v rámci výkonu hospodárskych opatrení ponechávať adekvátny počet starých stromov (odumretých) na jednotku plochy (cca 5 ks/ha) v závislosti na ornotocenózach a ďalších špecifických podmienkach,
- * revitalizovať a rekonštruovať pôvodné brehové porasty všetkých tokov v priestore katastrálneho územia, eliminovať ich znečistenia TKO a splaškami najmä v úsekoch v jednotlivých častiach obce, obmedziť ich neprirodzenú reguláciu,
- * tok Veselianka, jeho sprievodnú brehovú vegetáciu obojstranné prítoky so sprievodnou vegetáciou jednoznačne chápať ako kostru ekologickej stability,
- * zachovať súčasnú priestorovú organizáciu prvkov krajinej štruktúry ako predpokladu udržania vysokého stupňa ekologickej stability, platí aj pre ich funkčné využívanie,
- * zachovať rozdielnosť v charaktere (využívaní) severnej a južnej časti krajiny katastrálneho územia – rekreačný a sídelno – poľnohospodársky typ,
- * ponechať prirodzený sukcesný proces v odľahlejších polohách, kde sa prestalo (prestane) hospodáriť, monitorovať súčasný stav, zabrániť ďalšiemu postupu procesu,
- * ťažšie dostupné a intenzívne nevyužívané trvalo trávne porasty, najmä vo vrcholových polohách, periodicky vykášať pre potreby zabránenia postupu sukcesného procesu, ale najmä zmarenia zárodku vzniku rýchleho odtoku vôd z privalových dažďov (dažďom uľahnutá vysoká /nekosená/tráva zabraňuje dostatočnému vsaku, tvorí klznú plochu, urýchľuje a zintenzívňuje povrchový odtok – vznik záplav),
- * zabrániť nekontrolovanému postupu sukcesného procesu na trvalo trávnych porastoch v centrálnom priestore katastrálneho územia, vykonať likvidáciu nevhodnej náletovej vegetácie, zachovať lokality odporúčené výsledkami KEP,
- * v menších polohách s ornými pôdami zabrániť odvodneniu, obmedziť, alebo vylúčiť chemizáciu, platí aj na trvalo trávnych porastoch, možnosť hnojenia prirodzenými hnojivami, v blízkosti sídla vylúčiť močovku,
- * zachovať a periodicky ošetrovať súčasnú rozptýlenú mimolesnú krajinnú vegetáciu na poľnohospodársky využívaných plochách (najmä pasienky),
- * vytvoriť podmienky pre zachovanie malého súkromného (záhumienky, sady, záhrady) hospodárenia na orných pôdach v návaznosti na centrálnu sídlo ako dôležitého krajinného prvku udržiavajúceho a podporujúceho vhodnú diverzitu krajiny v blízkosti sídla.

Návrh opatrení

Vychádzajúc z opatrení RÚSES pre elimináciu stresových faktorov v podmienkach obce Oravské Veselé ako i zo zadania sú aktuálne nasledovné opatrenia:

- * **Znižovanie znečisťovania ovzdušia emisiami lokálnych zdrojov.** Ich zdrojom sú hlavne lokálne kotolne na tuhé palivo a prašnosť. Vzhľadom na to, že dodávatelia nateraz nemajú záujem o vybudovanie plynárenskej sústavy v tejto časti Hornooravského regiónu, je žiadúce, aby lokálne kotolne prešli na v súčasnosti propagované nové ekologické vykurovacie média.
- * **Znižovanie znečisťovania podzemných vôd.** Toto opatrenie smeruje k zabráneniu únikov a priesakov z domových a bytových žúmp, zo živočíšnych fariem a k disciplinovanosti pri manipulácii s ropnými látkami, chemikáliami hlavne

v poľnohospodárstve. Zásadným obratom v tomto smere bude realizácia splaškovej kanalizácie v obci v zmysle územnoplánovacej a projektovej prípravy.

- * **Znižovanie znečisťovania vodných tokov a znižovanie bariérového efektu umelo upravených brehov.** Konkrétnym riešením v obci bude vybudovanie celoobecnej splaškovej kanalizácie.

A.2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Doprava

• Širšie dopravné vzťahy

V riešenom území sa nachádza len cestná automobilová doprava, ktorá je reprezentovaná v katastrálnom území obce Oravské Veselé cestou III/52010, ktorá je napojená na cestu I/78 a II/520 v Oravskej Jasenici a druhé napojenie III/52010 je cez obec Mútne na cestu II/520 medzi obcami Breza a Krušetnica. Obcou O. Veselé vedie aj III/52021, ktorá je napojená na III/52010 a ďalej pokračuje lesnou cestou, ktorá bude v rámci Programu Iniciatívy Spoločenstva INTEGRIT III A prebudovaná na miestnu komunikáciu. Táto prepojí obec s hraničným prechodom do Poľskej republiky: Oravská Polhora- Korbielow cca 25 km.

Z hľadiska napojenia obce na nadradené dopravné trasy, túto z hľadiska širších vzťahov reprezentujú:

- cesta II. triedy II/520 Lokca – Oravská Lesná
- cesta I. triedy I/78 Oravský Podzámok- Oravská Jasenica – Oravská Polhora
- cesta I. triedy I/18 Ružomberok - Kral'ovany - Žilina - Bytča
- cesta I. triedy I/59 Tvrdošín - Ružomberok
- cesta I. triedy I/61 Bytča – Považská Bystrica
- cesta I. triedy I/70 Dolný Kubín - Kral'ovany
- diaľnica D1 Sverepec – Bratislava

- železničná trať č.120 Žilina – Bratislava
- železničná trať č.180 Žilina – Košice

Najbližšia možnosť využitia železničnej dopravy je v meste Tvrdošín trať č.181 Kral'ovany - Trstená dostupnosť cca 51 km s návaznosťou na trať medzinárodného významu č. 120 Žilina – Bratislava a trať č. 180 Žilina – Košice.

Z hľadiska leteckej dopravy pre obec má význam regionálne verejné letisko pre medzinárodnú dopravu situované v k.ú. Dolný Hričov – Žilina, dostupné napojením z cesty I/18.

• Návrh základného dopravného systému obce

Doprava v obci Oravské Veselé je špecifická kostrou základného komunikačného systému, ktorú tvorí cesta III/52010 a III/52021, čiže obec je koncovou obcou na ceste III triedy. Táto je nositeľom cieľovej, zdrojovej aj tranzitnej dopravy.

Cesta III/52010 v súčasnosti je napojená na cestu I/78 v Oravskej Jasenici a na cestu II/520 v Krušetnici, ktorá sa na cestu I/78 napojuje v obci Lokca. Cesta III/52010 a III/52021 plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 / STN 73 6110 /. Pri návrhu dopravy v ÚPN-O rešpektujeme koridor trasy cesty III/52010 aj III/52021, a navrhujeme jej rekonštrukciu v šírkovom usporiadaní mimo zastavaného územia o výhľadovej kategórii C 7,5/70 a zastavanom území o výhľadovej kategórii MZ 8,5 /8,0/50.

• **Koncepcia prepravných vzťahov**

Zastavané územie obce

Cez riešené územie prechádza cesta III/52010 a III/52021 funkčnej triedy B3 v kategórii MZ 8,5/50 a tvorí hlavnú dopravnú os obce. Komunikácia III/52010 prechádza cez zastavané územie v dĺžke 2,3 km a komunikácia III/52021 v dĺžke 4,8 km. V súčasnosti sa na ňu napájajú obslužné komunikácie C3 – MO 8/40.

Ostatné jestvujúce komunikácie sú väčšinou napojené na hlavnú dopravnú os, ale ich funkčné zatriedenie spadá do triedy D1 s kategóriou MOU 4/30, prípadne MOU 6,5/30. Zástavba je dosť chaotická a bez rozsiahlych asanácií, ktoré v zadaní neboli doporučené, nie je možné radikálne riešiť ich dopravné pomery. V nových lokalitách **3 a 4** sú komunikácie triedy D1- MOU 6,5/30 napojené na C3 – MO 8/40.

Územie mimo zastavaného územia obce

Pre rozvoj obce má veľký význam rozvoj turistiky – letnej aj zimnej a najmä cykloturistiky, ktorá výrobou horských bicyklov je v súčasnosti veľmi obľúbený šport.

V rámci tejto myšlienky boli navrhnuté nové turistické trasy, ktoré by boli využívané aj v zime ako bežecké trate a cyklotrate.

I. Trasa - okruh okolo obce Oravské Veselé

turistika a cykloturistika v lete, lyžiarska bežecká trasa v zime

Trasa je náročná, ale s možnosťou niekoľkých kratších prepojení do obce.

II. Trasa - rodinná trať

turistika letná aj zimná, lyžiarska bežecká trať v zime

Začína na konci obce, vedie okolo chaty Pilsko, ďalej ide popod horu a hrebienkom cez osídlenú časť do centra.

III. Trasa - výhliadková trať

turistika, lyžiarska bežecká trať

Nachádza sa v lokalite lyžiarskeho vleku a vedie popri navrhovanom penzióne. Je tu možnosť napojenia na I. trasu.

IV. Trasa - na hraničný prechod – cykloturistika

V. Trasa - do obce Sihelné - cykloturistika

Vytýčením trás dávame priestor športového vyžitia nielen obyvateľom a chalupárom obce, ale aj návštevníkom regiónu Orava milovníkom prírody a rekreačných športov.

• **Funkčné členenie a kategorizácia ciest**

Osou jestvujúceho komunikačného systému je prieťah cesty III/52010 a III/52021 obcou oravské Veselé. Mimo zastavaného územia je cesta trasovaná v kategórii šírkového usporiadania C 7,5/70 a má severojužný smer a v zastavanom území vo funkčnej triede B3, v kategórii šírkového usporiadania MZ 8,5/8,0/50. Cestu III/52010 a III52021v obci dopĺňajú obslužné komunikácie C3 – MOU8/40, ktoré sa na ňu napájajú väčšinou kolmo a skľudnené komunikácie D1 – MOK 4/30. Územný plán vo svojom dopravnom riešení navrhuje opatrenia, ktoré znížia resp. eliminujú negatívne účinky od dopravy a v rámci možností minimalizujú problémy v dopravnom systéme obce. Miestne komunikácie musia byť posudzované individuálne. Šírkové usporiadanie v niektorých prípadoch, vzhľadom na spôsob zástavby, nebude možné upraviť na normové parametre. V miestach, kde to terénne možnosti a stavebné podmienky dovoľujú po dohode s majiteľom pozemku a obcou, dôjde k úprave smerového aj výškového vedenia trasy komunikácií.

• **Koncepcia hlavných peších systémov a cyklistických trás**

Pešia doprava ako samostatný druh dopravy sa v riešenom území nenachádza. Pešie chodníky sa nachádzajú len v centre obce v náväznosti na kostol, kultúrny dom, obchod. Tieto je potrebné udržiavať a vytvoriť náväznosť na hlavný peší ťah okolo zbernej komunikácie. Ten navrhujeme po pravej strane hlavnej dopravnej tepny obce štátnej cesty III/52010 a III/52021. Jeho šírka bude závislá od miestnych podmienok. Nástupné plochy autobusových zastávok je potrebné riešiť v náväznosti na pešie chodníky.

Vzhľadom na dobré krajinné zázemie má obec Oravské Veselé ideálnu polohu pre rekreáciu, turistiku aj cykloturistiku. Prispieva k tomu blízkosť pohoria Oravské Beskydy, konkrétne vrchol Pilsko a Babia Hora, prípadne Podbeskydská vrchovina, ale aj blízkosť vodnej nádrže Orava. Trasy cyklistickej dopravy je možné viesť aj v rámci jazdného priestoru obslužných komunikácií prípadne poľných ciest medzi obcami regiónu Orava. Cyklotrasy sú navrhnuté v súbehu s trasou hlavnej cesty s náväznosťou na novonavrhované cyklistické trasy značené.

IV. Trasa - na hraničný prechod

Miestna komunikácia kategórie MO 8/30 /pôvodne lesná/ je v štádiu projektovej dokumentácie a jej výstavba je podporovaná:

Programom Iniciatívy Spoločenstva INTEGRIT III A Poľsko – Slovenská republika.

V. Trasa – do obce Sihelné

• **Kapacity plôch pre parkovanie**

Obecný úrad, kultúrny dom	14 státí - návrh	8 státí - estvujúce
Obecný úrad, kultúrny – centrum	68 státí - návrh	
Športový areál	94 státí - návrh	
Žajovka	14 státí - návrh	
bytovky	26 státí - návrh	12 státí - jestvujúce
zdravotné stredisko		8 státí - jestvujúce
penzión pri vleku	30 státí - návrh	
chata Pilsko	6 státí - návrh	
spolu	252 státí	28 státí

Ďalšie nároky na parkovanie sú priamo po obslužných a skludnených komunikáciách. Odstavovanie vozidiel je zabezpečené na pozemkoch rodinných domov.

• **Lokalizácia dopravných zariadení**

Čerpacia stanica a opravovňa motorových vozidiel sú lokalizované v Námestove vzdialenom cca 30 km.

S výstavbou iných dopravných zariadení nie je potrebné v riešenej zóne uvažovať.

• **Systém hromadnej dopravy a napojenie riešeného územia na tento systém**

Dopravné spojenie autobusové, je naviazané na mesto Námestovo, odkiaľ sú zabezpečované pravidelné autobusové linky, ktorých prepravcom je SAD Liptovský Mikuláš. Dostupná vzdialenosť Námestovo – Oravské Veselé je cca 30 km po križovatku s cestou III/52021. Štátne cesty III/5210 a III/52021 vedú obcou v dĺžke cca 7 km.

Dopravný závod SAD Liptovský Mikuláš zabezpečuje hromadnú prepravu osôb na linke č. 507418 Námestovo – Oravské Veselé

na linke č. 507419 Námestovo - Mútne

V zastavanom území je zriadených 8 autobusových zastávok:
Pekarčík, Rázcestie, Jednota, Polesie, Kumor, Ganobčík, Kavon, Chata.

Autobusové zastávky - prístrešky je potrebné architektonicky dotvoriť, vytvoriť samostatný zastávkový pruh vrátane pešieho napojenia. Umiestnenie zastávok zodpovedá STN 73 6425, avšak dopravné plochy zastávok je potrebné prebudovať v zmysle spomínanej normy.

Izochrony pešej dostupnosti autobusových zastávok sú 700m.

• Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Keďže Oravské Veselé je koncovou obcou v rámci štátnej cestnej siete problém nadmerného hluku nie je potrebné riešiť. Postačujú štandardne používané spôsoby ako je obmedzenie rýchlosti, použitie spomaľovacích prahov alebo zjednosmernenie miestnych komunikácií.

Cestný zákon určuje v nezastavanom území pre:

- štátnu cestu III. triedy ochranné pásmo 20m od osi cesty na obidve strany
- miestne komunikácie I .a II. triedy 15m od osi na obidve strany.
- Ochranné pásma ciest sa v zmysle Vyhlášky č.35/984 Zb. §15, ako aj komentára k STN 73 6110 v zastavanom území, alebo území určenom na zástavbu nestanovujú.

Vodné hospodárstvo

Vodovod

Súčasný stav

Obec Oravské Veselé patrí medzi obce, kde je zásobovanie pitnou vodou na pomerne vysokej úrovni, resp. zásobovanie je už štandardné, sú vytvorené podmienky pre pripojenie fakticky všetkých potenciálnych odberateľov vody. V obci je oficiálne vybudovaný vodovod. Vodovod plošne pokrýva celé územie obce. Zásobovanie vodou sa zakladá prívode vody z miestneho vodného zdroja. Samotný prívod je realizovaný ako miestny vodovod, pre obec je vybudovaná akumulácia – vodojem (2 x100 m³, hladiny 838,70 - 842,00), situovaný na prívode vody z prameňa.

Samotné zásobovanie je zabezpečované v dvoch tlakových pásmach a to:

- I. tlakové pásmo (vyššie): Zásobovanie vodou sa zakladá na prívode od vodného zdroja - prameňa Randová. Pokrýva hornú časť obce, približne nad lokalitou centra – školy a Obecného úradu.
- II. tlakové pásmo (nižšie): Zásobuje dolnú časť obce. Ako vodný zdroj vystupuje napojenie na I. tlakové pásmo pomocou redukčnej stanice, ktorá je lokalizovaná v priestore školy.

Dostupné technické parametre vodohospodárskych zariadení sú uvedené v priloženej tabuľke.

P. č.	Lokalita	Názov zdroja	Výdatnosť			Typ vod zdroja	Využitie	Poznámka
			Do p.	Mi n	Ma x			
1	Oravské Veselé	Randová	10,4		15		Pre účely obce a Mútneho	jestvujúci odber

Bilancia potreby vody pre obec:

UPN skúma a komentuje parametre daného záujmové územia s príslušnou občianskou a technickou vybavenosťou z pohľadu zásobovania obecným vodovodom.

Potreba vody je vypočítaná podľa Úpravy MP SR č.477/99-810 z 29.2.2000.

Súčasný stav:

Počet obyvateľov (2006): 2755

Počet bytov - celkom: 660

Celkový počet bytov zásobovaných vodou : cca 555

Výpočet reálnej potreby pitnej vody pre súčasný stav (100 % zásobovaného obyvateľstva)

(spracovaná podľa úpravy MP SR č. 477/99-810 z 29.2.2000):

- pre bytový fond ($k_d = 1,6$; $k_h = 1,8$) – veľkosť územia od 1000 do 5000 obyv.
- Špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa úpravy navrhujem 100 l. obyv⁻¹.d⁻¹, v tom zohľadnený aj stupeň pripojenia.
- pre základnú občiansku a technickú vybavenosť pre lokalitu predstavuje 25 l.osoba⁻¹.deň⁻¹

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba	Qd	kd	Qd,max	Qd,max	kh	Qh,max	počet dní	Qr
						[l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	[m ³ .d ⁻¹]		[m ³ .d ⁻¹]	[l.s ⁻¹]		[l.s ⁻¹]	[d.rok ⁻¹]	[m ³ .rok ⁻¹]
1	Byt. výstavba – súčasný stav			obyv.	2755	100	275,5	1,6	440,8	5,10	1,8	9,18	365	100558
2	občianska a technická vybavenosť			obyv.	2755	25	68,9	1,6	110,2	1,28	1,8	2,30	365	25139
Potreba pitnej vody celkom							344,4		551,0	6,38		11,48		125696,9

O d k a n a l i z o v a n i e

Obec nateraz nie je odkanalizovaná jednou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy (podľa vybavenia) sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou, a odpadové vody sú zaústené do domovej žumpy resp. septiku alebo malej čistiarne.

Tento spôsob likvidácie odpadových vôd má 564 domácností (údaj z r. 2001).

Návrh**V o d o v o d**

Potreba pitnej vody pre navrhovanú zástavbu

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba	Qd	kd	Qd,max	Qd,max	kh	Qh,max	počet dní	Qr
						[l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	[m ³ .d ⁻¹]		[m ³ .d ⁻¹]	[l.s ⁻¹]		[l.s ⁻¹]	[d.rok ⁻¹]	[m ³ .rok ⁻¹]
1	Byt. výstavba – návrh. stav			obyv.	970	150	145,5	1,6	232,8	2,69	1,8	4,85	365	53108
2	Byt. výstavba – urbanistická rezerva			obyv.	372	150	55,8	1,6	89,3	1,03	1,8	1,86	365	20367
3	občianska a technická vybavenosť			obyv.	1242	25	31,1	1,6	49,7	0,58	1,8	1,04	365	11333
Potreba pitnej vody celkom							232,4		371,8	4,30		7,75		84807,75

Celková potreba pitnej vody pre obec pre navrhovaný stav (r. 2025)

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba	Qd	kd	Qd,max	Qd,max	kh	Qh,max	počet dní	Qr
						[l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	[m ³ .d ⁻¹]		[m ³ .d ⁻¹]	[l.s ⁻¹]		[l.s ⁻¹]	[d.rok ⁻¹]	[m ³ .rok ⁻¹]
1	Byt. výstavba – súčasný stav			obyv.	2755	100	275,5	1,6	440,8	5,10	1,8	9,18	365	100558
2	Byt. výstavba – návrh. stav			obyv.	970	150	145,5	1,6	232,8	2,69	1,8	4,85	365	53108
3	Byt. výstavba – urbanistická rezerva			obyv.	372	150	55,8	1,6	89,3	1,03	1,8	1,86	365	20367
4	občianska a technická vybavenosť			obyv.	4097	25	102,4	1,6	163,9	1,90	1,8	3,41	365	37385
Potreba pitnej vody celkom							579,2		926,8	10,73		19,31		211417,1

Posúdenie objemu vodojemu pre návrhový stav (2025):

Využitelný objem zásobných vodojemov:

$$Q_{m,celk} = 579 \cdot 200 \text{ l.d}^{-1} \Rightarrow 579,2 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$$

$V_{celk} = \min(0,6 \times Q_{m,celk}) = 347,5 \text{ m}^3$ – celkový potrebný využitelný objem vodojemov (rozdiel medzi min. a max. hladinou) v obci má byť min. 60 % Q_m , t.j. min. 347 m³.

Vzhľadom na to, že jestvujúci vodojem má celkový objem 200 m³ je to pre obec nie dostatočná akumulácia na pokrytie potrieb vody (pitnej a požiarnej vody), vyplývajúcich z novonavrhovaných lokalít (aj uvažovaného celkového rozvoja obce). Tento deficit zásobného objemu je doteraz pokrývaný menšou spotrebou vody, kapacitou distribučného - prerušovacieho vodojemu a značnou rezervou prameňa. Ďalší rozvoj obce si vyžiada budovanie plánovaného vodojemu II. tlakového pásma. Posúdenie je v súlade s STN 75 5302 a STN 92 0400.

Podľa vyjadrenia Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Dolný Kubín vodný zdroj Randová má nedostatočnú kapacitu, je navrhnuté v ÚPN O Mútne napojenie verejného obce Mútne na plánované potrubie Oravského skupinového vodovodu na odbočku Novot' – Beňadovo.

Vodovodná sieť je založená, celá realizácia bola robená cieľavedome, na základe spracovaného zámeru a projektov. Všetky vybudované úseky majú dostatočnú dimenziu, teda aj kapacitu. Treba dobudovať vodojem II. tlakového pásma, ktorý doteraz, pri dostatočnom prameni bol nahradený inými kapacitami.

Pre novú zástavbu bude miestna sieť rozširovaná podľa jej postupu. Lokality budú postupne pripájané na vodovodný systém v závislosti na polohe voči príslušnému tlakovému pásmu. Jednotlivé nehnuteľnosti budú pripájané na vodovod prípojkami podľa potreby, na prípojkách budovať štandardné meranie vody vo vodomerných šachtách. Uzáver vody nemovitosti osadiť vždy na odbočke z vodovodného rádu.

O d k a n a l i z o v a n i e

V obci sa uvažuje s výstavbou stokovej siete s napojením na kanalizačný zberač horná Orava, so záústením na ČOV Námestovo, na ktorú už má vypracovanú projektovú dokumentáciu. Táto by odvedla splaškové vody zo všetkých domácností, a objektov OV. Trasovanie zberača pod obcou by bolo údolím potoka do Oravskej Jasenice s pokračovaním na Námestovo. Je na to spracovaný investičný zámer, predpoklad realizácie do 10 rokov. Táto by odvedla splaškové vody zo všetkých domácností, a objektov OV.

E n e r g e t i k a

• Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav – širšie vzťahy

Územie obce je zásobované el. energiou z VN 22 kV vonkajšieho vedenia č., prichádzajúceho do katastrálneho územia obce z južnej strany od Námestova. Uvedená linka prechádza mimo zastavaného a čiastočne zastavaného územia obce.

Návrh

Tabuľka č.11: Prepočet el. príkonu podľa druhu odberu [kW]

Druh odberu	Rok 2006	Návrh rok 2025
Celkový počet bytov	660	1060
Prepočítaný odber	1810	2894
Občianska vybavenosť - obec	160	240
Výrobné prevádzky		
Priemyselná výroba	160	440
Poľnohospodárska výroba	120	130
Výroba spolu	280	570
Pri koeficiente náročnosti 0,7	196	400

Tabuľka č.12: Súhrnné údaje

Druh odberu	Rok 2006	Návrh rok 2025
Obyvateľstvo	1810	2894
Občianska vybavenosť - obec	160	240
Výrobné prevádzky	196	400
Spolu	2166	3534

Tabuľka č.13: Požiadavky územia na transformačný výkon [kVA]

Druh spotreby	Rok 2006	Návrh rok 2025
Bytovo-komunálna spotreba	1970	3134
Výrobné prevádzky celkom	196	400
Obec spolu	2166	3534

Tabuľka č.14: Údaje o transformačných staniciach:

Ozn.	Číslo	Typ	Výkon [kVA]	Názov
T1		dvojstĺpová	250	OV - ZŤS
T2		dvojstĺpová	250	OV - Obec 5
T3		ocel. stožiar	250	OV - Obec 4
T4		dvojstĺpová	400	OV - Za vodou
T5		ocel. stožiar	400	OV - Obec 3
T6		vstavaná	2x630	OV - ZŠ
T7		jednostĺpová	160	OV - Pod urbárom
T8		štvorstĺpová	630	OV - Obec 2
T9		jednostĺpová	250	OV - Grapa
T 10		ocel. stožiar	160	OV - Ram. Borak
T 11		ocel. stožiar	250	OV - Obec 1
T 12		kiosková	250	OV - Južný koniec
	SPOLU		4 510	

Nový návrh trafostaníc

Ozn.	Číslo	Typ	Výkon [kVA]	Názov
T13		kiosková	250	Lokalita Žajovka
T14		kiosková	250	Lokalita Do Kormančikov
T15		kiosková	250	Lokalita Do Kormančikov
T16		kiosková	250	Lokalita Randovka
T17		kiosková	250	Lokalita Randovka
T18		kiosková	250	Lokalita Šterbatov grúň
T19		kiosková	250	Lokalita Šterbatov grúň
T20		kiosková	400	Lokalita Priemysel (smer
	SPOLU		250	

Návrh na zabezpečenie el. príkonov

Súčasný stav v kapacite transformačných staníc pokrýva predpokladaný nárast spotreby el. energie v celom riešenom území. Avšak s prihliadnutím na územnú rozľahlosť navrhovanej IBV a priemyselnej výroby vzhľadom na polohu jestvujúcich transformačných staníc bude pre pokrytie nárastu spotreby nutné rekonštruovať jestvujúce transformačné stanice a vybudovať tri nové nasledovne:

Jestvujúca T6 pokryje potrebu el. energie navrhovanej 24 b.j. v lokalite nad školou bez potreby rekonštrukcie. Lokalita s navrhovanými 2x 12 b.j. + 6 IBV bude pokrytá z jestvujúcej T 8 bez potreby rekonštrukcie. Lokalita západne od cintorína 49 IBV z rekonštruovanej T7

na 400 kVA, lokalita Žajovka s lokalitou severozápadne od športového areálu z novej T 14 – 250 kVA, Lokalita do Komančíkov z nových T14 a T15 -2x250 kVA, lokalita smerom k vodnému zdroju Randovka – 30 IBV z nových T16 a T17 – 2x 250 kVA, lokalita Šterbatov grúň 73 IBV z novej T 18 a T19 – 2x250 kVA. Rozšírenie priemyselnej zóny bude pokryté novou T 15 – 400 kVA. Uvedené nové TS bude možné budovať ako stožiarové, prípadne (prednostne) kioskové. Pripájané budú z jestvujúceho vedenia linky č. 1303 vonkajším káblovým vedením DISTRI, respektíve VN káblom, uloženým v zemi (AXEKVC(AR)C).

NN rozvod v navrhovanej IBV navrhujem budovať na nových podperných bodoch - betónových stožiaroch so samonosným káblom RETILENS, prípadne káblami AYKY v zemi s použitím rozpojovacích pilierov PRIS. V centrálnej časti obce navrhujem postupne s energetickým podnikom zrekonštruovať vonkajšiu sekundárnu sieť na káblovú sieť s uložením v zemi.

• Zásobovanie plynom

Obec Oravské Veselé nateraz nemá vybudované miestne plynovody. Územie hornej Oravy bolo posledné veľké územie v republike, kde sa systematicky budoval prívod plynu a vytvárali sa podmienky pre napájanie odberateľov – domácností a občianskej vybavenosti. Sú vybudované miestne siete v Námestove, kde je rozhodujúci odberateľský činiteľ jestvujúci priemysel. Pre obec Oravské Veselé sa v dnešných ekonomických podmienkach neuvažuje a budovaním plynárenskej rozvodnej sústavy.

• Zásobovanie teplom

Štruktúra bytového fondu z hľadiska dodávky tepla pre vykurovanie a prípravu TÚV predstavuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom so spaľovaním plynu a tuhých palív (uhlie, drevo) v lokálnych spotrebičoch a kotloch na ústredné vykurovanie, prípadne využívanie netradičných zdrojov energie.

Objekty občianskej vybavenosti sú zásobované teplom z vlastných zdrojov tepla najmä ústredným vykurovaním. Koncepcia zásobovania teplom sa v návrhovom období nezmení, treba však počítať s využívaním netradičných zdrojov energie (tepelné čerpadlá, solárne systémy - fotovoltické články ...) a z druhotných zdrojov (biomasa, bioplyn...).

Telekomunikácie

P o š t a

Poštovú službu v Oravskom Veselom zabezpečuje prevádzka pošty v centre obce. Nepredpokladá sa zásadná zmena v zabezpečovaní tejto služby, obec bude naďalej patriť pod stredisko poštovej prevádzky Liptovský Mikuláš. Poštové služby tuzemských zásielok budú zabezpečované oblastným spracovateľským centrom v Námestove, zásielky do zahraničia bude vykonávať vyclievacia pošta v Dolnom Kubíne. Jestvujúca prevádzka pošty v obci s dvomi priehradkami vyhovuje aj pre navrhované obdobie.

Telefonizácia

Telekomunikácie: v obci je vybudovaná digitálna ústredňa typ RSU. Miestna telefónna sieť je vybudovaná vonkajším telefónnym vedením na drevených pätkovaných stĺpoch, účastnícke prípojky z rozvádzačov UR . Telefónna sieť pokrýva celú obec a bude rozšírená do oblasti novej IBV. Predpokladá sa mierny nárast nových telefónnych staníc z dôvodu záujmu o pripojenie na internet. V navrhovanej IBV budovať telekomunikačnú sieť káblami v zemi, prípojky k RD tiež káblami v zemi. V centrálnej časti obce navrhujem postupne prebudovať vonkajšiu sieť zakáblovaním do zeme. V oblasti mobilných sietí okrem jestvujúcich vysieláčov mobilných operátorov T-Mobilu a ORANGE bude v spolupráci

s orgánmi a organizáciami ochrany prírody určiť podmienky pre rozšírenie vysielateľov aj ďalších operátorov mobilných sietí.

Rádiokomunikácie

Káblová televízia (KTV)- pre zabezpečenie kvalitného televízneho signálu je navrhované vybudovanie KTV na celom území obce s digitálnou ústredňou v budove Obecného úradu, so zriadeným štúdiom. Rozvod možno zhotoviť káblami zavesením na podporné body NN siete a telekomunikačnej siete, prípadne káblami uloženými v zemi. Jestvujúce vykryvače televízneho signálu budú modernizované.

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Súčasný stav

Kvalitu životného prostredia ovplyvňuje v rozhodujúcej miere činnosť človeka, pričom permanentne sa rozširujúce jeho potreby zvyšujú nároky na exploatáciu územia. Stav životného prostredia reflektuje vzťah človeka ku všetkým aspektom pôsobiacim na jeho kvalitu. Analýza stavu životného prostredia prevedená v prieskumoch a rozboroch nepreukázala žiadny závažný zdroj mimoriadne negatívne ovplyvňujúci jeho kvalitu. Škála činností ovplyvňujúca kvalitu životného prostredia je rozsiahla a dotýka sa kvalitatívnej úrovne zastavaného územia, ktoré je závislé na štruktúre takých prvkov, ktoré spíňajú atribúty pozitívne či negatívne prispievajúce jednotlivo i v súbore k jeho kvalite (zeleň, parky, voda a i.): k úrovni znečistenia ovzdušia a vodných tokov, obťažovaniu prostredia hlukom, intenzity dopravy, poškodenia vegetácie emisiami, poľnohospodárskou a lesohospodárskou činnosťou,

• Zásady funkčného využívania územia vo vzťahu ekologickej únosnosti územia

Funkčné využívanie územia je navrhnuté komplexne a v súlade s daným krajinnookologickým potenciálom /a s prihliadnutím na súčasné využívanie územia/:

- hospodárske využívanie územia nepresiahne súčasný rámec a návrh územného plánu,
- poľnohospodársku činnosť i naďalej orientovať na pasienkárstvo a kosenie trávy ako krmovinovú základňu pre chov oviec a na obrábanie pôdy drobnými užívateľmi, nebudovať hospodárske dvory,
- lesohospodársku činnosť vykonávať podľa lesohospodárskeho plánu,
- LHP neuvažuje s výrazným zalesňovaním na nových plochách, uvažuje len s ochranou a vylepšením súčasného lesného fondu, vysekávaním krovín a poškodených jedincov,
- Všetci vlastníci lesa sú povinní lesy trvalo, starostlivo odborne a plánovito obhospodarovať a chrániť podľa lesohospodárskeho plánu.
- rekreačné a stavebné aktivity v rekreačnom priestore orientovať len do plôch vymedzených územným plánom,
- stavebný rozvoj obce realizovať len na plochách na to určených územným plánom,

• Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine

- bez zmeny využitia územia týka sa prevažnej časti územia
- eliminácia vplyvu intenzívnej automobilovej dopravy
- znižovanie znečisťovania vodných tokov a znižovanie bariérového efektu umelo upravených brehov
- Sanácia skládok odpadov
- Komplexná starostlivosť o kvalitu životného prostredia v obci

- **Zásady vymedzenia hraníc zastavaného územia obce**

- Zastavané územie obce je vymedzené - hranicami skutočne zastavaného územia
- hranicami navrhovaného

Hranice zastavaného územia tvoria obalovú krivku skutočného zastavaného územia a nového zastavaného územia, ktorá vychádza z navrhnutej urbanistickej koncepcie rozširujúcej zastavané územie o nové obytné plochy na východnom okraji zastavaného územia.

Navrhované zastavané územie obce Oravské Veselé vychádza z premisy nadväzovať na existujúcu zástavbu, minimalizovať záber poľnohospodárskej pôdy, podporovať kompaktnosť urbanistického pôdorysu a tiež obmedziť náklady na budovanie technickej infraštruktúry.

- **Zložky životného prostredia**

V o d a

Súčasťou životného prostredia je aj vodná zložka obytného územia. Hydrologicky územie leží v povodí rieky Orava. Hydrologickú os riešeného územia tvorí potok Veselianka so svojimi obojstrannými prítokmi a potokom Mútnik. Povrchové vody predstavujú dažďové zrážky a jarné vody z topenia sa snehu. Vzhľadom na terénny reliéf, mikroklimatické pomery, flyšové podložie, ale aj zmena kultúr v neprospech krajinej vegetácie tvoriacej zachytávajúce bariéry spôsobujú, že povrchový odtok z povodia je veľký, no značne nevyrovnaný. Vzhľadom na terénny reliéf a vegetačný kryt územia výrazne prevláda odtok povrchových vôd nad akumuláciou.

Podzemné a povrchové vody (tok Veselianka) sú znečisťované komunálnymi odpadovými vodami. Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť, čo má za následok čiastočnú kontamináciu vôd. Pri niektorých rodinných domoch sú vybudované samostatné žumpy na domový odpad.

Návrh: Zvýšenie kvality životného prostredia umožní vybudovanie kanalizačnej siete a odvedenie odpadových vôd do spoločnej ČOV v Námestove. Ďalším opatrením, ktoré pozitívne ovplyvní životné prostredie riešeného územia je úprava potokov (vyčistenie, spevnenie eróziou postihnutých brehových častí, odstránenie nánosov a naplavenín, najmä po výraznejších a dlhotrvajúcich dažďoch a i.) a revitalizácia sprievodnej zelene.

O v z d u š i e

V širšom záujmovom území a v katastrálnom území obce nie sú známe zdroje, ktoré by výrazne negatívne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia. Jedinými čiastočnými zdrojmi znečisťujúcimi ovzdušie sú rodinné domy spaľujúce fosílna palivá a lokálne kotolne. S plynofikáciou obce sa neuvažuje.

P ô d a

Keďže katastrálne územie patrí do flyšového pásma vonkajších Beskýd, úzky vzťah s geologickým vývojom má aj vývoj pôdotvorného substrátu a samotných pôd. Okrem flyšových hornín a ich zvetralín vyskytujú sa tu aj riečne uloženiny, vytvárajúce riečnu nivu v doline potoka Veselianka. Z pôdných typov sa v riešenom území vyskytujú najmä kambizeme typické a pseudoglejové, na riečnej nive fluvizeme typické. Poľnohospodársky pôdny fond sa využíva najmä na pestovanie krmovínovej základne pre výkrm hovädzieho dobytku a oviec.

Dominantným prvkom štruktúry krajiny katastra sú lesné komplexy. Výrazné zastúpenie majú trvalo trávne porasty najmä v centrálnej a severnej časti katastra s vysokým stupňom sukcesného procesu.

Charakteristickým prvkom sídelnej časti je podiel typických úzkoblokových súkromných orných pôd najmä v okolí zastavaného územia, ktoré v dostatočnej miere predstavujú kvalitný diverzifikačný prvok a súčasne plnia ekostabilizačnú, krajinnotvornú a estetickú funkciu.

Poľnohospodárska pôda v riešenom území Oravské Veselé je obhospodarovaná vlastníkami a užívateľmi pôdy formou záhumienok a poľnohospodárskym družstvom „DAKNA“ Námestovo, ktoré má sídlo v Námestove.

Poľnohospodárska výroba nepatrí medzi faktory znehodnocujúce územie, nakoľko v súčasnosti sa orientuje na chov hovädzieho dobytku a oviec.

Ako už bolo spomínané urbanistická koncepcia vychádza z premisy o.i. minimalizovať záber pôdneho fondu, čoho odrazom je aj rozšírenie hraníc zastavaného územia len o nevyhnutne potrebné plochy pre novú zástavbu vyžadované urbanistickou koncepciou naplňujúcou požiadavky zadania.

B i o t a

Územný plán zachováva v celom komplexe biotu v riešenom území a všetky jestvujúce i navrhované opatrenia vychádzajúce z koncepcie územného plánu podporujú ochranu prírody a tvorbu krajiny a upevňujú územný systém ekologickej stability t.z., že v plnom rozsahu rešpektuje a zachováva všetky prvky ÚSES-u.

Z komplexu zásad podporujúcich ekologickú stabilitu krajiny odporúča:

- úzkoblokovú ornú pôdu – záhumienky ponechať v súčasnom plošnom rozmiestnení, zachovať a zvýrazniť ich diverzifikačnú účinnosť, ekostabilizačnú, krajinnotvornú a estetickú funkciu, dôležitý „prechodný“ prvok sídlo - voľná krajina,
- zachovanie súčasnej štruktúry biokoridorov,
- extenzívne využívanie ornej pôdy,
- extenzívne využívanie územia s cieľom zachovať súčasnú štruktúru.

• Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

H l u k - p r a š n o s ť - b e z p e č n o s ť

V zastavanom území obce sú registrované občasné prekročenia normových hladín hluku a prašnosti, ktorých zdrojom sú autobusová a nákladná doprava (najmä odvoz drevnej hmoty) po hlavnej komunikácii.

Keďže Oravské Veselé je koncovou obcou v rámci štátnej cestnej siete, problém nadmerného hluku nie je potrebné riešiť. Pri riešení tohto problému postačia štandardne používané spôsoby ako je obmedzenie rýchlosti, použitie spomaľovacích prahov alebo zjednosmernenie miestnych komunikácií.

Z hľadiska zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách okrem uvedených spôsobov je potrebné vybudovať aj pešie chodníky okolo najviac zaťažených komunikácií.

• Faktory pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie

Pozitívne javy podieľajúce sa na zlepšení životného prostredia obce:

- miestne parčíky,
- biokoridory,
- vodné toky so sprievodnou zeleňou,
- architektonická úprava niektorých súkromných objektov a ich okolia,
- odkanalizovanie obce

• Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Obec má vypracovaný reálny program odpadového hospodárstva. Uskutočňuje sa zber komunálneho odpadu s odvozom na skládku v Námestove. Funguje aj separovaný zber vrátane zberu nebezpečného odpadu.

Pre návrhové obdobie sa predpokladá, že systém likvidácie odpadu zostane nezmenený. V obci sa nepredpokladá budovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, prípadne na zneškodňovanie odpadov.

Vo výhľadovom období treba počítať s tým, že dôjde k efektívnejšiemu zberu odpadu cestou organizačných opatrení, materiálnoteknickým vybavením obce, osvetou a rastom ekologického povedomia.

Organizačné opatrenia pre zníženie odpadu:

- v spolupráci s občanmi zamedziť vzniku nelegálnych skládok a ich postupná likvidácia, vybudovať kanalizáciu v obci s napojením na kanalizačný zberač Horná Orava, so zaústením na ČOV Námestovo.
- a odstrániť existujúce septiky a žumpy.

Pre nakladanie s odpadmi sa navrhujú nasledovné zásady a opatrenia:

- súčasný Program odpadového hospodárstva bude operatívne aktualizovaný,
- na území obce je možné prevádzať len zber odpadu, triedenie odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (kompostovanie),
- na území obce nebude možné vykonávať iné využívanie odpadu ako je kompostovanie,
- na území obce nie je možné vykonávať úpravu a zneškodňovanie odpadov,
- pri alokácii zberných miest vychádzať zo smerného riešenia umiestnenia zberných miest v zmysle koncepcie územného plánu obce Oravské veselé.

A.2.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBYVACÍCH PRIESTOROV

Priestory uvedené charakteru sa na riešenom území nenachádzajú.

A.2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU (Záplavové územie, územie znehodnotenú ťažbou)

Údolím riešeného územia preteká rieka Veselianska, do ktorej vtekajú miestne potoky, ktorých povodie tvorí celé katastrálne územie obce.

Územie obce pred povodňami nie je špeciálne chránené. V rámci protipovodňovej ochrany tok Veselianska nie je regulovaný.

Podľa stavu poznania je potrebná ochrana územia pred povodňami v zastavanom území - časti Veseliansky. Vo výkrese č.5 sú vyznačené zaplavované územia, v ktorých je potrebné previesť protipovodňové opatrenia.

A.2.16 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP Zbierka zákonov č. 220/2004.

Podľa §12 zákona o ochrane pôdy možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch. Ochrana poľnohospodárskej pôdy naďalej zostáva rozhodujúcim limitom pri rozvoji územia. Predovšetkým treba chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny.

ÚPN – O Oravské Veselé rieši rozvoj na lokalitách č.1-56 čo je zdokumentované v tabuľke:

– Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde.

Návrh územného plánu obce zohľadňuje platnú pôdno-ekologickú a typologicko-produkčnú kategorizáciu poľnohospodárskych pôd.

Predmetom hodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy je územie riešené v mierke 1 : 2 000.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy činí 35,60 ha.

Celé územie dotknuté plánovanou výstavbou je zaradené podľa kódu hlavnej pôdnej jednotky

1011042 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne skeletnaté, stredne hlboké fluvizeme glejové

1063212 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, stredne hlboké kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša

1063242 - pôdy stredne ťažké, stredne skeletnaté, stredne hlboké kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša

1063442 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne skeletnaté, stredne hlboké kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách

1063445 - pôdy stredne ťažké-lahšie /piesočnatohlinité/, stredne skeletnaté, stredne ťažké kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša

1069212 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, stredne hlboké kambizeme pseudoglejové na flyši

1078265 - pôdy stredne ťažké-lahšie /piesočnatohlinité/, stredne až silno skeletnaté, plytké kambizeme /typ/ na flyši

1082672 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme /typ/ na flyši, na výrazných svahoch

1082682 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme /typ/ na flyši, na výrazných svahoch

1094002 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez skeletu, hlboké gleje

1094005 - pôdy stredne ťažké-lahšie /piesočnatohlinité/, bez skeletu, hlboké gleje

1094212 - pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, stredne hlboké gleje

Podrobné začlenenie jednotlivých lokalít :

Lokality č. 1 - 11

Plochy sa určujú pre bývanie v rodinných domoch.

Celková výmera týchto lokalít je 3,40ha. Z toho pod rodinné domy sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 1,89ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny o výmere 1,41ha a do 9. skupiny 0,48ha. Pre záber pod rodinné sa počítalo cca 50% výmery poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery lokalít.

Lokalita č. 12

Plocha je určená pre výstavbu bytových domov, prístupové komunikácie, parkoviská a rodinné domy. Celková výmera plochy je 1,51ha, záber poľnohospodárskej pôdy je 0,20ha. Ostatná plocha je vedená v KN ako zastavaná plocha preto sa do záberu nezapočítava. Orná pôda je podľa kódu BPEJ zaradená do 7. skupiny.

Lokalita č. 13 – 15

Plochy sa určujú pre bývanie v rodinných domoch.

Celková výmera týchto lokalít je 1,23ha. Z toho pod rodinné domy sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 0,71ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny o výmere 0,21ha a do 9. skupiny 0,50ha.

Lokalita č. 16

Plocha je určená pre skladové a výrobné priestory o výmere 5,51 ha.

Poľnohospodárska pôda sa zaberá o výmere 5,20ha zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny .

Lokalita č. 17 - 24

Plochy sa určujú pre bývanie v rodinných domoch a prístupové komunikácie. Celková výmera týchto lokalít je 13,82ha. Z toho pod rodinné domy a komunikácie sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 8,17ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny o výmere 7,80ha a do 9. skupiny 0,37ha.

Lokalita č. 25

Plocha je pre výstavbu domu sociálnej starostlivosti o výmere 0,40ha poľnohospodárskej pôdy, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny.

Lokalita č. 26:

Plocha je určená pre vybavenosť – amfiteáter o výmere 0,08ha. Plocha je vedená v KN ako zastavaná plocha preto sa do záberu nezapočítava.

Lokalita č. 27:

Plocha je určená pre bývanie v rodinných domoch a prístupové komunikácie o celkovej výmere 2,29ha. Z toho pod rodinné domy sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 1,36ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny.

Lokalita č. 28

Plocha je určená pre výstavbu športového areálu, prístupovú komunikáciu a pre parkovacie plochy. Celková výmera lokality je 3,68ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny.

Lokality č. 29 - 44

Plochy sa určujú pre bývanie v rodinných domoch a prístupové komunikácie. Celková výmera týchto lokalít je 18,40ha. Z toho pod rodinné domy a komunikácie sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 11,42ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny o výmere 4,73ha a do 9. skupiny 6,69ha. Pre záber pod rodinné a prístupové komunikácie sa počítalo cca 60% výmery poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery lokalít.

Lokalita č. 45

Plocha je pre navrhovaný penzión o výmere 0,13 ha poľnohospodárskej pôdy, zaradená podľa kódu BPEJ do 9. skupiny.

Lokalita č. 46

Plocha pre bývanie v rodinných domoch s možnosťou využitia na chalupnícku rekreáciu o výmere 0,24 ha. Z toho pod rodinné domy sa zaberá plocha o výmere 0,18ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 9. skupiny.

Lokality č. 47- 56

Plochy sa určujú pre bývanie v rodinných domoch. Celková výmera týchto lokalít je 5,24ha. Z toho pod rodinné domy sa zaberá poľnohospodárska pôda o výmere 2,26ha, zaradená podľa kódu BPEJ do 7. skupiny o výmere 2,08ha a do 9. skupiny 0,18ha.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde.

Lok. číslo	Kat. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospod. pôdy	Vybudované hydromel. zariadenia v ha	Časová etapa realizác.	Poznámka
				Výmera lokality v ha	z toho					
					skup. BPEJ	výmera v ha				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Oravské Veselé	rodinné domy	0,37	0,20	1095212 9	0,20	fyz.osoby a iní	-	I. etapa	-
2		rodinné domy	0,49	0,30	1095212 9 1063242 7	0,24 0,06		-		-
3		rodinné domy	0,09	0,06	1063242 7	0,06		-		-
4		rodinné domy	0,08	0,06	1063242 7	0,06		-		-
5		rodinné domy	0,20	0,12	1063242 7 1063442 7 1082682 9	0,04 0,04 0,04		-		-
6		rodinné domy	0,33	0,24	1063242 7	0,24		-		-
7		rodinné domy	0,14	0,06	0870513 7	0,06		-		-
8		rodinné domy	0,58	0,30	1063242 7	0,30		-		-
9		rodinné domy	0,51	0,25	1063242 7	0,25		-		-

10		rodinné domy	0,15	0,06	1063242 7	0,06		-		-
11		rodinné domy	0,46	0,24	1063242 7 1063442 7	0,14 0,10		-		-
12		rodinné domy, bytové domy	1,51	0,20	1063242 7	0,20		-		1,31 zast. plocha
13		rodinné domy, prístupové komunikácie	0,68	0,45	1063242 7 1078265 9	0,09 0,36		-		-
14		rodinné domy, prístupové komunikácie	0,32	0,14	1078265 9 1063442 7	0,08 0,06		-		-
15		rodinné domy	0,23	0,12	1078265 9 1063442 7	0,06 0,06		-		-
16	Oravské Veselé	plochy pre výrobu a sklady	5,51	5,20	1011042 7 1063242 7 1063442 7	1,17 3,84 0,19	fyz.osoby a iní	-	I. etapa	-
17		rodinné domy	0,94	0,47	1063242 7 1063442 7	0,06 0,41		-		-
18		rodinné domy	0,21	0,13	1063242 7	0,13		-		-
19		rodinné domy, prístupové komunikácie	1,10	0,66	1063242 7 1063442 7 1063212 7	0,06 0,37 0,23		-		-
20		rodinné domy, prístupové komunikácie	3,42	2,05	1063442 7 1063212 7	1,26 0,79		-		-
21		rodinné domy	0,67	0,36	1063212 7	0,36		-		-
22		rodinné domy, prístupové komunikácie	0,29	0,18	1063442 7	0,18		-		-
23		rodinné domy, prístupové komunikácie	1,71	1,03	1063212 7 1094002 9 1063442 7	0,60 0,37 0,06		-		-
24		rodinné domy, prístupové komunikácie	5,48	3,29	1063442 7 1063212 7	0,06 3,23		-		-
25		dom sociálnej starostlivosti	0,40	0,40	1069212 7	0,40		-		-
26		vybavenosť amfiteáter	0,08	-	-	-		-		zast. plocha

27	rodinné domy, prístupové komunikácie	2,29	1,36	1069212 7	1,36	-	-
28	plochy športu, prístupová komunikácia, parking	3,68	3,68	1063242 7 1069212 7 1063442 7	3,50 0,17 0,01	-	-
29	rodinné domy, príst. komunikácie	3,86	2,32	1094005 9 1063212 7	2,02 0,30	-	-
30	rodinné domy, prístupové komunikácie	3,08	1,85	1094005 9 1069212 7	0,72 1,13	-	-
31	rodinné domy	0,10	0,06	1063442 7	0,06	-	-
32	rodinné domy	0,45	0,24	1063242 7 1063442 7	0,18 0,06	-	-
33	rodinné domy	0,84	0,50	1063242 7	0,50	-	-
34	rodinné domy	0,21	0,12	1063242 7	0,12	-	-
35	rodinné domy	0,60	0,40	1063242 7	0,40	-	-
36	rodinné domy	0,53	0,32	1063242 7	0,32	-	-
37	rodinné domy	0,10	0,06	1063242 7	0,06	-	-
38	rodinné domy	0,98	0,59	1063242 7	0,59	-	-
39	rodinné domy	0,60	0,48	1063242 7	0,48	-	-
40	rodinné domy, prístupové komunikácie	4,51	3,16	1063242 7 1094002 9	0,53 2,63	-	-
41	rodinné domy	0,49	0,24	1094212 9	0,24	-	-
42	rodinné domy	0,56	0,30	1094212 9	0,30	-	-
43	rodinné domy	0,97	0,54	1094212 9	0,54	-	-
44	rodinné domy	0,52	0,24	1094212 9	0,24	-	-
45	penzión, parking	0,13	0,13	1094212 9	0,13	-	-
46	rodinné domy, rekreačné bývanie	0,24	0,18	1082672 9	0,18	-	-
47	rodinné domy	0,14	0,06	1082672 9	0,06	-	-
48	rodinné domy	1,48	0,72	1063242 7	0,72	-	-
49	rodinné domy	1,23	0,42	1063242 7	0,42	-	-

50	rodinné domy	1,06	0,40	1063242 7 1063442 7	0,30 0,10	-	-
51	rodinné domy	0,54	0,18	1063442 7	0,18	-	-
52	rodinné domy	0,18	0,06	1094002 9	0,06	-	-
53	rodinné domy	0,15	0,06	1094002 9	0,06	-	-
54	rodinné domy	0,16	0,12	1063442 7 1063242 7	0,08 0,04	-	-
55	rodinné domy	0,12	0,12	1063442 7 1063242 7	0,06 0,06	-	-
56	rodinné domy	0,18	0,12	1063442 7 1063242 7	0,06 0,06	-	-
Lokalita 1 – 56 spolu		55,93	35,60		35,60		

A.2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA (z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno – technických dôsledkov)

Navrhované riešenia v tomto územnom pláne obce Oravské Veselé boli v procese tvorby návrhu posudzované zo všetkých rozhodujúcich aspektov, pričom sa dbalo najmä na to, aby vplyv na vlastné riešené územie bol pozitívny, resp. aby sa odstránili alebo minimalizovali už existujúce negatíva a aby smerovanie všetkých aktivít súvisiacich s rozvojom riešeného územia vyústilo do tvorby kvalitného obytného prostredia.

Aspekt environmentálny

Dôsledky navrhovaných riešení v územnom pláne z hľadiska *environmentálneho* nebudú mať negatívny vplyv na územie. Pri tvorbe koncepcie sa v maximálnej miere zohľadňoval pozitívny dopad na všetky aspekty súvisiace so životným prostredím. Návrh územného plánu obce rešpektuje všetky chránené územia. Kostru RÚSES premieta do záväzných častí ÚPN – O, čím posilňuje RÚSES-u v území. V záväznej časti majú miesto aj opatrenia na zmiernenie vplyvu stresových faktorov. Navrhuje sa kompletné odkanalizovanie zastavaných území a stanovujú sa opatrenia a parametre na ochranu územia pred odpadmi a pred znečisťovaním ovzdušia. Dôsledne sa prihliadalo na to, aby vzťah navrhovaného riešenia v konkrétnej lokalite nebol v konflikte s existujúcim stavom, ale aby územný plán mnohé neriešené environmentálne problémy, ako napr. neusporiadaný priestor, nedostatočné odvádzanie exkrécií, dopravno – bezpečnostné súvislosti, revitalizácia sprievodnej zelene a očistu potokov a obnova - úprava ich eróziou deformovaných pôvodných profilov a pod. identifikoval a navrhol ich odstránenie. ÚPN – O dôsledne prihliada na to, aby každý aj parciálny problém v území bol riešený komplexne a aby jeho riešenie vždy obsahovalo prevahu pozitívneho dopadu nad negatívnym dopadom.

Aspekt ekonomický

Hodnotenie *ekonomických* aspektov implikujú vlastné riešenia jednotlivých problémov. Súčasná zástavba v obce je doplnená dostavbou prelúk, čím sa vytvorí kompaktné urbanizované územie. Zvýšenie hustoty zástavby má vplyv na ekonomiku a efektívnosť dopravnej a technickej infraštruktúry, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo

finálnych investičných a prevádzkových nákladoch. Navrhovaná bytová výstavba zohľadňuje ekonomický aspekt riešenia najmä tým, že vhodným výberom lokality a napojením na existujúcu technickú infraštruktúru sa minimalizujú náklady na novobudované inžinierske siete a komunikácie.

Aspekt sociálny

Dôsledky navrhovaných riešení na sociálnu infraštruktúru nebudú primárne čitateľné obyvateľmi či návštevníkmi obce, sekundárne konzekvencie však budú pozitívne a v kontexte posudzovania sociálnych aspektov navrhované riešenia ovplyvnia úroveň sociálneho prostredia, najmä v oblasti sociálnej komunikácie; úprava verejných priestorov a dostavba kultúrneho domu podporí sociálne kontakty obyvateľov i návštevníkov obce, ale aj skultúrni pobyt v tomto priestore.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že sociálny aspekt je v územnom pláne adekvátne akceptovaný.

Aspekt územno-technický

Územnotechnická problematika je riešená z hľadiska nevyhnutných potrieb na zabezpečenie realizácie navrhovanej koncepcie či už z hľadiska priestorových požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, koncepčných rozvojových zámerov alebo predpokladov ovplyvňujúcich riešenie v danej lokalite, a to najmä z hľadiska dopadu na dopravnú a technickú infraštruktúru a možností optimálneho osadenia a riešenia objektov.

Extenzívny a intenzívny rozvoj obce v celom riešenom území regulovaný podľa návrhu ÚPN – O sa prejaví o.i. zväčšením rozsahu zastavaných plôch (na úkor plôch súčasnej poľnohospodárskej pôdy) a dobudovaním technickej infraštruktúry.

V týchto súvislostiach možno konštatovať, že navrhované riešenia po ich realizácii budú mať také dôsledky, ktoré vo všetkých posudzovaných aspektoch pozitívne ovplyvnia obytné prostredie.

A.2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

a) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky

• Vymedzenie hraníc zastavaného územia (návrh)

Súčasnú zastavanú územie obce územný plán rozširuje len v nevyhnutnom rozsahu, a to vo väzbe na zastavané územie, čím sa minimalizuje záber PPF ako aj náklady na technickú infraštruktúru.

Rozšírené zastavané územie predstavuje navrhovaná zástavba rodinných domov v lokalitách (na nových plochách):

Lokalita „Južne od školy - východne od cintorína“

- Nachádza sa na východnom okraji v strednej časti obce, na západná strana nadväzuje na jestvujúcu zástavbu a záhrady, z juhu je vymedzená poľnou cestou, zo severu navrhovanou komunikáciou ku športovému areálu a z východu voľným priestranstvom poľnohospodárskou pôdou).

Lokalita „Západne od starého cintorína (medzi zástavbou a potokom Veselianska)“

- Je vymedzená z juhu a severu jestvujúcou zástavbou, na východe hraničí so záhradami a parcelami rodinnej zástavby a zo západu s poľnohospodárskou pôdou a sčasti krovitou a stromovitou zeleňou lemujúcou potok Veselianska.

Lokalita „Žajovka“

- Z východnej strany je vymedzená voľnou poľnohospodárskou pôdou siahajúcou až po potok Veselianka, zo západu aj zo severu takisto voľnou poľnohospodárskou pôdou.

Lokalita „Severozápadne od športového areálu (západne od toku Veselianka)“

- Má tvar obdĺžnika ktorý z južnej strany nadväzuje na lokalitu Žajovka, smerom na sever križuje miestnu komunikáciu Do Kormančíkov až po zástavbu na Vyšnom konci, z východu a zo západu hraničí s voľnou poľnohospodárskou pôdou, strednej časti s potokom.

Lokalita „Šterbatov grúň“

- Nachádza sa v strednej časti Vyšného konca na západnom úpätí pahorku Šterbatov grúň až po potok Veselianka, z východu a severu je vymedzená voľnou poľnohospodárskou pôdou, južná časť siaha až po zástavbu po miestnu komunikáciu vedúcu stredom obce.

Ďalšia nová zástavba nepredstavuje samostatné lokality ale je navrhnutá formou obstavania miestnych komunikácií (začiatok a stred obce, Vyšný koniec, po oboch stranách hl. cesty smer Randová ...).

Navrhované hranice zastavaného územia sú vyznačené vo výkrese č.3.

• Kompozičné regulatívy

- za hlavnú kompozičnú os obce i naďalej je považovaný potok Veselianka a hlavná cesta prechádzajúca stredom obce,
- za ťažiskový priestor obce považovať územie vymedzené kostolom, školou, tromi bytovými domami, objektom Jednoty s dominantami – kostolom a obecným úradom,
- výrazné vertikálne dominanty obce predstavujú rímskokatolícky kostol sv. Alžbety a obecný úrad, ktoré je v návrhu v plnom rozsahu rešpektovaná,
- pri návrhu realizácii zástavby je treba prednostne dodržiavať historickú parceláciu, vlastnícke vzťahy (v primeranej miere) a uplatňovať také princípy tvorby, aby sa navrhované, resp. riešené priestory aspoň priblížili k tradičným a požadovaným hodnotám priestorov našich sídiel (v našom prípade zvlášť vidieckych) a atmosfére prostredia v ktorých vznikajú,
- rekreačné lokality dopĺňať novou zástavou len v súlade s návrhom územného plánu.

• Priestorové usporiadanie územia

- súčasné zastavané územie obce obecne chápať ako priestorovo stabilizované,
- územie v ťažisku obce (okolie kostola, obecného úradu...) vymedzené pre podrobnejšie riešenie si vyžaduje priestorové dotvorenie podrobnejším rozpracovaním,
- nadväzovať na súčasné priestorové usporiadanie územia obce,
- výstavbu nových domov usmerňovať a sústreďovať predovšetkým v zastavanom území obce a na nových plochách v navrhovaných lokalitách,
- navrhované objekty (výstavba športového areálu, sociálne byty ...) realizovať len na plochách vymedzených územným plánom,
- individuálnu bytovú výstavbu budú tvoriť rodinné domy zastrešené šikmými strechami (sedlové, valbové, a pod.). Sklon striech môže byť rôzny (výhodný 35° a viac), pričom sa odporúča charakter regionálnej architektúry, prípadne štylizácia architektonických tvaroslovných prvkov z regiónu,
- v blízkosti pôvodnej architektúry neodporúča sa používanie a preberanie architektonických vzorov z cudzieho kultúrneho prostredia, vrátane uplatňovania eklektického a kozmopolitného chápania architektonickej tvorby,

- rodinné domy budú jednopodlažné, zastrešené šikmými strechami, pričom sa odporúča využitie podkrovia. Podpivničenie sa nevyklučuje,
- aby sa zamedzilo výrazovému stereotypu uličného priestoru v novej zástavbe odporúča sa meniť architektonický výraz rodinných domov po skupinách (minimálne 3 rodinné domy),
- nové objekty v prelukách prispôbiť okolitej zástavbe,
- územie medzi poľnohospodárskym dvorom a rodinnými domami chápať ako ochranné pásmo bez zástavby, vylučuje sa výstavba obytných domov,
- výška zástavby v centrálnej časti obce nepresiahne 3 nadzemné podlažia,
- zástavba rodinných domov na nových plochách bude nadväzovať na jestvujúce objekty aj vo výškovom zónovaní, t.j. bude mať 2 nadzemné podlažia (prízemie a podkrovia),
- súčasné zastavané územie obce intenzifikovať dostavbou resp. využitím voľných plôch vhodných na výstavbu,
- prevádzky, ktoré sú náročné na zásobovanie a vyžadujú väčšie dopravné manipulačné plochy umiestňovať v polohách mimo obytného zastavaného územia, prednostne v západnej časti, kde je navrhnutá zóna pre umiestnenie výrobných plôch,
- lyžiarske vleky vybudovať aj s parkoviskami pre automobily a sociálnymi zariadeniami.

• **Regulatívny funkčný využívanie územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky**

Riešené územie pozostáva z nasledovných funkčných a priestorovo homogénnych jednotiek:

- A** – obytné územia včítane občianskej vybavenosti
- B** – územia športu
- C** – územia cintorínov
- D** – územie výroby
- E** – rekreačné územia
- F** – ostatné územia
- G** – územia biokoridorov

A – obytné územia včítane občianskej vybavenosti

základná funkcia:

- zastavané územie obce i naďalej využívať pre funkciu bývania ako obytné územie s prevahou izolovaných rodinných domov,
- na pozemkoch izolovaných rodinných domoch je možnosť výstavby hospodárskych objektov pre skladovanie poľnohospodárskych produktov a drobných,

doplnková funkcia

- doplnkovú funkciu môže tvoriť rekreačné ubytovanie (malé penzióny, rekreačné chalupy),
- doplnkovú funkciu tvorí občianska vybavenosť (obchody, služby, drobná výroba) bez zvýšených nárokov na dopravnú infraštruktúru (nové transformovne) a bez škodlivých vplyvov na životné prostredie (hluk, prašnosť, vibrácie a pod.).
- v blízkosti obytných zón neumiestňovať výrobné prevádzky s nadmerným hlukom, prašnosťou a vibráciami.

regulatívy pre zástavbu:

- výstavbu predovšetkým orientovať na intenzifikáciu územia – dostavba voľných plôch (dostavba preluk),
- zastavanosť pozemkov rodinných domov (koeficient využitia) nepresiahne 30%,
- stavebné čiary budú podľa terénnych podmienok (najmä sklon terénu) od 6-8m od komunikácie,
- odstupy domov od hraníc pozemkov musia rešpektovať platnú stavebnú legislatívu,
- v lokalitách navrhnutých územným plánom situovať IBV charakteru izolovaných rodinných domov obsahujúcich max. 3 bytové jednotky, výška max. 3 NP včítane podkrovia so sedlovými alebo valbovými strechami so sklonom 35⁰-45⁰,
- zástavbu prelukach realizovať podľa zastavovacích podmienok určených pre susedné objekty (stavebná čiara, odstupy od hraníc, typ zastrešenia a i.),
- súčasná lokalizácia občianskej vybavenosti charakteru základných potravinových článkov bude z titulu optimálnych dochádzkových vzdialeností zachovaná,
- stavebné úpravy objekty (prístavbu, nadstavbu, prestavbu) objektov orientovať aj na rekreačné účely.

B – územia športu

Základná funkcia – športová činnosť,

- pre dostupný každodenný šport bude i naďalej slúžiť súčasný športový areál, doplnený o ďalšie ihriská (volejbal, tenis, ...)

doplnková funkcia

- navrhovaný športový areál bude s objektom tribúny včítane sociálnych zariadení s možnosťou ubytovania,
- doplnkovú funkciu tvorí občianska vybavenosť (obchody, služby a i.) bez zvýšených nárokov na dopravnú a technickú infraštruktúru (nové transformovne, ČOV) a bez škodlivých vplyvov na životné prostredie.

regulatívy pre stavebné činnosti

- na vymedzenom svahu vybudovať lyžiarske vleky so sociálnymi zariadeniami,
- mimo plôch navrhnutých územným plánom sa vylučuje výstavba rekreačnošportových areálov,
- rešpektovať všetky jestvujúce turistické trasy,
- rešpektovať navrhované cyklotrasy.

C – územia cintorínov

základná funkcia – služby spojené s pochovávaním a pietnymi aktmi,

doplnková funkcia

- cintoríny je možné využívať okrem špecifických služieb (pochovávanie) aj na pietny a poznávací oddych,
- cintorín rozšíriť podľa územného plánu.

regulatívy pre stavebnú činnosť

- oplotenia rozšírenej časti cintorína prispôbiť už jestvujúcemu oploteniu, v prípade budovania nového oplotenia treba vypracovať odborný návrh akceptujúci hornaté vidiecke prostredie,
- zabezpečiť kultivované skládky cintorínskeho odpadu.

D – územie výroby

základná funkcia - primárny sektor - živočíšna výroba (veľkochov),
- sekundárny sektor - výroba, výrobné i nevýrobné služby, sklady bez negatívnych dôsledkov na životné prostredie,

doplnková funkcia - výrobná administratíva, doplnková základná občianska vybavenosť

regulatívy pre stavebnú činnosť

Pri ich výbere a lokalizovaní by sa mali uplatniť zásady

- prevádzky, ktoré sú náročné na zásobovanie a vyžadujú väčšie dopravné manipulačné plochy umiestňovať v polohách mimo zastavaného územia, prednostne v severnej časti, kde je navrhnuté rozšírenie výrobných plôch,
- v blízkosti obytných zón neumiestňovať výrobné prevádzky s nadmerným hlukom, prašnosťou a vibráciami.

E – rekreačné územia

základná funkcia

- a) voľný cestovný ruch
- b) viazaný a voľný cestovný ruch

regulatívy pre stavebnú činnosť

- pre dostupný každodenný šport a rekreáciu budú slúžiť rekreačné územia – funkčné plochy športu (športový areál, lavičky a pod.),
- pre rekreačné účely prednostne považovať i naďalej časť riešeného územia v osade - lokalite Grapa
- pri údolných stanici vleku vybudovať sociálne zariadenie, s bufetom a servisnými službami,
- navrhované ubytovacie a stravovacie zariadenia - penzióny realizovať podľa návrhu pod hranicou lesa,
- mimo plôch navrhnutých územným sa vylučuje výstavba rekreačných areálov.
- rešpektovať všetky jestvujúce turistické trasy.
- rešpektovať navrhované cyklotrasy.

F – ostatné územia

Poľnohospodárska krajina

základná funkcia - poľnohospodárska výroba zameraná na obhospodarovanie lúk a pasienkov,

doplnková funkcia - rekreačná s nenáročnými turistickými a vychádzkovými trasami a doplnkovými oddychovými plochami,

- pre predmetné územie platia zásady zvýšenej ochrany spodných vôd, aby nedošlo k ich kontaminácii, najmä pri používaní hnojív, postrekových chemických látok, rôznymi nedovolenými skládkami a pod,
- mimo plôch navrhnutých územným plánom sa vylučuje výstavba rekreačných areálov,
- nezalesnené svahy lúk a pasienkov je možné využívať pre nenáročné zjazdové lyžovanie, bežecké lyžiarske trate a letné turistické trate.

Lesná krajina

základná funkcia: - lesohospodárska,

doplnková funkcia: - ekostabilizačná a rekreačne – športová,

spôsob využitia: - lesohospodársku činnosť je možné vykonávať v súlade s LSP,
- na rekreačne - športovú činnosť využívať len priestory vymedzené územným plánom.

G – územia biokoridorov

Krajinná zložka

základná funkcia: - ekostabilizačná, prepojujúca jednotlivé biocentrá

doplnková funkcia: - vzhľadom na to, že biokoridory a biocentrá obsahujú aj lesné plochy je možné ich využívať na turistiku a iné rekreačné aktivity, bez zásahu do lesných porastov,

spôsob využitia: - doterajšie využitie (poľnohospodárske a lesohospodárske) sa ponecháva.

b) Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky pre využitie jednotlivých plôch

(A) - Obytné územie včítane občianskej vybavenosti

Je územie s prevahou plôch a pozemkov pre samostatné rodinné domy. Výstavbu nových domov usmerňovať a sústreďovať predovšetkým v zastavanom území obce a na nových plochách v lokalitách so zámerom zachovať charakter integrovaného sídla.

1. Prípustné funkcie v obytnej zóne

a) Okrem obytnej funkcie je možné a vhodné umiestňovať ďalšie komplementárne funkcie zvyšujúce komfort jej obyvateľov, a to v takej miere, ktorá z hľadiska obsluhy a efektívnosti zabezpečuje minimálne „*existenčné*“ potreby.

b) V minoritnom podiele sa pripúšťa výstavba bytových objektov s umiestnením komerčnej vybavenosti v rámci objektov rodinných domov a rekreačné využitie.

c) Pri obnove a prestavbe staršieho a nevyhovujúceho bytového fondu je možné uvažovať aj s rekreačnými službami.

d) Vzhľadom na to, že riešené územie predstavuje vidiecke sídlo, v nových obytných skupinách RD prípustný je aj drobnochov.

2. Neprípustné a vylučujúce funkcie

a) V obytných zónach je neprípustné umiestňovať a zriaďovať prevádzky, predajne, sklady, ktoré nespĺňajú podmienky z hľadiska bezpečnosti a kvality životného prostredia (obťažujú hlukom, prachom, zápachom, nadmernou dopravou, ...).

b) V obytnej zóne sa vylučuje veľkochov hospodárskych zvierat.

(B) – Územia športu

Zóna športu a oddychu predstavuje špecifickú funkciu a významnú súčasť každého sídla. Reprezentujú ju plochy športu, odpočinkové plochy, zeleň, rôzne dráhy (napr. bežecké, cyklotriálové), altánky, vodné plochy, pieskoviská, detské ihriská a pod.

1. Prípustné funkcie

V tejto zóne je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňujú šport a rekreáciu. Medzi tieto funkcie môžeme zaradiť aj ubytovacie zariadenia, reštauračné služby, opravovne športových potrieb a servisov a pod.

2. *Neprípustné funkcie*

- a) Vo všetkých športovo – oddychových zónach nie je prípustné zriaďovať také zariadenia, ktoré sú v zásadnom rozpore s ich účelom a cieľom, napr.: kotolne na uhlie, sklady uhlia, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petroleje a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie.
- b) Taktiež sa vylučujú nekryté sklady materiálov (piesok, drevný odpad – piliny a pod.), ktoré za istých „priaznivých“ okolností (napr. vietor) môžu spôsobovať znečistenie ovzdušia.

(C) – Územia cintorínov

Územie je vymedzené na vykonávanie špecifických spojených s pochovávaním a pietou.

1. *Prípustné funkcie*

Okrem špecifických služieb (pochovávanie) aj pietny a poznávací oddych.

1. *Neprípustné funkcie:*

Všetky aktivity, ktoré sú v rozpore s pietnym územím.

(D) – Územie výroby

1. *Prípustné funkcie*

Je tu možné umiestňovať administratívne prevádzky, na vhodných miestach aj komerčnú i nekomerčnú vybavenosť (napríklad lekár), dopravné zariadenia, služobné byty, základňu hipoturistiky (ustajnenie, servis).

2. *Neprípustné funkcie*

- a) Nie je tu možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, hlukom, zápachom, nárokmi na technologickú vodu.
- b) Nie je možné realizovať športoviská, rekreačné plochy, obytné stavby.
- c) Taktiež tu nesmú byť zariadenia možného všeobecného ohrozenia napríklad sklady, predaj, výroba pyrotechniky (strelivo, výbušniny), rádioaktívnych a nebezpečných látok, biologicky nebezpečných preparátov, skládky odpadov, kafilérie, spaľovne.

(E) – Rekreačné územia

Rekreačné územie je vymedzené pre rekreačnú činnosť v rámci viazaného i voľného ruchu.

1. *Prípustné funkcie*

Poľnohospodárska činnosť bez výrazného hnojenia (chemické, prírodné) – kosenie, pasenie dobytky.

2. *Neprípustné funkcie:*

Drobnochov.

(F) – Ostatné územia

Ostatné územie predstavuje poľnohospodársky a lesný pôdny fond, *poľnohospodárska činnosť* (rastlinná výroba, ovocinárstvo, pasienkárstvo) a ochrana prvkov

– kostry územného systému ekologickej stability (genofondové lokality, územia s vysokou biodiverzitou, chránené vtáče územia).

1. *Prípustné funkcie*

V území sú prípustné lesohospodárske činnosti v súlade s platným LHP, neintenzívne využívanie poľnohospodárskej pôdy vrátane pasenia hospodárskych zvierat a také rekreačné aktivity a funkcie, ktoré nemajú negatívny vplyv na ochranu prírody, životné prostredie a kvalitu vôd: voľné rekreačné plochy, náučné chodníky a turistické trasy.

2. *Neprípustné funkcie*

Celé územie je charakterizované prísnejšími kritériami pre rozvoj akejkoľvek stavebnej činnosti, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na životné prostredie a na ochranu vôd.

(F) – Územia biokoridorov

Územia biokoridorov predstavujú v ekosystéme dôležitú ekostabilizačnú funkciu, prepojujúcu jednotlivé biocentrá.

1. *Prípustné funkcie*

V území sú prípustné lesohospodárske činnosti v súlade s platným LHP, neintenzívne poľnohospodárske využívanie pôdy a také rekreačné aktivity, ktoré nemajú negatívny vplyv na ochranu prírody: voľné rekreačné plochy, náučné chodníky a turistické trasy.

2. *Neprípustné funkcie*

Celé územie je charakterizované prísnejšími kritériami pre rozvoj akejkoľvek stavebnej činnosti, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na životné prostredie a na ochranu vôd. Na tomto území je neprípustné umiestňovať plochy bývania, skladov, rekreačnej a občianskej vybavenosti a pod., plochy s „devastačnými účinkami! Na základnú funkciu biokoridorov.

C) Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia

- plochy a zariadenia charakteru občianskej vybavenosti možno umiestňovať len na plochách zmiešaných území a na plochách obytných území v minoritnom podiele,
- skladba prvkov občianskej vybavenosti musí byť podriadená predovšetkým potrebám obyvateľstva obce Oravské Veselé,
- skladba a kapacita prvkov vybavenosti v rekreačnom území musí prihliadať aj na špecifické potreby tohto územia.
- pri lokalizácii všetkých zariadení občianskej vybavenosti prihliadať na optimálne dochádzkové vzdialenosti.

d) Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia

• **Zásady a regulatívy dopravných stavieb**

- na parkovanie a odstavovanie vozidiel v obytných územiach s IBV prednostne využívať plochy stavebných pozemkov, garáže a plochy pred nimi,
- pri zberných komunikáciách vybudovať pešie chodníky,
- parkoviská automobilov pri lyžiarskych vlekoch vybudovať podľa návrhu územného plánu s minimálnym zásahom do okolitého terénu,
- na celom zastavanom území kde to podmienky dovoľujú upraviť kategórie komunikácií v súlade s návrhom územného plánu obce a vybudovať pešie chodníky,

- pri navrhovaných 12 bytových domoch vybudovať parkovisko osobných automobilov,
- v blízkosti obecného úradu vybudovať parkovisko osobných automobilov,
- pri zástavkách autobusovej dopravy vybudovať nové kultúrne prístrešky,
- dobudovať cyklotrasy.

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

- ďalej rozvíjať vodovodný systém v sídle,
- navrhovaná zástavba bude napojená na vodovodnú sieť, uličný rozvod bude budovaný v koncepcii doterajšej vodovodnej sústavy,
- potreba pitnej vody rekreačných osád bude riešená individuálne,
- objekty spojené s rozšírením vodovodnej siete umiestňovať v súlade s koncepciou navrhnutou v územnom pláne,
- pre nové vetvy uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,

Odkanalizovanie územia

V súčasnosti obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Vzniknuté odpadové vody sú v niektorých domoch sústreďované v domových žumpách pri domoch, kde sú produkované splaškové odpadové vody.

V obci sa uvažuje s výstavbou stokovej siete s napojením na kanalizačný zberač horná Orava, so zaústením na ČOV Námestovo. Je na to spracovaný investičný zámer a rozpracované projekty, predpoklad realizácie do 5 rokov. Táto by odvieďa splaškové vody zo všetkých domácností, a objektov OV.

- všetky práce pre výstavbu kanalizácie usmerňovať v zmysle tohto dokumentu,

Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

- pre pokrytie odberu pre navrhovaných IBV je potrebné zrekonštruovanie jestvujúcich transformačných staníc a vybudovanie nových podľa návrhu územného plánu.

Zásobovanie plynom.

Pre obec Oravské Veselé sa v dnešných ekonomických podmienkach neuvažuje a budovaním plynárenskej rozvodnej sústavy.

Telekomunikácie

- telefónnu sieť rozšíriť do lokalít novej IBV.
- v navrhovanej IBV budovať telekomunikačnú sieť káblami v zemi, prípojky k RD tiež káblami v zemi,
- v centrálnej časti obce postupne prebudovať vonkajšiu sieť zakáblaním do zeme,
- v oblasti mobilných sietí okrem jestvujúceho vysielača mobilného operátora T-Mobilu bude v spolupráci s orgánmi a organizáciami ochrany prírody potrebné ur podmienky pre rozšírenie vysielačov T-Mobilu aj ďalších operátorov mobilných sietí.

Rádiokomunikácie

Káblová televízia (KTV)

- pre zabezpečenie kvalitného televízneho signálu vybudovať KTV na celom území obce s digitálnou ústredňou v budove Obecného úradu so zriadeným štúdiom,
- rozvod možno zhotoviť káblami zavesením na podporné body NN siete a telekomunikačnej siete, prípadne káblami uloženými v zemi,
- jestvujúce vykryvače televízneho signálu budú modernizované.

e) Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt

- prioritne rešpektovať nasledovné národné kultúrne pamiatky (uvedené v zmysle kategorizácie zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu) zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) a využívať ich v súlade s ich pamiatkovou hodnotou,
- pri obnove kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR dodržať ustanovenie Zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu,
- zabezpečiť udržiavanie a ochranu pamiatkových objektov,
- do kultúrohistorického potenciálu obce je potrebné zahrnúť aj objekty pôvodnej architektúry neuvedené v ÚZPF, dotvárajúce „historické“ prostredie, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou jej integrity, najmä zachované objekty. Tieto objekty je potrebné udržiavať, prípadne stavebnými úpravami (bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry),
- pri stavebnej činnosti v zemi dodržať povinnosť ohlásenia prípadného archeologického nálezu podľa § 40 Zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v súlade s § 127 Stavebného zákona,
- pri územnom a stavebnom konaní týkajúcou sa všetkých líniových stavieb a veľkoplošných novostavieb osloviť ako dotknutý Krajský pamiatkový úrad v Žiline,
- v súlade so stavebným zákonom sústavne sledovať stavebno-technický stav všetkých stavieb (aj drobných) predovšetkým v najstaršej časti obce a udržiavať ich v dobrom stavebno-technickom stave.

Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov

- v riešenom území sa uplatňuje legislatívna ochrana oblasti prirodzenej akumulácie vôd,
- zásady a regulatívy ochrany využívania zdrojov pitnej vody vyplývajú predovšetkým z vodného zákona č.364/2004 Z.z. a z vyhl. č.29/2005 Z.z.,

Zásady a regulatívy pre ochranu prírody a tvorbu krajiny

- pri hospodárskej a rekreačnej činnosti rešpektovať zákon č. 54 3/2002 Z.z. O ochrane prírody,
- rešpektovať všetky ochranné pásma CHKO Horná Orava,
- rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability,
- rešpektovať lokálne biokoridory pozdĺž miestnych tokov,
- rešpektovať biocentrá regionálneho významu nachádzajúce sa v katastrálnom území,
- rešpektovať genofondové významnú lokalitu na západnom okraji katastrálneho územia obce a lokalite Randová,
- zachovať a doplniť brehové porasty pozdĺž toku Veselianska a miestnych potokov,
- pri návrhu regulácie vodných tokov rešpektovať potrebu vytvorenia priestoru pre pobrežnú vegetačnú zónu, zabezpečujúcu biotickú integritu a priaznivé existenčné podmienky riečného ekosystému pre akvatickú a semiakvatickú biotu,

- na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastačné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov.

f) Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

Ochrana vôd

- vybudovanie verejnej kanalizácie a odvedenie odpadových vôd do ČOV,
- urbanizované územie navrhovaných lokalít IBV je možné užívať len po vybudovaní a sfunkčnení prívodu pitnej vody, jej rozvodov, odporúča sa v *predstihu* vybudovanie kanalizácie a jej rozvodov,
- pri údolných staniách lyžiarskych vlekov vybudovať hygienické zariadenia s (pokiaľ to bude možné) napojením na obecnú kanalizáciu resp. riešiť vybudovaním individuálnej žumpy.

Ochrana ovzdušia

- v území vylúčiť resp. v maximálnej miere obmedziť lokálne kotolne na spaľovanie menej hodnotných druhov palív,
- v území je neprípustné vypaľovanie porastov a spaľovanie odpadov prípadne iných hmôt,
- na automobilovej a pešej cestnej sieti previesť bezprašnú povrchovú úpravu,
- všetky nespevnené plochy a poľnohospodársky nevyužívané plochy (záhrady pri IBV) musia byť ozelenené vegetačným krytom.

Ochrana pred hlukom

- postačujú štandardne používané spôsoby ako je obmedzenie rýchlosti, použitie spomaľovacích prahov alebo zjednosmernenie miestnych komunikácií.

Odpadové hospodárstvo

- dodržať „Program odpadového hospodárstva“ vypracovaný a schválený Obcou Oravské Veselé,
- za hlavné ciele považovať
  - obmedzovanie vzniku odpadov,
  - zvýšenie využívania odpadov,
  - nezávadné zneškodňovanie odpadov,
- podporovať zvýšenie podiel využívania odpadu zavedením separovaného zberu,
- zvyšovať podiel odpadov zneškodňovaných (využívaných) kompostovaním (kontrolovať existenciu kompostovísk).

Obmedzenie stresových prvkov v krajine

Bezpodmienečné dodržanie koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia riešeného územia obce Oravské Veselé ako súčasti záväznej časti územného plánu je prvým predpokladom obmedzenia stresového pôsobenia urbanizovaného územia na okolité prírodné prostredie.

Prirodná radioktivita

Pred návrhom umiestnenia stavieb dať vypracovať prieskum radónového rizika v lokalite.

g) Vymedzenie zastavaného územia

Katastrálne územie obce Oravské Veselé, ktoré je súčasne riešeným územím ÚPN – O Oravské Veselé, má výmeru 4 121,70 ha. Skutočné zastavané územie, ako jeho súčasť má výmeru 174,75 ha.

Rozšírené zastavané územie predstavuje navrhovaná zástavba rodinných domov doplnením súčasnej zástavby okolo jestvujúcich komunikácií a na nových lokalitách.

Navrhované hranice zastavaného územia sú vyznačené vo výkrese č.3.

Súčasnú zastavané územie obce

Súčasnú zastavané územie predstavuje obec Oravské Veselé. Južnú hranicu skutočného zastavaného územia (Nižný koniec) tvorí voľná krajina - poľnohospodárska pôda, ktorá ďalej pokračuje východným okrajom stavebných pozemkov zo západnej strany potoka Veselianka (cca 1800m), pri odbočke cesty do Mútneho prekračuje potok Veselianka a ďalej pokračuje v nepravidelnej línii na sever až na severný svah Šterbatovho grúňa. Celá táto východná hranica je v kontakte s voľnou prírodou – poľnohospodárskou pôdou. Ďalej pokračuje na západ (cca 300m) po stavebné pozemky jestvujúcich rodinných domov situovaných pozdĺž cesty III/52021 (Vyšný koniec). Ďalej pokračuje ako nepravidelne zalamovaná severovýchodná hranica v dl. cca 1450m pozdĺž severovýchodných hraníc jestvujúcej zástavby, kde sa za chatou Pilsko láme na západ ako severná hranica križujúcej Veselianku a hlavnú komunikáciu, odtiaľ pokračuje ako západná nepravidelne zalamovaná hranica (cca 1000m) jestvujúcej zástavby až po zástavbu na západe Vyšného konca. Tam sa láme a pokračuje okolo uličnej zástavby na západ v dl. cca 550m, následne v dl. cca 100m tvorí západnú hranicu tejto ulice a vracia sa naspäť (cca 850m) ako južná hranica tejto ulice k Veselianke. Ďalej pokračuje ako západná hranica (cca 800m) pozemkov rodinných domov lemujúcich cestu saturujúcu Vyšný koniec až po zástavbu okolo ulice smer Randová. Potom pokračuje na juh pozdĺž zástavby ako zalamovaná „línii“ (cca 1600m) až po lokalitu Žajovka v tvare nepravidelného rovnostranného trojuholníka o stranách cca 700m. Táto lokalita, na ktorej sa už nekonceptne realizuje výstavba rodinných domov, z východnej strany je vymedzená voľnou poľnohospodárskou pôdou siahajúcou až po potok Veselianka, zo západu aj zo severu takisto voľnou poľnohospodárskou pôdou. V miestach areálu technických služieb križuje Veselianku a následne pokračuje ako západná hranica zástavby v strednej časti obce (cca 900) až po miesto, kde sa spájajú potoky Mútnik a Veselianka. Ďalej pokračuje cca 700m na západ, na tomto úseku hraničí s potokom Mútnik, následne sa lomí na juh a v dĺžke 300m križuje cestu do Mútneho II/52010, potom pokračuje v zalamovanej línii na juhovýchod (dl. pomyslenej priamky je cca 1000m) kde taktiež v zalamovanej línii pokračuje na juh (dl. pomyslenej priamky je cca 1400m, tam sa spája s južnou hranicou.

Celá takto popísaná hranica je po celej svojej dĺžke (obvode) v kontakte s voľnou prírodou – poľnohospodárskou pôdou.

Mimo zastavaného územia cca 200m západne sa nachádza areál poľnohospodárskeho družstva (Dakna), ktorá nie je započítaná do skutočne zastavaného územia.

Navrhované zastavané územie obce

Navrhované zastavané územie predstavuje nové plochy (pozemky RD) v okrajových polohách vhodných pre rozvoj bytovej výstavby formou IBV v priamej nadväznosti na súčasné zastavané územie.

Rozšírené zastavané územie predstavuje navrhovaná zástavba rodinných domov v lokalitách (na nových plochách):

Lokalita „Južne od školy - východne od cintorína“

- Nachádza sa na východnom okraji v strednej časti obce, na západná strana nadväzuje na jestvujúcu zástavbu a záhrady, z juhu je vymedzená poľnou cestou, zo severu navrhovanou komunikáciou ku športovému areálu a z východu voľným priestranstvom poľnohospodárskou pôdou).

Lokalita „Západne od starého cintorína (medzi zástavbou a potokom Veselianka)“

- Je vymedzená z juhu a severu jestvujúcou zástavbou, na východe hraničí so záhradami a parcelami rodinnej zástavby a zo západu s poľnohospodárskou pôdou a sčasti krovitou a stromovitou zeleňou lemujúcou potok Veselianka.

Lokalita „Žajovka“

- Z východnej strany je vymedzená voľnou poľnohospodárskou pôdou siahajúcou až po potok Veselianka, zo západu aj zo severu takisto voľnou poľnohospodárskou pôdou.

Lokalita „Severozápadne od športového areálu (západne od toku Veselianka)“

- Má tvar obdĺžnika ktorý z južnej strany nadväzuje na lokalitu Žajovka, smerom na sever križuje miestnu komunikáciu Do Kormančíkov až po zástavbu na Vyšnom konci, z východu a zo západu hraničí s voľnou poľnohospodárskou pôdou, strednej časti s potokom.

Lokalita „Šterbatov grúň“

- Nachádza sa v strednej časti Vyšného konca na západnom úpätí pahorku Šterbatov grúň až po potok Veselianka, z východu a severu je vymedzená voľnou poľnohospodárskou pôdou, južná časť siaha až po zástavbu po miestnu komunikáciu vedúcu stredom obce.

Ďalšia nová zástavba nepredstavuje samostatné lokality ale je navrhnutá formou obstavania miestnych komunikácií (začiatok a stred obce, Vyšný koniec, po oboch stranách hl. cesty smer Randová ...).

Zastavané územie

Oravské Veselé	Zastavané územie (v ha)			
	Zastavané územie	Skutočne zastavané územie	Návrh	Územie spolu
	k 1.1.1990	územie		
Zastavané územie spolu	165,61	174,75	57,65	232,40
Ostatné územie			-	3 889,30
Riešené územie			-	4 121,70

Výsledné navrhované zastavané územie je zrejmé z príslušnej výkresovej dokumentácie.

h) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území sa uplatňujú nasledovné ochranné pásma (OP):

Z hľadiska ochrany prírody

Celé riešené územie Oravské Veselé sa nachádza v CHKO.

Podľa súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo v katastrálnom území Or. Veselého sa je navrhované územie európskeho významu *Pilsko s piatym stupňom ochrany*.

Podľa zónovania CHKO Horná Orava v okrese Námestovo je zaradené Pilsko v Oravskom Veselom do zóny **B** so štvrtým stupňom ochrany, Oravské Beskydy (aj v katastri Or. Veselé) zaradené do zóny **C** s tretím stupňom ochrany.

V katastrálnom území Or. Veselého sa nachádza aj chránené vtáčie územie a genofondová lokalita.

Z hľadiska živočíšnej poľnohospodárskej výroby

Vzhľadom na to, že poľnohospodárske družstvo - areál DAKNA Námestovo sa nachádza cca 130 m od obytnej zástavby územný plán neuvažuje s vymedzením ochranného pásma.

Z hľadiska dopravy

- od ciest III. triedy mimo zastavanom územie 20 m od osi vozovky na obe strany,
- od ciest III. triedy v zastavanom území obce 6 m od okraja vozovky na obe strany,
- od miestnych komunikácií mimo 15 m od okraja vozovky zastavané územie na obe strany,
- od miestnych komunikácií v zastavanom území 6 m od okraja vozovky na obe strany.

Z hľadiska technickej infraštruktúry**Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií**

Pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák.č.70/1998 Z.z. ako i STN 736005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

Ochranné pásma vonkajšieho vzdušného elektrického vedenia (zák.č.70/1998 Z.z.)

- 400 kV vzdušné vedenie ..... 25 m od krajného vodiča na každú stranu
- 220 kV vzdušné vedenie ..... 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- 110 kV vzdušné vedenie ..... 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- 22 kV vzdušné vedenie ..... 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- TS 22/0,4kV stožiarová, stĺpová ..... 10 m od okraja stožiaru v okruhu
- 22 kV káblové vedenie (zemný kábel) ..... 1 m na obe strany
- 22 kV závesný kábel (DISTRI) ..... 1,1 m na obe strany
- 22 kV závesný kábel (samonosný) ..... 2 m na obe strany

i) Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

1.) Plochy pre scelovanie pozemkov, asanáciu celých území a chránené časti krajiny nie sú vymedzené.

Scelovanie pozemkov pre navrhované funkcie realizovať prirodzeným spôsobom – skupovaním od vlastníkov.

2.) Scelovanie pozemkov pre navrhované funkcie realizovať prirodzeným spôsobom – skupovaním od vlastníkov.

3.) Plochy pre verejnoprospešné stavby

* pre dobudovanie športového areálu

* plochy pre dobudovanie technickej infraštruktúry v obci

- vodovodnej siete
- kanalizačnej siete
- elektrických sietí

- * pod komunikácie pre navrhované skupiny IBV,
- * pod pešie plochy a chodníky,
- * pod parkoviská pri dolných staniaciach vlekov

j) Určenie pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

Pre územie obce Oravské Veselé ani jej časti nie je potrebné spracovať ÚPN - Z.

k) Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia (prevzaté z aktualizácie ÚPN – VÚC Žilinského kraja)
2. Modernizácia viacúčelového domu
3. Prístavba a modernizácia zdravotného strediska
4. Komplexná prestavba verejných priestranstiev
  - okolie viacúčelového domu
  - autobusové prístrešky - čakárne
  - turistické a miestne odpočívadlá
5. Rekonštrukcia cesty III/52010, III/52021 a súvisiacich stavieb
6. Nové miestne komunikácie a chodníky vrátane cesty do Sihelného
7. Plochy statickej dopravy
8. Stavby nových trás NN a VN a trafostaníc a rekonštrukcia verejného osvetlenia, miest. rozhlasu a nové súvisiace stavby
9. Sociálne byty
10. Modernizácia areálu základnej školy
11. Celoobecný vodovod a súvisiace stavby
12. Výstavba nového športového areálu
13. Celoobecná splašková a dažďová kanalizácia a súvisiace stavby
14. Telekomunikačné zariadenia a siete
15. Výstavba amfiteátra
16. Protizáplavová úprava toku
17. Rekonštrukcia mostov a vybudovanie nových premostení
18. Zberné miesta komunálneho odpadu
19. Turistické trasy, lyž. bežecké trate, cyklotrasy a súvisiace zariadenia
20. Revitalizácia prvkov ÚSES
21. Stavebné úpravy hasičskej zbrojnice, nadstavba a prístavba
22. Obecná prepojovacia komunikácia Or. Veselé – hraničný prechod Or. Polhora
23. Dom sociálnych služieb
24. Kompostovisko

l) Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Pozri prílohy -2x